

Gödselmedel i jordbruket 2002/03

Handels- och stallgödsel till olika grödor samt hantering och lagring av stallgödsel

Use of fertilizers and animal manure in agriculture in 2002/03

I korta drag

Oförändrad gödsling

I genomsnitt tillfördes under 2003 den gödslade arealen 104 kg/ha av växttillgängligt kväve, 23 kg/ha av fosfor och 89 kg/ha av kalium. Jämfört med 2001 är detta en viss minskning för kväve och i stort sett oförändrat för fosfor och kalium. Gödselgivorna är betydligt större på arealer som gödslades med både stall- och handelsgödsel. På dessa tillfördes 135 kg kväve, 37 kg fosfor och 140 kg kalium per hektar. Förutom det växttillgängliga kvävet tillfördes på stallgödslad areal, i genomsnitt, 50 kg/ha av organiskt bundet kväve.

80 procent av den totala arealen kvävegödslades. 50 procent tillfördes bara handelsgödsel och 25 procent både handels- och stallgödselkväve. Två tredjedelar gödslades med fosfor resp. kalium. En tredjedel av totala åkern fick stallgödsel.

Högsta givorna minskar

På 25 procent av den kvävegödslade arealen tillförs mer än 140 kg/ha kväve. För areal som får både handels- och stallgödsel har dock andelen som får mer än 140 kg/ha minskat jämfört med 2001, särskilt för de största gårdarna.

I genomsnitt gödslade djurföretagen med 25 procent mer totalkväve (organiskt kväve ingår) än växtodlingsföretagen.

Flytgödseln sprids ofta i växande gröda

Stallgödseln från drygt 60 procent av antalet mjölkkor har flytgödselhantering vilket är en fortsatt ökning jämfört med 2001. Nästan 90 procent av slaktsvinens gödsel hanteras i flytgödselsystem.

En utförlig resultatredovisning lämnas för län, produktionsområden, storleksgrupper och riket i Statistiska Meddelanden MI 30 SM 0403. Meddelandet kan beställas från SCB, Publikationstjänsten, 701 89 Örebro, tfn 019-17 68 00, telefax 019-17 64 44 eller e-post: publ@scb.se.

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Sven Strömberg, SCB, tfn 08-506 947 45, sven.stromberg@scb.se
Heléne Wikström, SCB, tfn 08-506 940 89, helene.wikstrom@scb.se

Statistiken har producerats av SCB, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1403-8978 Serie Miljövärd. Utkom den 27 augusti 2004.
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Svante Öberg, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	5
Bakgrund	5
Resultat	5
Höga givor med både handels- och stallgödsel	6
Djurgårdar gödslar mer	6
Stora regionala skillnader	7
Höstsådden får mest kväve	7
Högsta givorna har minskat på djurgårdar	8
En tredjedel av arealen fick stallgödsel 2003	9
Mindre handelsgödsel till betesmark	9
Minskad höstspridning av stallgödsel till vårsäd	9
Två tredjedelar av flytgödseln sprids i växande gröda	11
Spridning med släpslang ökar	11
Flytgödsel allt vanligare	11
Få flytgödsel- och urinbehållare saknar täckning	12
De flesta urin- och flytgödselbehållare fylls på under ytan	13
Tre fjärdedelar av svinggödseln kan lagras minst 10 månader	13
40 procent av mjölkorna inne under natten	13
En tiondel av stallgödseln används på annat företag	14
Hälften av slåttervallen innehåller baljväxter	14
Ökad vårbearbetning i Götaland	14
80 procent av trädan putsas	15
Tabeller	16
Teckenförklaring	16
1.1 Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03	17
1.1 forts. Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03	18
1.2 Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03	19
1.2 forts. Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03	20
1.3 Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03	21
1.3 forts. Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03	22
1.4 Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03	23
1.4 forts. Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03	24
1.5 Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03	25
1.5 forts. Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03	26

1.6 Andel av grödarealen och genomsnittlig kvävegiva på växtodlings- respektive djurgårdar 2003	27
2.1 Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03	28
2.1 forts. Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03	29
2.2 Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03	30
2.2 forts. Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03	31
2.3 Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03	32
2.3 forts. Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03	33
2.4 Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03	34
2.4 forts. Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03	35
2.5 Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03	36
2.5 forts. Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03	37
2.6 Andel av grödareal och genomsnittlig fosforgiva på växtodlings- respektive djurgårdar 2003	38
3.1 Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03	39
3.1 forts. Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03	40
3.2 Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03	41
3.2 forts. Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03	42
3.3 Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03	43
3.3 forts. Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03	44
3.4 Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03	45
3.4 forts. Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03	46
3.5 Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03	47
3.5 forts. Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03	48
4 Spridning av stallgödsel, tusen ton, 2002/03	49
5.1 Spridningstidpunkt ¹ för stallgödsel 2002/03	50
5.2 Spridningstidpunkt ¹ för stallgödsel 2002/03	51
5.3 Spridningstidpunkt ¹ för stallgödsel 2002/03	52
5.4 Spridningstidpunkt ¹ för flytgödsel 2002/03	53
5.5 Spridning av stallgödsel före sådd och i växande gröda, samtliga grödor, 2002/03	54
5.6 Spridning av stallgödsel före sådd och i växande gröda, enskilda grödor, 2002/03	54
6.1 Gödslingsintensitet för växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel 2002/03	55
6.2 Gödslingsintensitet för växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel 2002/03	56
6.3 Gödslingsintensitet för växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel 2002/03	57
6.4 Gödslingsintensitet för växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel 2002/03	58
6.5 Gödslingsintensitet för växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel 2002/03	59
7 Myllningstidpunkt för stallgödsel 2002/03	60
8.1 Spridningsteknik för flytgödsel och urin 2002/03	61
8.2 Spridningsteknik för flytgödsel och urin 2002/03	61
9.1 Stallgödsel areal fördelad på gödselslag 2002/03	62
9.2 Stallgödsel areal fördelad på gödselslag 2002/03	63
9.3 Stallgödsel areal fördelad på gödselslag 2002/03	64

10.1 Hanteringssätt för stallgödsel från nötkreatur och svin 2003	65
10.2 Hanteringssätt för stallgödsel för olika djurslag 2003	65
10.2 forts. Hanteringssätt för stallgödsel för olika djurslag 2003	66
11.1 Påfyllningsmetod för flytgödsel- och urinbehållare 2003. Antal djurenheter ¹	67
11.2 Påfyllningsmetod för flytgödsel- och urinbehållare 2003. Antal djurenheter ¹	67
12.1 Lagringskapacitet, I månader, för stallgödsel 2003	68
12.2 Lagringskapacitet, i månader, för stallgödsel 2003	68
12.3 Lagringskapacitet, I månader, för urin 2003	69
12.4 Lagringskapacitet, I månader, för urin 2003	69
13.1 Stallperiod för nötkreatur 2003	70
13.1 forts. Stallperiod för nötkreatur 2003	71
13.2 Mjölkkornas nattvistelse under betesperioden 2003	72
14 Anskaffning och leverans av stallgödsel 2002/03	72
15 Spridningsfrekvens för stallgödsel	73
16 Andel slåttervallsareal med baljväxter 2003	73
17 Skördetidpunkt för första skörd av slåttervall 2003	74
18 Grödareal fördelad på förfrukter 2003	75
18 forts. Grödareal fördelad på förfrukter 2003	76
19.1 Brytningstidpunkt för förfrukter till vårsådda grödor 2003	77
19.2 Brytningstidpunkt för förfrukter till höstsådda grödor 2003	78
20.1 Tråda, ålder och typ 2003	79
20.2 Antal putsningar på trädor av olika ålder 2003	80
20.3 Tidpunkter för putsning vid olika antal putsningar av trädan 2003	81
Fakta om statistiken	82
Fakta om statistiken	82
Detta omfattar statistiken	82
Definitioner och förklaringar	83
Så görs statistiken	85
Statistikens tillförlitlighet	86
Bra att veta	87
Förändringar 2003	87
Jämförbarhet av resultat 1988 – 2003	87
Jämförelse med annan statistik	88
Publicering	89
Annan statistik	89
In English	91
Summary	91
List of tables	91
List of terms	94

Statistiken med kommentarer

Bakgrund

Jordbruksdrift medför förluster av näringsämnen till luft, mark och vatten. Ur miljösynpunkt är förlusterna av kväve och fosfor viktigast. I syfte att minska förlusterna omfattas svenskt jordbruk av flera miljöpolitiska beslut. De mål som främst berör jordbrukets gödselmedel är:

- Frisk luft
- Bara naturlig försurning
- Ingen övergödning
- Grundvatten av god kvalitet
- Hav i balans samt levande kust och skärgård
- Levande sjöar och vattendrag

Riksdagen har antagit bland annat följande delmål:

- Fram till år 2010 ska de svenska vattenburna utsläppen av fosforföreningar från mänsklig verksamhet till sjöar, vattendrag och kustvatten ha minskat kontinuerligt från 1995 års nivå.
- Senast år 2010 ska de svenska vattenburna utsläppen av kväve från mänsklig verksamhet till haven söder om Ålands hav ha minskat med minst 30 procent från 1995 års nivå till 38 500 ton.
- Senast år 2010 ska utsläppen av ammoniak i Sverige ha minskat med minst 15 procent från 1995 års nivå till 51 700 ton.
- Senast år 2010 ska utsläppen i Sverige av kväveoxider till luft ha minskat till 148 000 ton.

En utförlig och differentierad regional statistik över gödselanvändningen och stallgödselhanteringen utgör ett värdefullt instrument för uppföljning av uppsatta mål gällande jordbrukets miljöpåverkan.

Resultat

Resultaten avser generellt användningen av gödselmedel till de grödor som skördades 2003. Detta innebär att gödseluppgifterna avser perioden sommaren/hösten 2002 till sommaren/hösten 2003. Gödslingen till 2002 års träda hänförs genomgående till efterföljande gröda. På motsvarande sätt ingår inte gödslingen till 2003 års träda eftersom den tillgodoräknas grödor som skördas 2004. Den areal, som därmed ingick i undersökningen och som bar grödor som skördades 2003, uppgick till 2,34 miljoner hektar och omfattade totala arealen förutom Trädesareal, Annan obrukad åker och Ospecificerad åkermark på företag med minst 2,1 hektar åkerareal.

Redovisade uppgifter om kväveinnehåll i gödsel avser kvävet efter att spridningsförluster är borträknade.

I detta statistiska meddelande redovisas endast resultat för gödslingen till samtliga grödor, spannmål, slåttervall och summan av övriga grödor. En tabellbilaga med mer detaljerad redovisning kan beställas från SCB. För hästar redovisas inga uppgifter om hantering och lagring av stallgödsel. Dels saknas dessa uppgifter för många företag med hästar, dels finns färre än hälften av landets hästar på lantbruksföretag.

Höga givor med både handels- och stallgödsel

Den sammanlagda förbrukningen av växttillgängligt kväve uppgick till 203 tusen ton till 2003 års grödor. Ca 85 procent av förbrukningen, eller 170 tusen ton utgjordes av handelsgödselkväve. Huvuddelen av detta, ungefär 70 procent, tillfördes grödorna genom gödsling med enbart handelsgödsel, medan resten tillfördes tillsammans med stallgödsel. Den areal som gödslades med både handels- och stallgödsel fick i genomsnitt nästan dubbelt så mycket totalkväve (organiskt bundet kväve ingår) som endast handelsgödselad areal.

Förutom det växttillgängliga nitrat- och ammoniumkvävet i handels- och stallgödsel tillfördes åkermarken genom stallgödslingen också organiskt bundet kväve som främst kompletterar kvävereserven i marken och därmed utgör kvävekälla för grödorna först på sikt, efter mineralisering. Mängden organiskt bundet kväve som på detta sätt tillfördes åkermarken under 2002/03 uppgick till ca 45 tusen ton.

35 tusen ton fosfor och knappt 130 tusen ton kalium användes och av detta härrörde ca 60 respektive drygt 75 procent från stallgödsel. Fosfor och kaliumgödselade grödor som fått både handels- och stallgödsel tillfördes ca 60 procent större givor än den totalt gödslade grödarealen.

Jämfört med 2001 är den totala användningen av kväve och fosfor i stort sett oförändrad medan en uppgång i användningen av kalium kan noteras. Uppgången, som härrör från stallgödselanvändningen, kan dock förklaras med att en översyn av näringsinnehållet i stallgödseln inför 2003 års beräkningar, har resulterat i högre kaliuminnehåll än det som använts i tidigare beräkningar, se vidare under "Jämförbarhet av resultaten 1988-2003".

Tillförseln av kväve, fosfor och kalium redovisas i **tabellerna 1-3**. Först redovisas resultat för totalt gödslad areal och denna delas sedan upp efter areal som gödslats enbart med handelsgödsel, enbart med stallgödsel och med både handels- och stallgödsel. För mängden stallgödsel i ton, enligt lantbrukarnas uppgifter, se **tabell 4**.

Trots att antalet nötkreatur minskat visar en jämförelse med 2001 års resultat att totala mängden stallgödsel som enligt lantbrukarna sprids, har ökat. En förklaring till detta kan vara att djurproduktionen har blivit intensivare med ökad avkastning, vilket leder till ett större foderintag och därmed även en större mängd producerad gödsel per djur. Svårigheter för brukarna att uppge stallgödselgivorna bidrar dock till att osäkerheten i uppgifterna om stallgödselmängder är större än för andra variabler i undersökningen, se vidare under avsnittet "Jämförelse med annan statistik".

Djurgårdar gödslar mer

I **tabell 1.6** redovisas kvävegödsling med uppdelning på växtodlings- och djurgårdar. Som djurföretag räknas här dels företag med minst 0.10 djurenhet per hektar, dels de som anskaffat stallgödsel. Av tabellen framgår att nästan 30 procent av total grödareal finns på växtodlingsföretag, dvs. areal som aldrig får stallgödsel. I slättbygderna ligger 40 procent av arealen på företag som saknar tillgång till stallgödsel.

I genomsnitt gödslar djurföretagen med ca en fjärdedel mer totalkväve (organiskt bundet kväve ingår) per hektar än växtodlingsföretagen. För slättbygderna visar jämförelsen mindre skillnader. Om man endast tar med växttillgängligt kväve för stallgödseldelen är skillnaderna mellan djur- och växtodlingsgårdar i regel små. Vid jämförelsen mellan växtodlings- och djurgårdar kan man vänta sig ungefär samma mönster som i uppdelningen efter enbart handelsgödselad areal och areal som fått både handels- och stallgödsel (**tabellerna 1.1-1.5**). Skillnaderna mellan växtodlings- och djurgårdar är dock mindre. Förklaringen till detta är att i gruppen djurgårdar finns fält som endast fått handelsgödsel trots att de ligger på "djurgårdar", liksom fält som endast fått stallgödsel. Gränsen för

djurgård vid minst 0.10 djurenhet per hektar är dessutom låg, vilket innebär att en del av djurgårdarna har väldigt lite stallgödsel att sprida. Eftersom gödslingen i denna jämförelse slagits ut på all grödareal inom resp. grupp finns dessutom, bland både växtodlings- och djurgårdar, fält som inte gödslats alls under 2002/03.

Slutsatsen blir att skillnaderna i gödsling mellan växtodlingsföretag och djurgårdar är lägre än vad uppdelningen efter endast handelsgödselad och både handels- och stallgödselad areal visar. De är alltså en del av djurföretagen som står för de höga givorna av både handels- och stallgödsel på samma areal. Detta framgår också av att 70 procent av total grödareal finns på djurgårdar (enligt **tabell 1.6**) medan endast ca 25 procent av arealen får både handels- och stallgödsel (**tabell 1.1**).

Stora regionala skillnader

Regionala skillnader i tillförseln av olika näringsämnen beror på olika intensitet i jordbruksdriften och att grödfördelningen varierar mellan olika landsdelar. Detta medför att de stora jordbrukslänen i södra Sverige förbrukar en större andel av kvävet än vad som motsvarar deras andel av arealen, medan det motsatta förhållandet gäller för norrlandslänen. Se **tablå 1**.

Tablå 1 Areal samt förbrukning av kväve, fosfor och kalium i några län 2002/03, procent

Crop area and the use of nitrogen, phosphorus and potassium in some counties in 2003. Per cent

Län	Åkerareal %	Förbrukning av		
		kväve ¹ %	fosfor %	kalium %
Hela riket	100	100	100	100
Östergötlands	7,6	8,7	7,1	6,1
Kronobergs	2,0	2,0	2,8	4,0
Skåne	17,9	23,4	18,1	16,3
V:a Götalands	17,6	18,1	18,3	17,4
Gävleborgs	2,6	1,4	2,2	2,9
Västerbottens	2,6	1,8	2,8	3,0

1) Växttillgängligt kväve

Den regionala förbrukningen av fosfor och kalium har ett starkare samband med djurhållningen än kväve, eftersom huvuddelen av dessa näringsämnen kommer från stallgödseln. Jönköpings, Kronobergs och Gotlands län gödslar störst andel av åkerarealen med fosfor och kalium.

Höstsådden får mest kväve

Den genomsnittliga tillförseln på gödselad areal av växttillgängligt kväve var 104 kg/ha. Även vid gödsling med enbart handelsgödsel var kvävegivan 104 kg/ha. Arealer gödslade med enbart stallgödsel tillfördes i genomsnitt 36 kg/ha växttillgängligt kväve. Då både handels- och stallgödsel användes var medelgivan 135 kg/ha. På stallgödselad areal tillfördes dessutom, i genomsnitt, över 50 kg/ha av organiskt bundet kväve som dock först på sikt blir tillgängligt för grödorna. Av fosfor och kalium tillfördes 23 respektive 89 kg/ha i genomsnitt. Dessa resultat framgår av **tabellerna 1-3**.

Gödselgivans storlek varierade mycket mellan olika grödor. Höstraps och höstvetete är de grödor som får högst kvävegivor medan potatis får störst fosfor- och kaliumgivor. Grönsaksodlingar samt grönfoder och ensilageväxter får också höga kaliumgivor. Se *tablå 2 och tabellerna 1.5, 2.5 och 3.5*.

Tablå 2 Förbrukning av kväve, fosfor och kalium i grödor 2002/03, kg/ha på gödslad areal

Nitrogen, phosphorus and potassium in different crops in 2002/03, kg/ha on treated area

	Kväve ¹ kg/ha	Fosfor kg/ha	Kalium kg/ha
Totalt	104	23	89
Spannmål	105	23	65
Höstvetete	143	25	57
Vårkorn	85	22	69
Slåttervall	106	22	122
Potatis	120	46	171
Socketbetor	118	34	75
Oljevaxter	128	23	46
Höstraps	152	24	53
Vårrops	115	23	43
Andra grödor	65	23	87

1) Växttillgängligt kväve

Högsta givorna har minskat på djurgårdar

Risken för näringsläckage ökar med stigande hektargiva, dvs. ökad gödslingsintensitet. Läckaget ökar kraftigt så fort mer kväve tillförs än grödan kan ta upp. Dock måste denna risk bedömas i relation till grödornas behov i olika delar av landet, till annan tillförsel, till jordartsförhållanden m.m.

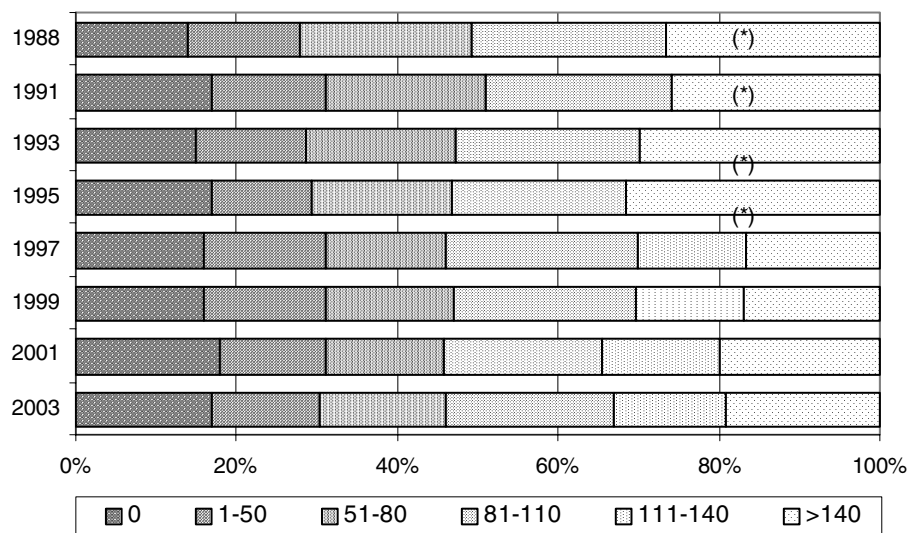
Ca 25 procent av den gödslade arealen får mer än 140 kg växttillgängligt kväve per hektar och 40 procent får mer än 110 kg. Knappt 20 procent av den gödslade arealen fick mindre än 50 kg växttillgängligt kväve per hektar. En jämförelse med 2001 års resultat visar att skillnaderna mellan åren är marginella. Bland de som använder både handels- och stallgödsel visar dock resultaten på en viss minskning för den andel som använder över 140 kg/ha, se *diagram 1*.

Gödslingsintensiteten varierar kraftigt med gårdsstorlek. Ungefär 40 procent av de gårdar som har mindre än 20 hektar gödslar med högst 50 kg kväve per hektar medan 30 procent av arealen på gårdar över 100 hektar gödslar med givor över 140 kg/ha. Jämfört med 2001 har dock den andel som gödslar mest minskat, särskilt bland stora gårdar och vid gödsling med både handels- och stallgödsel, *tabell 6*.

De regionala skillnaderna är stora. I Götalands södra slättbygder får 40 procent av den gödslade arealen över 140 kg N/ha. I Norrland däremot får knappt 40 procent 50 kg kväve per hektar eller under, se *tabell 6*.

Diagram 1 Gödslingsintensitet (kg/ha) för kvävegödslad areal 1988-2003. Procent

Crop area treated with nitrogen by intensity classes 1988-2003. Per cent

(*) För åren före 1997 aggregerades grupperna 111-140 och >140

En tredjedel av arealen fick stallgödsel 2003

Gödsling med kväve utfördes på över 80 procent av den utnyttjade åkerarealen. Hälften av arealen fick enbart handelsgödselkväve medan 25 procent tillfördes både handels- och stallgödselkväve. Totalt fick under 2003, en tredjedel av åkerarealen stallgödsel. Över 60 procent gödslades med fosfor respektive kalium. För båda näringsämnen gäller att mer än hälften av den gödslade arealen tillfördes stallgödsel. Se *tabellerna 1-3*.

I de flesta län i södra och mellersta Sverige gödslades 80-90 procent av arealen med kväve. För de nordligare länen varierade motsvarande andel mellan 60 och 80 procent. På de större gårdarna gödslades nästan all åker medan gödsling var betydligt ovanligare på de minsta gårdarna. Gödslingen med fosfor och kalium är starkt korrelerad med tillgången på stallgödsel. Stor användning av fosfor och kalium förekom i Jönköpings, Kronobergs och Gotlands län, vilka har en omfattande djurhållning.

Nästan all areal med spannmål (95 %, se *tabell 1.2*), potatis, sockerbetor och oljeväxter kvävegödslades (*tabell 1.5*). Fosfor- och kaliumgödslingen var mest intensiv i potatisodlingarna där över 90 procent av arealen gödslades (*tabellerna 2.5 och 3.5*).

Mindre handelsgödsel till betesmark

Betesmark utanför åkermark har från handelsgödsel tillförts 610 ton kväve, 40 ton fosfor och 110 ton kalium. För kväve är det en minskning med ca en tredjedel och för fosfor och kalium en halvering jämfört med 2001. Gödslad areal är däremot ungefär oförändrad jämfört med 2001. Mindre än fem procent av betesmarksarealen gödslades med kväve och 2-3 procent med fosfor och kalium från handelsgödsel (se *tabellerna 1.5, 2.5 och 3.5*). 1999 vara motsvarande andel 10 respektive 5 procent.

Minskad höstspridning av stallgödsel till vårsäd

Näringsvärdet i stallgödsel, som kvävegödselmedel, sammanhänger i stor utsträckning med hanteringen och lagringen, eftersom förluster av kväve genom ammoniakavgång till luften kan vara betydande. Stor betydelse för gödselns kväveinnehåll har dessutom spridningssättet och spridningstidpunkten. Riskerna

för läckage av kväve är stora om stallgödseln sprids på åkermark som kommer att ligga obevuxen. Enligt förordning 2000:915 om miljöhänsyn i jordbruket (SJVFS 2001:79) får stallgödsel inte spridas under tiden 1 december till 28 februari om den inte nedbrukas samma dag, vilket gäller hela landet. I Skåne, Halland och Blekinge ska dock nedbrukning ske inom 4 timmar vid spridning på obevuxen mark, vilket gäller under hela året. Spridning i växande gröda får i dessa områden endast ske med släpslang eller myllningsaggregat alternativt ska gödseln spädas ut före spridning eller bevattnas efter spridning. I ”känsliga områden” (sydligaste länen, kustområden upp t.o.m. Bohus län resp. Stockholms län, samt efter 2002 områden i anslutning till de stora sjöarna) gäller särskilda spridningsbestämmelser. Under tiden 1 augusti – 30 november får organiska gödselmedel endast spridas i växande gröda eller före höstsådd. Dock får fastgödsel spridas fr.o.m. 20 oktober i de tre sydligaste länen och fr.o.m. 10 oktober i övriga känsliga områden. I **tabell 5** redovisas uppgifter om spridningstidpunkter för stallgödseln.

Som framgått ovan, stallgödselades 2002/03 i genomsnitt för riket ca 35 procent av arealen. Under hösten 2002 gödselades ca 10 procent och 25 procent under vårbruket/sommaren 2003 med stallgödsel.

Stallgödselade höstsådda grödor tillfördes merparten av stallgödseln på hösten. Vårgödsling var koncentrerad till vårsådda grödor och till slåttervall. Emellertid förekommer även höstgödsling på vårsådda arealer. Drygt 15 procent av den stallgödselade vårsädesarealen tillfördes stallgödsel redan hösten före sådden. För vårkorn minskade dock höstspridningen med ca 5 procentenheter jämfört med 2001. Se **tablå 3**. Även *flytgödselspridning* på hösten till vårsådd spannmål visar tendens till minskning jämfört med 2001, se **tabell 5.4**.

Tablå 3 Spridningstidpunkt för stallgödsel till olika grödor 2002/03, procent

Area of different crops treated with animal manure at different time periods of the year in 2002/03, per cent

Grödor	Stallgödselad areal totalt	
	Höst-/Vinterspridning	Vår-/Sommar-spridning
	%	%
Höstvete	74	29
Vårkorn	17	85
Slåttervall	29	99
Potatis	13	89
Socketbetor	36	67
Höstraps	95	11
Våröljevaxter	38	62
Samtliga grödor	33	82

På nästan halva den stallgödselade arealen sker tillförseln före sådd och på resterande areal i växande grödor, främst i vallar se **tabellerna 5.5** och **5.6**. Variationerna över landet är stora. I Götalands skogsbygder har på närmare 40 procent av åkerarealen, vilket motsvarar uppemot 70 procent av den stallgödselade arealen, stallgödsel tillförts i växande gröda, främst slåttervall. I Götalands s:a slättbygder är motsvarande andel mindre än 10 procent av åkerarealen.

I undersökningen ingick också en fråga om hur ofta stallgödsel sprids på olika arealer. Resultaten visar att en tredjedel av arealen aldrig, eller mer sällan än

vart 10:e år, får stallgödsel. De regionala skillnaderna är betydande. I Svealands slättbygder får hälften av arealen aldrig stallgödsel medan det i Norrland endast är knappt 15 procent som inte stallgödsas minst vart 10:år. Se *tabell 15*.

Två tredjedelar av flytgödseln sprids i växande gröda

Betydande förluster av ammoniak kan uppstå i samband med spridning av stallgödsel. Snabb myllning av stallgödsel kan bidra till minskade ammoniakförluster. Nedbrukningen är angelägen av flera skäl. Dels är den ammoniakavgång till luft som sker i samband med spridningen ett miljöproblem, dels går brukaren miste om betydande kvantiteter kvävegödsel. En stor del av såväl fast- som flytgödseln sprids i växande grödor, 35 respektive 65 procent, utan att kunna myllas. För urin är motsvarande siffra över 90 procent

En tredjedel av fastgödseln och en femtedel av flytgödsel myllas dock omedelbart, vilket är betydande ökning jämfört med 2001. På två tredjedelar av ej besädd areal som gödsas med fastgödsel skedde enligt 2003 års resultat myllning inom 4 timmar. Samtidigt hade ca 15 procent av fastgödsel på osädd areal ej myllats inom 24 timmar. Motsvarande siffror för flytgödsel var 70 resp. 10 procent. Se *tablå 4* och *tabell 7*.

Tablå 4 Myllningstidpunkt för stallgödsel av olika slag 2002/03, procent

Time between spreading animal manure and mulching in 2002/03, per cent

	Myllning av stallgödsel			gödsling i växande gröda %
	inom 4 tim %	inom 5-24 tim %	efter 24 tim/ inte alls %	
Fastgödsel	44	12	11	33
Urin	5	1	2	93
Flytgödsel	27	6	4	63

Spridning med släpslang ökar

Det vanligaste sättet att sprida flytgödsel och urin är med hjälp av bredspridning, se *tabell 8*. På 65 respektive 75 procent av areal som gödsas med flytgödseln respektive urin används bredspridning. En möjlighet att minska ammoniakförlusterna från stallgödsel är att utnyttja andra miljövänligare spridningsmetoder, som släpslangsramp. 2003 har släpslangspridning av flytgödsel ökat med 60 procent jämfört med 1997 och nu sprids 35 procent av flytgödseln på detta sätt. För urin visar motsvarande jämförelse nästan en fördubbling.

Flytgödsel allt vanligare

På den tredjedel av Sveriges åkermark som gödsas med någon form av stallgödsel får, enligt *tabell 9*, två tredjedelar av arealen flytgödsel och en tredjedel fastgödsel. Få procent av arealen tillförs kletgödsel, djupströgödsel eller urin. Högst andel stallgödslad areal finns i Götalands skogsbygder där hälften av arealen får stallgödsel.

Användningen av flytgödsel ökar medan fastgödsel fortsätter att minska. Ökningen för flytgödsel är störst i slättervall där ungefär 30 procent av arealen fick flytgödsel 2003, jämfört med 20 procent 1997.

Mellan 20 och 30 procent av den stallgödslade slätter- och betesvallen gödsades med urin. För övriga grödor var motsvarande siffra mellan 0 och 5 procent. Grönfoder och ensilageväxter, som inkluderar blandsäd med baljväxtinbland-

ning, gödslades i större utsträckning med djupströ, knappt 20 procent, än övriga grödor.

Få flytgödsel- och urinbehållare saknar täckning

I **tabell 10** redovisas hanteringssätt för stallgödsel från olika djurslag (mjölkkor, övriga nötkreatur, suggor/galtar och slaktsvin). Mer än 60 procent av mjölkorna har (**Tablå 5** och **tabell 10.2**) flytgödselhantering vilket innebär att andelen har ökat med 40 procent sedan 1997.

För slaktsvinen dominerar flytgödselhantering ännu mer. Endast 10 procent har fastgödselhantering. Däremot dominerar fastgödselhantering för suggor men även här har flytgödselhanteringen ökat.

Tablå 5 Hanteringssätt för stallgödsel, fördelning efter antalet djur 2003, procent

Number of animals of different kind by animal manure management system 2003, per cent

Djurslag	Antal djur 2003	Andel djur med						
		fastgödsel- platta		klet- gödsel- platta	flytgödsel- behållare		djup- strö	annan metod
		med stöd- mur	utan stöd- mur	%	med täck- ning	utan täck- ning	%	%
Mjölkcor	402 500	31	3	4	56	6	1	1
Övr. nötkreatur	1 204 000	38	4	3	24	3	27	1
Suggor/ galtar	208 500	45	3	2	38	0	11	0
Slaktsvin	1 127 400	10	1	0	86	2	1	0

Gödsel från flera djurslag lagras ofta i gemensam flytgödsel- och urinbehållare. För att få en meningsfull redovisning av djurantalet på täckta respektive otäckta behållare har en omräkning till djurenheter skett i **tabell 10.1**.

En djurenhet motsvarar en mjölkko, en amko, två kvigor/stutar, fyra kalvar, tre suggor/galtar, 10 slaktsvin, 100 fjäderfä eller 10 får.

Tablå 6 Täckning av flytgödsel- och urinbehållare 2003

Covering of liquid manure and urine tanks in 2003

	Flytgödselbehållare		Urinbehållare	
	Med täckning %	Utan täckning %	Med täckning %	Utan täckning %
Hela riket	92	8	89	11
Götalands s:a slättbygd	99	1	98	2
Götalands mellanbygd	99	1	99	1
Götalands n:a slättbygd	96	4	80	20
Svealands slättbygd	92	8	81	19
Götalands skogsbygd	94	6	93	7
Mell. Sveriges skogsbygd	82	18	66	34
Nedre Norrland	57	43	77	23
Övre Norrland	79	21	82	18

2003 hade 90 procent av djurenheterna med urinbehållare täckta behållare jämfört med 60 procent 1997. Även för flytgödsel hade 90 procent av antalet djurenheter täckta behållare 2003 medan motsvarande siffra för 1997 var 75 procent. Se *tablå 6*.

De täckta flytgödselbehållarna är till 95 procent täckta med svämtäcke. Även för urinbehållare dominerar svämtäcke, cirka 60 procent i snitt. Undantaget är nedre Norrland där 85 procent av urinbehållarna uppges ha tak. Annan täckning kan vara bland annat t.ex. lecakulor, halm, cementlock eller plasttäckning.

De flesta urin- och flytgödselbehållare fylls på under ytan

Resultaten, i *tabell 11*, visar att ca 80 procent av flytgödselbehållare utan täckning fylls under ytan. För urinbehållare utan täckning är motsvarande uppgift ca 60 procent.

För behållare med täckning är det betydligt vanligare att påfyllning sker under ytan, vilket är fallet för cirka 95 procent av flytgödselbehållarna och 90 procent av urinbehållarna. Det bör dock noteras att det partiella bortfallet varit större än för andra uppgifter, vilket kan tyda på att resultaten är osäkra. En bortfallsanalys har emellertid gjorts och inget tyder på att bortfallet skulle ha en annan fördelning än de erhållna uppgifterna.

Enligt Miljöbalken ska företag i Götaland samt i Stockholms, Uppsala och Södermanlands län, samt i slättbygder inom Värmlands, Örebro och Västmanlands län med fler än 10 djurenheter ha ett stabilt svämtäcke eller annan täckning på urin- och flytgödselbehållare och påfyllning ska ske under täckningen.

Tre fjärdedelar av svingödseln kan lagras minst 10 månader

Enligt regler i Miljöbalken ska företag i kustområden från Västra Götalands län till Stockholms län inklusive Öland samt hela Blekinge, Skåne, Hallands och Gotlands län, med mer än 10 djurenheter, ha minst 8 månaders lagringskapacitet för gödseln från nöt, häst, får och getter samt minst 10 månader för övriga djurslag.

Omkring 85 procent av landets mjölkkor finns på företag med minst 8 månaders lagringskapacitet.

För slaktsvin har tre fjärdedelar en lagringskapacitet för stallgödseln på minst 10 månader. Andelen djur med mindre än 10 månaders lagringskapacitet har fortsatt att minska sedan 2001. Över 95 procent av urinen från svin och 80 procent av nöturinen har minst 8 månaders lagringskapacitet. *Tabell 12* visar lagringskapaciteten för stallgödsel och urin från olika djurslag.

40 procent av mjölkorna inne under natten

Enligt djurskyddslagen ska nötkreatur hållas på bete sommartid. Kravet gäller inte tjurar och kalvar under sex månader. Betesperioden ska vara sammanhängande och beroende på landsdel uppgå till minst 2-4 månader. Dispens från betesgång kan beviljas.

I undersökningen ingick en fråga om stallperiodens längd för nötkreatur. I *tabell 13* sker redovisning för mjölkkor, amkor/dikor, kvigor, tjurar/stutar och kalvar. Den genomsnittliga stallperioden är knappt 8 månader för såväl mjölkkor, kalvar som stutar. Noteras bör att mjölkornas utevistelse, enligt lantbrukarnas uppgifter, ökat jämfört med 2001. En femtedel av mjölkorna har en stallperiod på högst 6 månader jämfört med ca en tiondel enligt 2001 års undersökning. För amkor och kvigor är stallperioden kortare än för övriga nötkreatur, cirka 6 månader.

Huvuddelen av mjölkorna, knappt 70 procent, hade mellan 7 till 8 månaders stallperiod. I gruppen tjurar/stutar uppges en tredjedel stå inne hela året, en van-

lig uppfödningssform för tjurar till köttproduktion. Detta skiljer sig markant jämfört med de andra djurgrupperna där ett fåtal står inne under hela året.

Vid beräkning av genomsnittlig stallperiod, i månader, har för mjölkkor, kvigor och kalvar stallperioden satts till 4 månader och för amkor och tjurar/stutar till 3 månader när uppgiven stallperiod varit mindre än 5 månader.

Under betesperioden är knappt 40 procent av mjölkorna inne på natten, se **tabell 13.3**. Vanligast är detta i övre Norrland där 85 procent står inne på natten. I Götalands södra slättbygder och mellanbygder är drygt hälften inne på natten.

Beräkningar visar också att andel djur som är inne på natten varierar med stallperiodens längd. Tabeller som visar utvistelse vid olika stallperioder kan beställas från SCB.

En tiondel av stallgödseln används på annat företag

Enligt Miljöbalken finns bestämmelser om högsta djurtäthet per hektar åker. Vissa företag har större stallgödselproduktion än vad som får spridas på den egna arealen och måste därför leverera/sälja stallgödsel till andra företag.

Knappt 10 procent av den producerade stallgödseln levereras till andra företag och 5 procent av företagen står för dessa leveranser. Nästan 10 procent av samtliga företag uppger att de anskaffat stallgödsel till 2003 års grödor. I Götalands södra slättbygder anger 15 procent att de anskaffat stallgödsel medan endast knappt 10 procent har levererat. Skillnaden mellan andel som anskaffat och levererat stallgödsel är betydande och beror på att stora djurhållare ofta har leveransavtal med flera företag. En jämförelse med tidigare års undersökningar visar att omfattningen av både levererad och anskaffad gödsel varit tämligen oförändrad åtminstone sedan slutet av 1990-talet. Se **tabell 14**.

Hälften av slåtterrallen innehåller baljväxter

Andel baljväxter i slåtterrallen är en viktig uppgift för beräkning av kvävefixering ur luften. Det är dock inte helt lätt för lantbrukaren att uppskatta baljväxthalten. Istället för baljväxtandel har lantbrukaren därför fått ange om vallen innehåller baljväxter eller ej.

Baljväxter (vanligast klöver) fixerar luftkväve och finns rikligast på yngre slåtterrallsfält. Enligt **tabell 16** innehåller knappt hälften av slåtterrallsarealen baljväxter. Högst andel har Götalands norra slättbygder och lägst Norrland.

Tabell 17 visar att drygt 40 procent av första skörden i slåtterrall, under 2003, genomfördes före 15 juni. Den geografiska spridningen var betydande. I Götalands slättbygder låg medelskördenedatum runt 20 juni och i Norrland ca 14 dagar senare. Givetvis har väderleken det speciella året avgörande betydelse.

Ökad vårbearbetning i Götaland

Läckage av kväve sker i första hand under höst och vinter. Om marken är bevuxen under vintern är risken för läckage mindre än från obevuxen mark. För Götaland finns regler om att 50-60 procent av arealen på enskilda gårdar ska vara s.k. grön mark, dit även stubb inräknas. För de mindre läckagebenägna lerjordarna i Svealand finns inte motsvarande regler. Föregående års gröda, den s.k. förfrukten, påverkar även läckaget genom att den period under hösten då växtnäringen binds i grödan kan vara olika lång (växtperioden). Exempelvis har potatis en större utlakningsrisk än sockerbeter.

Tidpunkten för jordbearbetningen efter förfrukten påverkar alltså kväveutlakningen. 70-80 procent av förfrukten till vårvete, vårkorn, havre och sockerbeter 2003 bröts hösten 2002, se **tabell 19**. Jämfört med 2001 har andelen som bryts på hösten minskat i Götalands södra slättbygder och mellanbygder. En förklaring till den låga andelen vårbearbetning i Svealand torde vara att vårplöjning

inte är lika angeläget ur läckagesynpunkt och att det även är svårt att plöja lerbjordarna på våren.

Förfrukten är beroende av den eventuella växtföljd som tillämpas och av det geografiska läget. I Götalands slättbygder var exempelvis sockerbeter vanligaste förfrukt till vårkorn 2003 medan havre, höstvetete eller korn var vanligast i övriga delar av landet. Vanligaste förfrukter till höstvetete som såddes hösten 2003 var höstvetete, havre och korn, se **tabell 18**. På 60 procent av sockerbetsarealen hade höstvetete odlats året före. Vanligaste förfrukt till höstraps var vårkorn.

80 procent av trädan putsas

Drygt hälften av den stödberättigade trädan var flerårig, se **tabell 20.1**. Trädan dominerades, liksom vid föregående undersökning 2001, av stubb- och gröngödslingsgröda. 95 procent av den fleråriga trädan användes som gröngödslingsstråda medan stubbträda dominerade, knappt 70 procent, på den ettåriga trädan. I Götalands norra slättbygder och Svealands slättbygder var, liksom 2001, stubbträdan särskilt vanlig, vilket torde hänga samman med att spannmålsodlingen, som lämnar stubb, här är betydande.

Enligt **tabell 20.2** putsades ca 60 procent av trädan en gång under säsongen och en femtedel av arealen minst två gånger. För återstående 20 procent kan antas att huvuddelen inte putsats alls, även om detta alternativ inte aktivt efterfrågats i undersökningen. Putsning är vanligare på flerårig träda än på ettårig och mer än en putsning är vanligare ju längre söderut i landet man kommer.

På hälften av de arealer som putsades en gång gjordes detta i juli, förutom i Övre Norrland där andelen var ännu högre. På tre fjärdedelar av den trädan som putsats minst två gånger har första putsningen skett någon gång mellan april och juni medan den andra putsningen utförts spridd över en längre tidsperiod, se **tabell 20.3**. Enligt resultaten var tidig andra putsning vanligare i de norra slättområdena än i landets sydligaste områden.

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges. I tabell 1-3 färre än 30 observationer eller medelfel >35%. I övriga tabeller färre än 50 observationer	Data not available
GSS	Götalands s:a slättbygder	
GMB	Götalands mellanbygder	
GNS	Götalands n:a slättbygder	
SS	Svealands slättbygder	
GSK	Götalands skogsbygder	
SSK	Mell. Sveriges skogsbygder	
NN	Nedre Norrland	
NÖ	Övre Norrland	

1.1 Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03

Consumption of plant available (NO₃/NH₄-)nitrogen in fertilizers and animal manure and of total nitrogen in 2002/03

Samtliga grödor	Totalförbrukning				Areal gödslad med kväve						
	Grödaareal LBR 2003 ha	Handels- gödsel		Stall- gödsel		Från handels- och/ eller stallgödsel					
		ton	Växt- tillgängligt kväve ton	Total kväve ton	Handels- och stallgödsel		Växt- tillgängligt kväve		Stall- gödsel		
					%	mf ¹	kg/ha	mf ¹	kg/ha	mf ¹	
Hela riket 2003	2 339 600	169 710	33 020	78 190	83	1	104	1	40	2	
2001	2 352 900	174 300	32 830	74 580	82	..	107	1	39	2	
1999	2 410 100	171 970	31 810	74 490	84	..	100	
1997	2 530 800	181 760	31 530	74 220	84	..	100	
1995	2 386 900	172 830	25 120	63 220	83	..	100	
Produktionsområden²											
GSS	308 900	34 260	3 280	7 520	92	1	132	1	26	5	
GMB	289 900	22 310	5 840	13 040	87	1	111	2	51	4	
GNS	386 400	35 640	4 150	9 370	86	2	120	1	28	5	
SS	514 700	38 580	4 100	9 890	83	1	100	1	23	6	
GSK	441 000	23 610	9 700	23 380	82	1	92	2	65	4	
MSK	163 500	..	1 660	4 520	71	3	75	3	39	10	
NN	138 100	3 770	2 680	6 250	67	3	70	4	67	11	
NÖ	96 300	3 960	1 580	4 240	79	3	73	5	56	15	
Län											
Stockholms	70 300	4 840	330	830	77	4	96	3	15	16	
Uppsala	127 500	9 780	800	2 100	85	3	97	2	19	13	
Södermanlands	106 800	7 790	1 370	3 110	83	2	103	3	35	14	
Östergötlands	176 700	15 640	1 970	4 530	86	2	116	2	30	8	
Jönköpings	85 400	3 720	2 340	5 680	83	2	86	4	81	7	
Kronobergs	46 900	2 580	1 440	3 420	87	2	99	5	84	7	
Kalmar	113 600	6 980	2 920	6 260	83	2	104	3	66	6	
Gotlands	78 000	5 130	1 410	3 310	87	2	97	3	49	9	
Blekinge	29 400	2 310	700	1 640	93	2	110	4	60	7	
Skåne	418 000	42 640	4 900	11 640	90	1	126	1	31	4	
Hallands	103 300	7 720	2 230	4 960	87	2	111	2	55	5	
Västra Götalands	411 700	31 380	5 410	12 840	82	2	109	2	38	5	
Värmlands	92 600	4 560	1 160	2 830	71	3	87	4	43	12	
Örebro	90 300	6 630	530	1 440	85	3	93	3	19	12	
Västmanlands	100 200	7 920	680	1 610	83	3	103	3	19	14	
Dalarnas	52 700	2 490	650	1 740	73	4	81	4	45	12	
Gävleborgs	61 700	1 940	890	2 130	69	5	66	5	50	16	
Västernorrlands	43 800	930	790	1 840	62	6	63	7	67	24	
Jämtlands	38 400	720	1 000	2 270	63	7	72	7	94	23	
Västerbottens	59 800	2 560	990	2 720	82	3	72	6	55	18	
Norrbottens	30 200	1 310	500	1 260	77	4	78	8	54	28	
Storleksgrupper, ha åker											
2,1-20,0 hektar	255 000	9 240	1 710	5 820	65	2	66	3	35	8	
20,1-50,0 hektar	486 100	27 910	5 640	15 050	78	1	89	1	40	4	
50,1-100,0 hektar	626 100	44 980	10 320	23 820	86	1	102	1	44	3	
> 100,0 hektar	972 000	86 220	15 050	32 820	87	1	119	1	39	4	

1) mf = Medelfel i procent

2) Produktionsområden, se sid 16

1.1 forts. Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03

Consumption of plant available (NO₃/NH₄-)nitrogen in fertilizers and animal manure and total nitrogen in 2002/03

Samtliga grödor	Areal gödselad med kväve														
	Endast från handelsgödsel			Endast från stallgödsel					Både från handels- och stallgödsel						
				Växt- tillgängligt kväve			Total kväve		Handels- gödsel			Stall- gödsel			
	Gödselad areal			Gödselad areal			Gödselad areal		Gödselad areal			Växt- tillgängligt kväve		Total kväve	
% kg/ha mf ¹			% kg/ha mf ¹			kg/ha mf ¹		% kg/ha mf ¹			kg/ha mf		kg/ha mf ¹		
Hela riket 2003	48	104	1	11	36	3	94	2	24	93	1	42	1	96	1
2001	49	106	1	11	37	3	90	2	23	97	1	44	2	98	1
1999	50	95	..	9	35	..	90	..	25	90	..	40	-	90	..
1997	52	95	..	8	35	..	90	..	24	90	..	35	-	90	..
1995	50	100	..	7	30	..	90	..	26	90	..	30	-
Produktionsområden²															
GSS	66	129	2	2	29	14	80	11	24	110	3	42	3	95	3
GMB	40	100	2	8	40	9	93	7	39	94	2	44	2	96	2
GNS	58	119	1	6	38	11	94	8	21	108	3	40	4	88	3
SS	62	101	1	7	35	6	86	6	14	91	3	40	5	95	4
GSK	28	20	34	4	90	3	34	45	3	103	2
MSK	42	74	2	13	30	13	94	8	16	74	5	40	6	97	5
NN	22	68	4	26	42	6	105	5	19	65	6	45	6	96	5
NÖ	36	74	6	23	41	9	114	7	20	74	8	35	9	91	8
Län															
Stockholms	63	99	3	6	24	27	64	17	8	78	10	42	12	105	9
Uppsala	64	101	2	9	36	11	80	10	13	93	6	25	15	75	11
Södermanlands	54	103	3	12	39	9	88	8	17	99	5	48	9	109	8
Östergötlands	61	116	2	7	45	10	107	7	18	103	4	45	6	101	5
Jönköpings	18	75	7	25	34	7	90	5	39	76	4	48	5	112	4
Kronobergs	13	73	9	22	29	17	80	10	52	87	6	47	6	107	5
Kalmar	28	91	4	15	45	8	100	6	40	90	3	47	4	100	3
Gotlands	43	89	3	9	38	21	85	16	35	79	4	42	5	100	5
Blekinge	35	110	5	11	36	10	85	12	47	85	6	43	7	99	5
Skåne	60	124	1	5	29	10	82	6	25	111	3	41	3	93	2
Hallands	35	100	3	9	42	6	93	5	42	93	4	42	3	93	3
Västra Götalands	48	108	2	10	33	8	91	6	24	101	3	41	3	91	3
Värmlands	39	83	3	11	33	11	99	9	21	79	7	43	7	95	6
Örebro	67	94	3	6	25	15	70	9	12	85	5	34	12	93	7
Västmanlands	68	100	2	4	12	97	8	47	13	102	11
Dalarnas	39	77	4	10	19	18	104	16	24	71	6	43	9	93	7
Gävleborgs	32	60	4	18	36	10	98	6	19	64	9	40	9	85	6
Västernorrlands	20	66	8	29	39	11	96	8	13
Jämtlands	11	68	17	35	52	10	120	9	17
Västerbottens	41	71	8	21	41	14	120	8	21	68	11	38	12	97	12
Norrbottens	33	80	9	25	43	13	101	10	20
Storleksgrupper, ha åker															
2,1-20,0 hektar	35	73	3	16	20	8	75	4	14	75	5	25	7	77	5
20,1-50,0 hektar	44	89	2	13	33	5	93	3	21	88	3	34	4	89	3
50,1-100,0 hektar	47	102	1	12	38	4	92	3	27	88	2	43	2	98	2
> 100,0 hektar	54	116	1	8	46	5	107	4	25	101	2	47	2	101	2

1) mf = Medelfel i procent

2) Produktionsområden, se sid 16

1.2 Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03

Consumption of plant available (NO₃/NH₄-)nitrogen in fertilizers and animal manure and of total nitrogen in 2002/03

Spannmål	Totalförbrukning				Areal gödslad med kväve					
	Grödareal LBR 2003 ha	Handels- gödsel ton	Stall- gödsel		Från handels- och/ eller stallgödsel					
			Växt- tillgängligt kväve ton	Total kväve ton	Handels- och stallgödsel		Stall- gödsel			
					Gödslad areal % mf ¹	Växt- tillgängligt kväve kg/ha mf ¹	Total- kväve kg/ha mf ¹	Total- kväve kg/ha mf ¹		
Hela riket 2003	1 153 900	103 460	11 630	31 420	95	1	105	1	29	3
2001	1 174 300	106 960	12 040	31 050	95	..	107	1	28	2
1999	1 151 800	99 110	11 730	31 060	97	..	100
1997	1 269 400	108 730	13 190	35 530	96	..	100
1995	1 099 300	91 110	10 770	30 260	96	..	95
Produktionsområden²										
GSS	194 600	23 910	1 780	4 310	99	2	133	2	22	8
GMB	132 700	11 420	1 860	4 950	97	1	103	2	39	5
GNS	258 000	26 280	2 110	5 210	93	2	118	1	22	7
SS	322 200	28 850	1 890	5 240	94	1	101	1	17	7
GSK	133 400	7 590	2 180	6 450	93	1	78	2	52	5
MSK	63 800	3 790	570	1 790	93	2	74	2	30	12
NN	27 500	770	720	1 870	94	4	58	5	73	19
NÖ	21 700	670	540	1 620	98	5	57	5	76	21
Län										
Stockholms	37 700	3 390	120	390	95	3	98	3	11	14
Uppsala	82 800	7 850	320	1 140	98	3	101	2	14	16
Södermanlands	62 500	5 670	570	1 400	94	2	107	3	24	16
Östergötlands	102 900	10 700	770	1 960	96	2	116	2	20	10
Jönköpings	20 700	860	440	1 290	94	3	67	4	67	12
Kronobergs	11 600	540	280	800	98	1	72	6	70	9
Kalmar	42 200	2 750	920	2 220	93	2	93	2	56	6
Gotlands	33 600	2 670	370	1 190	97	3	94	2	37	9
Blekinge	10 800	950	120	400	99	1	100	3	37	12
Skåne	231 700	27 380	1 840	5 040	99	1	128	2	22	8
Hallands	52 500	4 370	1 090	2 530	98	3	106	3	49	5
Västra Götalands	228 000	20 210	2 190	5 930	92	2	107	2	28	6
Värmlands	36 000	2 440	410	1 020	88	3	90	3	32	12
Örebro	55 800	4 890	270	870	96	3	96	3	16	13
Västmanlands	71 500	6 010	430	1 120	91	3	99	3	17	14
Dalarnas	20 600	1 190	260	700	95	3	74	4	36	13
Gävleborgs	21 400	760	340	930	90	6	57	5	48	23
Västernorrlands	6 800	..	270	640	95	6	55	13
Jämtlands	2 600	40	13
Västerbottens	15 800	520	380	1 240	99	6	58	7	80	22
Norrbottens	5 800	..	150	390	96	2	55	5
Storleksgrupper, ha åker										
2,1-20,0 hektar	74 700	4 440	400	2 020	90	3	72	3	30	13
20,1-50,0 hektar	204 700	14 740	1 440	5 290	91	2	86	2	28	6
50,1-100,0 hektar	300 500	25 150	3 090	8 880	96	1	98	1	31	5
> 100,0 hektar	574 000	58 760	6 690	15 070	96	1	119	1	27	5

1) mf = Medelfel i procent

2) Produktionsområden, se sid 16

1.2 forts. Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03

Consumption of plant available (NO₃/NH₄-)nitrogen in fertilizers and animal manure and total nitrogen in 2002/03

Spannmål	Areal gödselad med kväve														
	Endast från handelsgödsel			Endast från stallgödsel					Både från handels- och stallgödsel						
				Växt- tillgängligt kväve		Total kväve			Handels- gödsel			Stall- gödsel			
	Gödselad areal			Gödselad areal					Gödselad areal			Växt- tillgängligt kväve			Total kväve
%	kg/ha	mf ¹	%	kg/ha	mf ¹	kg/ha	mf ¹	%	kg/ha	mf ¹	kg/ha	mf	kg/ha	mf ¹	
Hela riket 2003	65	108	1	7	33	3	98	2	23	85	2	34	2	89	1
2001	66	110	1	7	37	4	100	3	21	86	1	36	2	91	1
1999	67	100	..	7	35	..	95	..	23	80	..	35	..	90	..
1997	66	100	..	6	35	..	100	..	24	80	..	35	..	90	..
1995	65	100	..	6	35	..	100	..	25	75	..	35
Produktionsområden²															
GSS	74	132	2	2	25	22	72	15	23	109	5	38	4	91	4
GMB	55	100	2	5	33	9	98	8	36	86	4	34	3	89	2
GNS	69	120	2	4	33	10	89	6	20	96	3	34	4	82	4
SS	76	102	1	4	32	9	96	8	14	88	4	33	6	89	4
GSK	41	81	3	17	31	5	98	3	35	67	3	32	4	91	2
MSK	63	9	29	10	97	9	20	31	8	95	5
NN	28	59	5	42	38	9	105	4	24	47	7	43	12	101	11
NÖ	33	58	4	36	42	9	119	6	29	41	11	33	15	109	12
Län															
Stockholms	83	102	3	4	8	65	8	33	12	95	8
Uppsala	80	103	3	5	30	17	94	11	13	92	5	19	17	74	14
Södermanlands	71	106	4	6	43	18	93	14	17	90	7	39	10	101	6
Östergötlands	75	117	2	4	34	14	105	8	17	94	4	36	8	89	5
Jönköpings	28	68	5	29	34	10	95	5	37	60	4	32	7	95	7
Kronobergs	22	67	13	21	24	18	93	11	56	56	6	35	7	88	3
Kalmar	35	86	4	11	39	8	98	5	48	74	3	37	5	87	3
Gotlands	58	93	3	6	33	78	4	30	6	93	4
Blekinge	58	100	3	6	36	84	6	28	10	93	5
Skåne	74	128	2	3	25	14	87	11	21	112	5	33	5	88	3
Hallands	45	100	3	6	35	12	98	8	47	81	5	39	4	89	3
Västra Götalands	62	111	2	7	31	8	94	5	23	87	3	33	4	85	4
Värmlands	56	89	4	8	41	11	118	11	24	75	9	35	8	81	5
Örebro	80	97	3	3	13	76	7	30	15	99	6
Västmanlands	75	97	2	4	12	92	10	41	8	93	6
Dalarnas	55	72	3	9	31	59	5	34	12	85	6
Västernorrlands	14	68	43	13	100	7	13
Jämtlands
Västerbottens	31	31	37	11	118	8	37
Norrbottens	37	48	10
Storleksgrupper, ha åker															
2,1-20,0 hektar	60	79	4	12	19	13	94	5	18	67	8	17	10	86	8
20,1-50,0 hektar	62	92	2	10	28	7	98	4	19	74	4	23	5	85	3
50,1-100,0 hektar	64	102	2	8	35	5	98	3	24	76	3	31	3	91	2
> 100,0 hektar	67	119	1	5	39	6	100	5	23	95	3	41	2	90	2

1) mf = Medelfel i procent

2) Produktionsområden, se sid 16

1.3 Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03

Consumption of plant available (NO₃/NH₄-)nitrogen in fertilizers and animal manure and of total nitrogen in 2002/03

Slåttervall	Totalförbrukning				Areal gödslad med kväve					
	Grödareal LBR 2003 ha	Handels- gödsel ton	Stall- gödsel		Från handels- och/ eller stallgödsel					
			Växt- tillgängligt kväve ton	Total kväve ton	Handels- och stallgödsel		Stall- gödsel			
					Gödslad areal % <i>mf</i> ¹	Växt- tillgängligt kväve kg/ha <i>mf</i> ¹	Total- kväve kg/ha <i>mf</i> ¹	Total- kväve kg/ha <i>mf</i> ¹		
Hela riket 2003	769 200	46 750	18 220	39 050	80	1	106	1	63	3
2001	750 200	47 690	17 100	34 510	78	..	111	1	59	2
1999	760 200	47 610	16 220	34 240	82	..	105
1997	746 900	48 520	14 260	28 800	83	..	100
1995	733 900	54 050	10 590	23 420	87	..	100
Produktionsområden²										
GSS	27 800	2 810	830	1 700	89	4	147	4	69	10
GMB	93 800	7 250	2 880	5 680	88	2	123	3	69	7
GNS	68 100	6 050	1 750	3 500	84	3	137	4	61	11
SS	117 800	7 020	2 000	4 090	76	3	101	4	46	14
GSK	244 500	14 790	7 110	15 820	86	1	104	3	75	5
MSK	73 100	..	1 030	2 520	66	6	78	7	52	17
NN	83 800	2 770	1 690	3 610	65	4	81	5	66	13
NÖ	60 400	3 110	910	2 160	79	4	85	6	46	21
Län										
Stockholms	21 400	1 050	66	10
Uppsala	26 600	1 340	440	840	75	8	90	9	42	28
Södermanlands	29 000	1 650	730	1 510	82	6	100	9	64	28
Östergötlands	46 200	3 700	1 110	2 350	83	4	126	5	61	16
Jönköpings	52 700	2 700	1 810	4 190	88	3	97	5	90	9
Kronobergs	31 000	2 000	1 140	2 580	91	3	112	7	92	9
Kalmar	55 800	3 880	1 790	3 630	89	2	114	4	73	10
Gotlands	32 200	1 760	910	1 760	84	4	99	6	65	15
Blekinge	12 500	1 060	370	830	88	6	130	8	76	13
Skåne	66 200	5 700	1 860	3 820	89	2	128	4	65	9
Hallands	31 700	2 580	940	1 980	91	3	121	5	68	10
Västra Götalands	122 500	8 360	2 890	6 090	80	3	115	4	63	8
Värmlands	39 200	1 760	700	1 650	72	6	87	7	59	19
Örebro	21 500	1 220	76	8	87	9
Västmanlands	16 200	1 310	76	8	123	10
Dalarnas	23 100	1 170	380	970	72	8	94	9	58	21
Gävleborgs	29 900	1 090	65	8	80	8
Västernorrlands	28 000	71	10
Jämtlands	28 400	..	820	1 730	83	8	98	23
Västerbottens	35 400	1 940	550	1 190	84	4	84	8	40	30
Norrbottens	19 800	1 080	91	9
Storleksgrupper, ha åker										
2,1-20,0 hektar	139 800	4 070	1 210	3 400	62	4	61	5	39	12
20,1-50,0 hektar	205 000	10 710	3 820	8 630	77	2	92	3	54	7
50,1-100,0 hektar	225 500	15 280	6 450	13 010	87	2	111	2	67	5
> 100,0 hektar	199 000	15 800	6 390	13 440	85	2	131	3	79	6

1) *mf* = Medelfel i procent

2) Produktionsområden, se sid 16

1.3 forts. Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03

Consumption of plant available (NO₃/NH₄-)nitrogen in fertilizers and animal manure and total nitrogen in 2002/03

Slåttervall	Areal gödselad med kväve														
	Endast från handelsgödsel			Endast från stallgödsel					Både från handels- och stallgödsel						
				Växt- tillgängligt kväve		Total kväve			Handels- gödsel			Stall- gödsel			
	Gödselad areal			Gödselad areal		Gödselad areal			Gödselad areal			Gödselad areal			
	%	kg/ha	mf ¹	%	kg/ha	mf ¹	kg/ha	mf ¹	%	kg/ha	mf ¹	kg/ha	mf	kg/ha	mf ¹
Hela riket 2003	29	93	2	18	39	4	92	3	33	102	2	50	2	104	2
2001	30	97	1	17	37	4	83	3	32	110	1	52	2	101	1
1999	32	85	..	13	35	..	85	..	37	95	..	45	..	90	..
1997	38	85	..	12	35	..	80	..	34	95	..	45	..	85	..
1995	41	90	..	8	30	..	70	..	38	100
Produktionsområden²															
GSS	31	108	7	7	51	133	4	53	6	106	6
GMB	27	95	5	12	44	15	89	13	49	105	4	52	4	102	4
GNS	32	119	4	13	39	129	6	52	6	99	7
SS	39	98	4	16	38	9	78	9	21	100	6	52	10	107	10
GSK	22	94	4	23	36	6	87	4	41	96	3	51	3	109	3
MSK	30	18	18	48	9	101	8
NN	23	76	6	21	49	10	109	9	22	72	7	47	7	95	5
NÖ	41	80	8	17	44	16	110	13	21
Län															
Stockholms	44	88	8	10	12
Uppsala	32	94	6	21	21
Södermanlands	30	94	11	27	25
Östergötlands	39	122	6	16	28	116	9	55	8	117	9
Jönköpings	15	85	12	26	34	11	89	7	47	83	5	54	6	119	5
Kronobergs	9	24	30	21	75	13	58	99	6	51	8	113	6
Kalmar	29	95	7	20	46	12	98	9	41	103	5	56	6	112	6
Gotlands	28	78	9	13	43	77	8	53	6	102	7
Blekinge	23	12	53	97	9	47	12	103	10
Skåne	27	103	5	15	34	17	81	11	47	124	4	49	5	98	6
Hallands	26	98	9	15	50	111	6	45	7	99	6
Västra Götalands	27	98	4	17	34	15	90	11	36	117	4	50	5	97	5
Värmlands	30	75	8	15	27
Örebro	47	89	9	15	14
Västmanlands	56	112	9	4	16
Dalarnas	32	87	9	12	27
Gävleborgs	29	62	6	12	24
Västernorrlands
Jämtlands
Västerbottens	51	75	10	15	18
Norrbottens
Storleksgrupper, ha åker															
2,1-20,0 hektar	26	66	6	21	20	10	68	5	15	80	7	30	9	70	6
20,1-50,0 hektar	31	81	3	18	37	8	90	6	28	96	4	42	4	91	4
50,1-100,0 hektar	29	100	3	18	42	7	91	6	40	98	2	53	3	104	3
> 100,0 hektar	28	112	3	15	54	7	115	7	42	114	4	57	4	120	4

1) mf = Medelfel i procent

2) Produktionsområden, se sid 16

1.4 Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03

Consumption of plant available (NO₃/NH₄-)nitrogen in fertilizers and animal manure and of total nitrogen in 2002/03

Övriga grödor ¹	Totalförbrukning				Areal gödslad med kväve					
	Grödareal LBR 2003 ha	Handels- gödsel		Stall- gödsel Växt- tillgängligt kväve ton	Från handels- och/ eller stallgödsel		Handels- och stallgödsel		Stall- gödsel	
		ton	Total kväve ton		Gödslad areal % <i>mf</i> ²	Växt- tillgängligt kväve kg/ha	<i>mf</i> ²	Total- kväve kg/ha	<i>mf</i> ²	
										kg/ha
Hela riket 2003	416 600	19 490	3 160	7 720	55	2	98	1	33	5
2001	428 500	19 650	3 680	9 020	56	..	98	2	38	4
1999	498 100	25 250	3 860	9 190	60	..	95
1997	514 500	24 510	3 990	9 890	57	..	100
1995	553 700	27 670	3 760	9 540	53	..	105
Produktionsområden³										
GSS	86 500	7 530	670	1 500	77	3	123	2	23	10
GMB	63 400	3 630	1 100	2 410	67	4	112	3	57	7
GNS	60 300	3 310	290	670	56	5	107	3	20	17
SS	74 700	2 710	220	560	44	6	89	3	17	25
GSK	63 200	1 230	420	1 120	40	5	65	4	44	15
MSK	26 600	500	60	210	32	12	66	8
NN	26 900	230	270	780	46	7	41	6	63	34
NÖ	14 200	190	130	460	50	8	45	7
Län										
Stockholms	11 200	400	38	15	97	6
Uppsala	18 100	590	45	13	78	8
Södermanlands	15 300	470	41	11	88	7
Östergötlands	27 700	1 230	90	220	51	8	95	4	15	26
Jönköpings	12 000	160	90	210	40	11	53	9	44	32
Kronobergs	4 400	50	14
Kalmar	15 600	350	200	410	35	10	101	8	76	18
Gotlands	12 200	690	130	360	67	7	101	3	44	21
Blekinge	6 000	300	210	410	93	4	91	5	73	10
Skåne	120 100	9 560	1 210	2 780	74	3	121	2	31	6
Hallands	19 100	770	210	450	48	8	107	5	49	14
Västra Götalands	61 200	2 810	320	820	52	5	98	4	26	17
Värmlands	17 500	350	50	160	34	12	69	9
Örebro	13 000	520	55	16	81	8
Västmanlands	12 500	600	50	12	99	4
Dalarnas	8 900	130	30	17	51	9
Gävleborgs	10 400	..	90	220	41	13	42	9
Västernorrlands	9 100	..	100	290	51	13	44	13
Jämtlands	7 400	..	120	320	53	12	41	8
Västerbottens	8 600	..	60	290	46	11	42	12
Norrbottens	4 600	48	9
Storleksgrupper, ha åker										
2,1-20,0 hektar	40 500	730	100	400	31	10	66	7	32	25
20,1-50,0 hektar	76 400	2 460	380	1 120	43	5	87	4	34	11
50,1-100,0 hektar	100 100	4 550	780	1 930	57	3	93	2	34	9
> 100,0 hektar	199 100	11 660	1 970	4 310	64	3	107	2	34	7

1) Övriga grödor = Samtliga åkergrödor utom Spannmål, Slåttervall, Träda, Annan obrukad åker och Ospecifierad åkermark

2) *mf* = Medelfel i procent

3) Produktionsområden, se sid 16

1.4 forts. Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03

Consumption of plant available (NO₃/NH₄-)nitrogen in fertilizers and animal manure and total nitrogen in 2002/03

Övriga grödor ¹	Areal gödselad med kväve														
	Endast från handelsgödsel			Endast från stallgödsel					Både från handels- och stallgödsel						
				Växt- tillgängligt kväve		Total kväve			Handels- gödsel			Stall- gödsel			
	Gödselad areal			Gödselad areal		Gödselad areal			Gödselad areal			Total kväve			
% kg/ha mf ²			% kg/ha mf ²		kg/ha mf ²			% kg/ha mf ²			kg/ha mf ²				
Hela riket 2003	36	104	1	9	33	5	93	3	11	91	3	44	3	96	2
2001	35	102	1	9	35	4	87	3	12	90	1	45	2	110	1
1999	41	95	..	6	40	..	95	..	13	90	..	40	..	95	..
1997	37	100	..	7	40	..	95	..	12	85	..	40	..	100	..
1995	34	110	..	6	35	..	90	..	13	95	..	35
Produktionsområden³															
GSS	58	124	2	3	29	24	77	20	16	91	4	43	5	95	4
GMB	29	106	4	9	40	14	96	9	29	92	4	47	4	101	3
GNS	44	110	3	6	38	22	97	16	6	112	6	40	9	82	7
SS	36	94	3	5	29	10	87	8	3
GSK	21	71	5	13	32	9	87	4	6	72	8	39	8	97	9
MSK	24	7	29	22	98	7	1
NN	15	50	6	29	32	10	95	6	2
NÖ	22	55	9	26	34	11	114	5	2
Län															
Stockholms	34	102	5	3	1
Uppsala	36	89	6	8	1
Södermanlands	29	97	7	8	4
Östergötlands	42	100	4	5	3
Jönköpings	17	58	13	15	32	16	78	11	8
Kronobergs
Kalmar	10	94	9	12	53	17	114	13	13	99	10	52	9	98	7
Gotlands	40	94	4	7	20	95	4	38	13	115	16
Blekinge	20	79	10	19	54	64	7	51	8	100	4
Skåne	50	121	2	4	24	15	79	10	20	94	4	45	4	98	3
Hallands	23	107	6	8	43	9	103	7	16	96	8	44	5	92	8
Västra Götalands	37	104	4	8	31	21	91	13	7	108	7	39	9	83	7
Värmlands	24	77	9	7	3
Örebro	43	84	6	6	5
Västmanlands	45	101	3	3	3
Dalarnas	22	6	1
Gävleborgs	14	25	33	13	79	8	2
Västernorrlands	19	28	34	24	102	13	3
Jämtlands	12	40	38	11	107	8	1
Västerbottens	16	26	24	12	113	6	3
Norrbottens
Storleksgrupper, ha åker															
2,1-20,0 hektar	20	75	8	8	21	28	88	13	4	88	11	25	12	88	9
20,1-50,0 hektar	26	95	4	9	26	8	90	5	7	96	11	36	7	90	5
50,1-100,0 hektar	36	103	2	11	32	7	83	5	10	83	4	44	5	105	5
> 100,0 hektar	42	109	2	8	41	8	104	6	14	91	3	47	3	95	3

1) Övriga grödor = Samtliga åkergrödor utom Spannmål, Slättervall, Träda, Annan obrukad åker och Ospecificerad åkermark

2) mf = Medelfel i procent

3) Produktionsområden, se sid 16

1.5 Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03

Consumption of plant available (NO₃/NH₄-)nitrogen in fertilizers and animal manure and of total nitrogen in 2002/03

Enskilda grödor	Totalförbrukning				Areal gödslad med kväve						
	Grödareal LBR 2003 ha	Handels- gödsel		Stall- gödsel		Från handels- och/ eller stallgödsel					
		ton	ton	Växt- tillgängligt kväve ton	Total kväve ton	Handels- och stallgödsel		Stall- gödsel		Total- kväve	
						Gödslad areal % mf ¹	Växt- tillgängligt kväve kg/ha mf ¹	Gödslad areal % mf ¹	Växt- tillgängligt kväve kg/ha mf ¹	Total- kväve kg/ha mf ¹	Total- kväve kg/ha mf ¹
Höstkorn	6 300	500	70	220	81	6	111	4	43	17	
Vårkorn	362 100	25 870	4 370	11 840	98	1	85	1	33	4	
Havre	279 800	18 340	2 490	7 730	91	2	81	1	30	6	
Höstvete	364 100	47 210	3 240	7 790	97	1	143	1	22	6	
Vårvete	47 300	4 560	280	660	85	4	120	4	16	21	
Rågvete	44 700	3 680	730	1 760	95	2	104	2	41	10	
Höstråg	24 400	..	90	210	9	21	
Blandsäd (stråsäd)	25 200	1 200	370	1 200	84	5	74	6	57	14	
Höstraps	23 400	3 180	200	410	95	2	152	3	18	17	
Vårrops	26 700	2 850	140	310	97	3	115	2	12	21	
Höstrybs	800	
Vårrybs	7 700	760	99	2	103	3	
Kok- och foderärter	24 900	..	110	300	16	14	38	9	
Konservärter	9 100	
Åkerbönor m.m.	4 800	
Oljelin	3 700	58	8	
Matpotatis	21 900	2 040	270	630	94	3	112	3	31	14	
Stärkelsepotatis	8 600	720	390	780	100	6	129	4	90	8	
Socketbetor	50 100	5 170	740	1 710	100	2	118	2	34	9	
Frövall	12 300	830	72	9	97	5	
Slåttervall	769 200	46 750	18 220	39 050	80	1	106	1	63	3	
Betesvall	164 100	2 390	420	850	27	5	63	3	19	18	
Energiskog	14 300	-	-	
Grönsaksodl.	4 600	500	30	80	92	3	125	5	18	30	
Övr trädgårdsväxter	5 800	360	68	11	98	22	
Grönf. & ensilagev.	31 800	360	730	2 340	75	3	46	6	97	16	
Andra växtslag	1 900	
Betesmark	420 000	610	4	12	46	7	

1) mf = Medelfel i procent

1.5 forts. Förbrukning av växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2002/03

Consumption of plant available (NO₃/NH₄-)nitrogen in fertilizers and animal manure and total nitrogen in 2002/03

Enskilda grödor	Areal gödselad med kväve														
	Endast från handelsgödsel			Endast från stallgödsel						Både från handels- och stallgödsel					
										Handelsgödsel			Stallgödsel		Total kväve
	Gödselad areal			Växt-tillgängligt kväve			Gödselad areal			Växt-tillgängligt kväve		Total kväve			
%	kg/ha	mf ¹	%	kg/ha	mf ¹	kg/ha	mf ¹	%	kg/ha	mf ¹	kg/ha	mf	kg/ha	mf ¹	
Höstkorn	44	105	5	3	34	97	6	28	10	93	8
Vårkorn	63	88	1	10	37	5	102	3	25	62	2	34	3	91	2
Havre	62	85	1	10	28	6	100	4	20	67	3	30	4	89	3
Höstvete	72	140	1	2	32	15	84	9	23	123	2	37	3	88	3
Vårvete	69	127	4	8	28	26	71	19	8	101	5	43	10	101	10
Rågvete	52	99	3	8	43	10	108	9	35	88	3	36	6	86	5
Höstråg	81	3	9	31	16	72	12
Blandsäd (stråsäd)	33	85	7	22	28	14	97	6	29	66	7	30	11	92	7
Höstraps	74	149	3	3	19	139	4	41	7	77	6
Vårrops	85	113	2	2	10	101	5	41	11	93	9
Höstrybs	-	-	-	-	-
Vårrys	89	105	3	3	7
Kok- och foderarter	5	11	36	11	99	5	0
Konservärter
Åkerbönor m.m.	-	-	-	-	-	-	-
Oljelin
Matpotatis	63	110	4	6	28	18	108	10	25	94	5	43	7	91	5
Stärkelsepotatis	16	8	75	86	5	53	8	106	5
Socketbetor	65	116	2	2	32	83	3	44	4	101	4
Frövall	66	96	5	-	-	-	-	-	6
Slättervall	29	93	2	18	39	4	92	3	33	102	2	50	2	104	2
Betesvall	19	68	3	6	30	9	63	6	2	68	9	36	5	67	8
Energiskog	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grönsaksodl.	75	129	6	7	10
Övr trädgårdsväxter	54	83	18	8	6
Grönf. & ensilagev.	7	67	11	59	32	7	105	4	10	68	9	43	11	121	7
Andra växtslag
Betesmark	3	54	6	1	0

1) mf = Medelfel i procent

1.6 Andel av grödarealen och genomsnittlig kvävegiva på växtodlings- respektive djurgårdar 2003

Share of crop area and mean nitrogen application on plant production respectively animal farms in 2003

Hektargivorna avser totala grödarealen

Samtliga åkergrödor	Växtodlingsföretag ¹			Djurföretag ¹				
	total gröd- areal, %	Kväve		total gröd- areal, %	Växttillg. kväve kg/ha ²	Total- kväve kg/ha ²	Växttillg. kväve ton ³	Total- kväve ton ³
	Kg/ha	ton						
Hela riket 2003	28	89	58 000	72	86	112	144 700	188 290
2001	29	87	59 750	71	89	113	147 380	188 320
Produktionsområden								
Götalands s:a slättbygder	29	127	15 410	61	118	140	22 130	26 200
Götalands mellanbygder	11	70	2 220	89	100	128	25 930	32 960
Götalands n:a slättbygder	41	105	16 490	59	102	123	23 310	28 310
Svealands slättbygder	41	84	17 970	59	82	100	24 710	30 190
Götalands skogsbygder	13	49	2 800	87	79	114	30 510	43 730
Mell. Sv. skogsbygder	28	72	54	9 100
Nedre Norrland	11	20	320	89	50	78	6 140	9 590
Övre Norrland	14	33	440	86	61	93	5 100	7 750
Län								
Stockholms	35	79	1 970	65	70	81	3 200	3 680
Uppsala	41	88	4 620	59	79	96	5 960	7 240
Södermanlands	42	90	4 050	58	83	108	5 100	6 640
Östergötlands	33	104	6 160	67	97	119	11 450	14 000
Jönköpings	8	32	220	92	74	115	5 840	9 060
Kronobergs	9	91	91	136	3 900	5 820
Kalmar	10	49	550	90	91	123	9 350	12 620
Gotlands	15	60	690	85	88	116	5 840	7 680
Blekinge	4	96	105	138	2 960	3 890
Skåne	31	125	16 410	69	109	131	31 140	37 640
Hallands	12	63	750	88	101	130	9 200	11 870
Västra Götalands	34	90	12 390	66	89	115	24 380	31 400
Värmlands	26	62	1 480	74	62	85	4 240	5 870
Örebro	49	79	3 440	51	80	98	3 710	4 570
Västmanlands	44	81	3 590	56	89	106	5 010	5 920
Dalarnas	23	47	570	77	63	88	2 580	3 590
Gävleborgs	17	36	390	83	48	71	2 440	3 640
Västernorrlands	9	91	42	68	1 690	2 710
Jämtlands	12	88	49	85	1 660	2 880
Västerbottens	12	36	260	88	63	95	3 290	4 990
Norrbottnens	16	84	65	95	1 650	2 410
Storleksgrupper, ha åker								
2,1-20,0 hektar	39	41	4 040	61	44	67	6 910	10 470
20,1-50,0 hektar	30	73	10 700	70	67	94	22 840	31 910
50,1-100,0 hektar	25	95	14 810	75	86	114	40 480	53 700
> 100,0 hektar	27	109	28 240	73	102	127	73 030	90 350

1) Till djurgårdar räknas de med minst 0,10 djurenheter per hektar åker och de som anskaffat stallgödsel.

Övriga gårdar räknas som växtodlingsföretag

2) Kväve från både stall- och handelsgödsel, genomsnittlig giva på totala grödarealen

3) Kväve från både stall- och handelsgödsel

2.1 Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03

Samtliga åkergrödor	Grödareal LBR 2003 ha	Totalförbrukning		Areal gödslad med fosfor			
		Handels- gödsel ton	Stall- gödsel ton	Från handels- och/ eller stallgödsel			
				Gödslad areal %	mf ¹	kg/ha	mf ¹
Hela riket 2003	2 339 600	14 040	21 100	65	1	23	1
2001	2 352 900	14 720	20 990	64	..	24	1
1999	2 410 100	17 680	22 280	69	..	25	..
1997	2 530 800	19 030	23 380	66	..	25	..
1995	2 386 900	18 870	22 040	62	..	25	..
Produktionsområden							
Götalands s:a slättbygder	308 900	2 300	2 530	61	3	26	3
Götalands mellanbygder	289 900	1 400	3 500	67	2	25	2
Götalands n:a slättbygder	386 400	3 190	2 660	63	3	24	2
Svealands slättbygder	514 700	3 780	2 710	62	2	20	2
Götalands skogsbygder	441 000	1 710	5 880	72	1	24	2
Mell. Sveriges skogsbygder	163 500	900	1 190	64	4	20	4
Nedre Norrland	138 100	380	1 470	60	4	22	4
Övre Norrland	96 300	400	1 170	67	4	24	6
Län							
Stockholms	70 300	340	210	46	7	17	6
Uppsala	127 500	740	620	56	5	19	5
Södermanlands	106 800	710	830	66	4	22	4
Östergötlands	176 700	1 290	1 210	60	4	24	3
Jönköpings	85 400	190	1 380	76	3	24	4
Kronobergs	46 900	160	820	85	2	25	4
Kalmar	113 600	240	1 590	66	3	25	4
Gotlands	78 000	580	820	78	3	23	4
Blekinge	29 400	90	460	67	4	28	5
Skåne	418 000	2 810	3 550	60	3	25	3
Hallands	103 300	520	1 470	74	3	26	3
Västra Götalands	411 700	2 910	3 530	66	2	24	2
Värmlands	92 600	640	710	66	4	22	4
Örebro	90 300	860	410	69	4	20	3
Västmanlands	100 200	880	450	67	5	20	5
Dalarnas	52 700	280	430	67	5	20	6
Gävleborgs	61 700	290	500	67	5	19	5
Västernorrlands	43 800	50	450	49	8	23	7
Jämtlands	38 400	50	520	59	7	25	8
Västerbottens	59 800	200	790	65	6	26	10
Norrbottnens	30 200	180	320	74	5	22	8
Storleksgrupper, ha åker							
2,1-20,0 hektar	255 000	1 110	1 700	56	3	20	3
20,1-50,0 hektar	486 100	2 810	4 070	64	2	22	2
50,1-100,0 hektar	626 100	3 720	6 040	68	1	23	2
> 100,0 hektar	972 000	6 430	9 090	65	2	25	2

1) mf = Medelfel i procent

2.1 forts. Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03

Samtliga åkergrödor	Areal gödsblad med fosfor										
	Endast från handelsgödsel			Endast från stallgödsel			Både från handels- och stallgödsel				
							Handelsgödsel			Stallgödsel	
	Gödsblad areal			Gödsblad areal			Gödsblad areal				
	%	kg/ha	mf ¹	%	kg/ha	mf ¹	%	kg/ha	mf ¹	kg/ha	mf ¹
Hela riket 2003	30	17	1	28	26	1	7	14	3	23	4
2001	31	17	1	27	27	1	6	15	2	24	4
1999	34	20	..	26	30	..	9	15	..	25	..
1997	34	20	..	25	30	..	8	15	..	25	..
1995	33	20	..	21	30	..	8	15	..	35	..
Produktionsområden											
Götalands s:a slättbygder	35	19	3	21	31	4	5	17	11	34	11
Götalands mellanbygder	20	18	3	39	26	3	8	17	5	22	6
Götalands n:a slättbygder	36	20	2	22	27	5	5	17	10	16	9
Svealands slättbygder	41	17	2	18	25	4	3	16	9	27	11
Götalands skogsbygder	19	14	3	43	26	2	11	12	4	20	6
Mell. Sveriges skogsbygder	35	14	3	23	27	6	6	13	7	20	11
Nedre Norrland	15	13	5	37	24	4	8	11	6	23	11
Övre Norrland	24	13	7	35	27	6	8
Län											
Stockholms	32	15	5	12	22	15	1
Uppsala	34	16	3	18	22	11	3
Södermanlands	37	17	5	26	26	6	3
Östergötlands	35	20	3	22	29	5	3	14	7	18	12
Jönköpings	12	12	7	57	25	4	7	11	6	25	13
Kronobergs	11	13	11	55	25	5	19	11	9	19	11
Kalmar	11	14	7	50	26	4	5	13	13	23	7
Gotlands	34	18	3	35	25	6	9	16	11	20	14
Blekinge	9	16	7	48	29	5	10
Skåne	30	18	3	23	28	3	7	17	7	27	9
Hallands	22	17	6	41	28	4	11	13	6	26	11
Västra Götalands	32	19	2	26	27	4	8	15	8	17	8
Värmlands	35	18	7	27	25	6	5
Örebro	51	18	3	15	25	8	4
Västmanlands	51	16	3	13	28	9	3
Dalarnas	33	12	4	23	28	10	12	12	9	17	15
Gävleborgs	29	12	5	26	22	7	11
Västernorrlands	6	41	23	6	2
Jämtlands	7	48	26	9	4
Västerbottens	23	12	8	35	28	8	7
Norrbottens	30	15	10	33	24	8	11
Storleksgrupper, ha åker											
2,1-20,0 hektar	26	13	4	22	23	4	9	12	6	20	10
20,1-50,0 hektar	30	16	2	26	25	3	8	14	4	21	6
50,1-100,0 hektar	28	17	2	32	25	2	7	14	4	22	6
> 100,0 hektar	32	19	2	28	29	2	5	16	7	27	8

1) mf = Medelfel i procent

2.2 Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03

Spannmål	Grödareal LBR 2003 ha	Totalförbrukning		Areal gödslad med fosfor			
		Handels- gödsel ton	Stall- gödsel ton	Från handels- och/ eller stallgödsel			
				Gödslad areal %	mf ¹	kg/ha	mf ¹
Hela riket 2003	1 153 900	8 370	10 090	70	1	23	1
2001	1 174 300	8 700	10 630	69	..	24	1
1999	1 151 800	9 900	11 080	75	..	25	..
1997	1 269 400	10 560	13 280	71	..	25	..
1995	1 099 300	10 000	11 580	70	..	30	..
Produktionsområden							
Götalands s:a slättbygder	194 600	1 180	1 590	61	4	23	5
Götalands mellanbygder	132 700	580	1 580	65	3	25	3
Götalands n:a slättbygder	258 000	2 250	1 680	66	3	23	2
Svealands slättbygder	322 200	2 780	1 710	67	3	21	2
Götalands skogsbygder	133 400	800	1 940	83	2	25	2
Mell. Sveriges skogsbygder	63 800	550	550	84	3	21	4
Nedre Norrland	27 500	130	500	93	4	24	5
Övre Norrland	21 700	100	540	97	5	30	12
Län							
Stockholms	37 700	210	120	48	10	18	6
Uppsala	82 800	550	420	58	7	20	5
Södermanlands	62 500	530	440	72	5	22	5
Östergötlands	102 900	870	610	64	5	22	3
Jönköpings	20 700	80	360	87	3	24	7
Kronobergs	11 600	40	220	95	2	23	4
Kalmar	42 200	110	670	72	4	26	5
Gotlands	33 600	270	370	80	4	24	4
Blekinge	10 800	..	130	51	8	27	5
Skåne	231 700	1 330	1 800	58	4	23	4
Hallands	52 500	270	850	80	4	27	4
Västra Götalands	228 000	1 960	1 930	72	3	24	3
Värmlands	36 000	400	290	87	3	22	6
Örebro	55 800	640	280	79	4	21	4
Västmanlands	71 500	660	360	71	6	20	6
Dalarnas	20 600	160	190	90	4	19	6
Gävleborgs	21 400	150	240	90	6	20	6
Västernorrlands	6 800	..	180	95	6	29	13
Jämtlands	2 600	27	11
Västerbottens	15 800	70	440	97	7	33	16
Norrbottens	5 800	..	100	95	2	23	9
Storleksgrupper, ha åker							
2,1-20,0 hektar	74 700	580	700	80	4	21	4
20,1-50,0 hektar	204 700	1 560	1 800	73	2	23	2
50,1-100,0 hektar	300 500	2 200	2 790	71	2	23	2
> 100,0 hektar	574 000	4 040	4 680	66	2	23	2

1) mf = Medelfel i procent

2.2 forts. Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03

Spannmål	Areal gödslad med fosfor										
	Endast från handelsgödsel			Endast från stallgödsel			Både från handels- och stallgödsel				
							Handelsgödsel			Stallgödsel	
	Gödslad areal			Gödslad areal			Gödslad areal				
	%	kg/ha	mf ¹	%	kg/ha	mf ¹	%	kg/ha	mf ¹	kg/ha	mf ¹
Hela riket 2003	40	16	1	24	29	2	6	13	5	30	6
2001	41	16	2	23	33	2	5	13	3	29	6
1999	45	15	..	23	35	..	7	15	..	25	..
1997	41	20	..	24	35	..	7	15	..	30	..
1995	39	20	..	22	35	..	9	15	..	35	..
Produktionsområden											
Götalands s:a slättbygder	36	15	3	20	32	6	4	12	8	38	15
Götalands mellanbygder	24	16	5	37	29	4	5	11	7	27	7
Götalands n:a slättbygder	42	19	3	20	28	5	4	16	15	19	10
Svealands slättbygder	49	16	2	15	29	4	3	17	13	33	12
Götalands skogsbygder	31	15	4	40	28	3	12	12	5	28	7
Mell. Sveriges skogsbygder	54	14	3	20	31	9	9	12	9	26	9
Nedre Norrland	27	12	7	51	28	4	14
Övre Norrland	32	11	4	56	32	6	9
Län											
Stockholms	37	15	7	10	26	7	2
Uppsala	40	15	4	14	30	14	3
Södermanlands	49	17	6	20	29	6	3
Östergötlands	43	19	4	19	29	7	2
Jönköpings	22	11	4	52	26	6	14	10	6	31	18
Kronobergs	18	59	25	4	17	10	14	21	9
Kalmar	14	13	6	50	28	6	8	11	10	23	8
Gotlands	42	17	3	33	29	6	6	13	10	32	19
Blekinge	10	38	29	5	4
Skåne	33	15	3	20	31	5	5	13	7	33	15
Hallands	27	15	8	44	30	5	10	12	9	32	13
Västra Götalands	42	18	3	23	30	5	7	15	13	23	10
Värmlands	55	18	10	24	25	6	7
Örebro	63	17	3	12	31	7	5
Västmanlands	55	15	4	13	30	10	3
Dalarnas	50	12	3	22	24	7	17
Gävleborgs	45	12	6	32	28	6	13
Västernorrlands	14	77	28	7	4
Jämtlands
Västerbottens	29	59	33	7	9
Norrbottens	37	52	31	10	6
Storleksgrupper, ha åker											
2,1-20,0 hektar	49	13	3	19	31	5	12	11	6	30	12
20,1-50,0 hektar	44	15	3	22	32	4	7	13	6	25	7
50,1-100,0 hektar	39	17	2	26	29	3	6	12	5	31	8
> 100,0 hektar	38	17	2	25	28	3	4	15	11	30	13

1) mf = Medelfel i procent

2.3 Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03

Slättervall	Grödareal LBR 2003 ha	Totalförbrukning		Areal gödslad med fosfor			
		Handels- gödsel ton	Stall- gödsel ton	Från handels- och/ eller stallgödsel			
				Gödslad areal %	mf ¹	kg/ha	mf ¹
Hela riket 2003	769 200	2 720	8 650	68	1	22	2
2001	750 200	2 900	7 380	66	..	21	1
1999	760 200	3 330	7 680	70	..	20	..
1997	746 900	3 790	6 490	69	..	20	..
1995	733 900	4 560	6 750	66	..	25	..
Produktionsområden							
Götalands s:a slättbygder	27 800	70	390	71	6	23	8
Götalands mellanbygder	93 800	330	1 180	74	3	22	4
Götalands n:a slättbygder	68 100	300	780	67	5	23	10
Svealands slättbygder	117 800	570	840	64	4	19	5
Götalands skogsbygder	244 500	760	3 630	77	2	23	3
Mell. Sveriges skogsbygder	73 100	250	580	60	7	19	7
Nedre Norrland	83 800	210	770	56	6	21	6
Övre Norrland	60 400	230	500	61	6	20	9
Län							
Stockholms	21 400	15	18
Uppsala	26 600	80	160	61	10	15	13
Södermanlands	29 000	..	330	69	8	22	11
Östergötlands	46 200	160	540	61	7	25	7
Jönköpings	52 700	..	970	81	4	25	4
Kronobergs	31 000	110	600	90	3	25	6
Kalmar	55 800	90	790	71	5	23	6
Gotlands	32 200	180	350	81	4	20	8
Blekinge	12 500	..	190	26	10
Skåne	66 200	250	830	74	4	22	6
Hallands	31 700	110	470	80	5	23	7
Västra Götalands	122 500	490	1 350	69	3	22	6
Värmlands	39 200	160	380	67	7	21	7
Örebro	21 500	120	..	60	10	16	10
Västmanlands	16 200	120	19	11
Dalarnas	23 100	90	210	63	10	21	13
Gävleborgs	29 900	130	..	60	9	19	10
Västernorrlands	28 000	19	10
Jämtlands	28 400	..	370	25	11
Västerbottens	35 400	..	260	56	10	18	13
Norrbottens	19 800	20	12
Storleksgrupper, ha åker							
2,1-20,0 hektar	139 800	420	880	52	4	18	4
20,1-50,0 hektar	205 000	810	1 930	66	3	20	3
50,1-100,0 hektar	225 500	790	2 670	74	2	21	3
> 100,0 hektar	199 000	680	3 080	74	3	26	4

1) mf = Medelfel i procent

2.3 forts. Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03

Slättervall	Areal gödsblad med fosfor										
	Endast från handelsgödsel			Endast från stallgödsel			Både från handels- och stallgödsel				
							Handelsgödsel			Stallgödsel	
	Gödsblad areal			Gödsblad areal			Gödsblad areal				
	%	kg/ha	mf ¹	%	kg/ha	mf ¹	%	kg/ha	mf ¹	kg/ha	mf ¹
Hela riket 2003	17	14	3	42	23	2	9	13	3	16	7
2001	18	14	2	39	21	2	9	15	3	15	6
1999	20	15	..	38	20	..	12	15	..	15	..
1997	23	15	..	34	20	..	12	15	..	10	..
1995	31	15	..	26	25	..	9	15	..	25	..
Produktionsområden											
Götalands s:a slättbygder	13	13	10	50	24	7	8
Götalands mellanbygder	14	13	6	50	22	5	10	17	9	14	16
Götalands n:a slättbygder	16	17	11	40	25	14	12	14	7	10	26
Svealands slättbygder	27	16	5	33	20	9	4
Götalands skogsbygder	13	13	5	51	25	3	13	11	6	16	10
Mell. Sveriges skogsbygder	24	11	6	30	24	8	6
Nedre Norrland	13	12	6	35	22	8	7
Övre Norrland	24	11	7	28	22	12	9
Län											
Stockholms
Uppsala	18	14	5	37	5
Södermanlands	17	48	23	14	4
Östergötlands	16	16	9	37	29	9	7
Jönköpings	8	68	26	5	6
Kronobergs	9	59	26	7	22
Kalmar	10	57	24	6	3
Gotlands	25	14	7	43	22	12	13
Blekinge	27	13
Skåne	13	12	9	47	21	6	15	15	9	17	22
Hallands	15	51	23	7	14
Västra Götalands	17	14	8	39	24	9	13	12	7	11	16
Värmlands	25	14	10	37	24	9	5
Örebro	31	16	12	25	4
Västmanlands
Dalarnas	23	29	11
Gävleborgs	25	22	14
Västernorrlands
Jämtlands	26	12
Västerbottens	23	27	6
Norrbottnens
Storleksgrupper, ha åker											
2,1-20,0 hektar	17	12	6	27	19	6	9	11	9	12	14
20,1-50,0 hektar	20	13	4	36	21	4	11	13	6	17	11
50,1-100,0 hektar	16	14	4	47	22	4	10	13	6	14	11
> 100,0 hektar	17	15	6	50	28	4	7	14	8	19	16

1) mf = Medelfel i procent

2.4 Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03

Övriga grödor ¹	Grödareal LBR 2003 ha	Totalförbrukning		Areal gödsel med fosfor			
		Handels- gödsel ton	Stall- gödsel ton	Från handels- och/ eller stallgödsel			
				Gödselad areal %	mf ²	kg/ha	mf ²
Hela riket 2003	416 600	2 950	2370	45	2	29	2
2001	428 500	3 130	2 980	47	..	31	2
1999	498 100	4 460	3 510	52	..	30	..
1997	514 500	4 680	3 610	49	..	35	..
1995	553 700	4 310	3 710	43	..	35	..
Produktionsområden							
Götalands s:a slättbygder	86 500	1 040	550	58	5	32	4
Götalands mellanbygder	63 400	490	740	59	4	33	4
Götalands n:a slättbygder	60 300	640	210	46	6	31	4
Svealands slättbygder	74 700	430	170	36	7	22	4
Götalands skogsbygder	63 200	150	310	32	6	23	5
Mell. Sveriges skogsbygder	26 600	100	60	26	14	23	7
Nedre Norrland	26 900	40	200	38	8	24	6
Övre Norrland	14 200	70	130	45	9	32	7
Län							
Stockholms	11 200	17	5
Uppsala	18 100	110	..	40	15	20	9
Södermanlands	15 300	70	..	34	13	24	9
Östergötlands	27 700	250	60	41	9	27	6
Jönköpings	12 000	..	50	34	13	16	12
Kronobergs	4 400	25	17
Kalmar	15 600	..	130	30	11	34	11
Gotlands	12 200	130	100	62	7	30	6
Blekinge	6 000	..	140	81	5	34	7
Skåne	120 100	1 240	920	57	4	31	3
Hallands	19 100	150	150	45	8	34	6
Västra Götalands	61 200	460	250	39	7	29	5
Värmlands	17 500	70	50	25	15	28	10
Örebro	13 000	100	..	43	18	26	9
Västmanlands	12 500	90	19	9
Dalarnas	8 900	23	14
Gävleborgs	10 400	..	50	37	14	18	12
Västernorrlands	9 100	..	70	36	16	25	10
Jämtlands	7 400	..	80	47	13	27	9
Västerbottens	8 600	..	90	41	12	33	8
Norrbottens	4 600	32	14
Storleksgrupper, ha åker							
2,1-20,0 hektar	40 500	110	120	24	12	24	6
20,1-50,0 hektar	76 400	440	340	37	6	28	4
50,1-100,0 hektar	100 100	720	570	46	4	28	3
> 100,0 hektar	199 100	1 710	1330	51	3	30	3

1) Övriga grödor = Samtliga åkergrödor utom Spannmål, Slättervall, Träda, Annan obrukad åker och Ospecificerad åkermark

2) mf = Medelfel i procent

2.4 forts. Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03

Övriga grödor ¹	Areal gödselad med fosfor										
	Endast från handelsgödsel			Endast från stallgödsel			Både från handels- och stallgödsel				
							Handelsgödsel			Stallgödsel	
	Gödselad areal			Gödselad areal			Gödselad areal				
%	kg/ha	mf ²	%	kg/ha	mf ²	%	kg/ha	mf ²	kg/ha	mf ²	
Hela riket 2003	25	25	2	16	29	3	4	25	7	29	4
2001	26	25	2	17	32	4	4	23	8	39	8
1999	32	25	..	14	40	..	6	20	..	35	..
1997	30	25	..	15	35	..	5	25	..	40	..
1995	25	25	..	12	40	..	5	25	..	40	..
Produktionsområden											
Götalands s:a slättbygder	39	27	4	14	35	7	5	28	14	32	8
Götalands mellanbygder	20	26	7	27	31	5	11	22	7	29	6
Götalands n:a slättbygder	33	29	5	10	29	8	2
Svealands slättbygder	28	20	5	7	27	9	1
Götalands skogsbygder	12	15	9	17	25	7	2	20	14	27	15
Mell. Sveriges skogsbygder	17	21	10	8	27	10	1
Nedre Norrland	7	20	18	29	24	7	1
Övre Norrland	16	30	16	27	32	7	1
Län											
Stockholms
Uppsala	31	18	9	8	1
Södermanlands	22	19	12	10	2
Östergötlands	33	28	8	8	23	10	0
Jönköpings	11	21	17	16	2
Kronobergs
Kalmar	5	23	32	14	2
Gotlands	35	27	5	22	29	14	5
Blekinge	8	63	32	6	11
Skåne	33	26	4	17	32	5	8	24	10	30	6
Hallands	21	28	9	17	34	12	7
Västra Götalands	24	27	6	12	28	8	3
Värmlands	15	27	15	9	1
Örebro	31	24	11	9	2
Västmanlands	..	18	7
Dalarnas
Gävleborgs	9	27	18	15	1
Västernorrlands	5	29	25	11	2
Jämtlands	6	40	27	9	1
Västerbottens	11	28	34	9	2
Norrbottnens
Storleksgrupper, ha åker											
2,1-20,0 hektar	12	18	10	9	26	9	2	21	14	24	11
20,1-50,0 hektar	20	24	6	14	27	4	3	27	16	28	11
50,1-100,0 hektar	25	26	4	18	27	5	3	26	12	32	7
> 100,0 hektar	29	25	3	17	31	4	5	24	10	29	6

1) Övriga grödor = Samtliga åkergrödor utom Spannmål, Slättevall, Träda, Annan obrukad åker och Ospecificerad åkermark

2) mf = Medelfel i procent

2.5 Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03

Enskilda grödor	Grödareal LBR 2003 ha	Totalförbrukning		Areal gödslad med fosfor Från handels- och/ eller stallgödsel			
		Handels- gödsel	Stall- gödsel	Gödslad areal %	mf ¹	kg/ha	mf ¹
		ton	ton				
Höstkorn	6 300	..	90	49	13	32	11
Vårkorn	362 100	2 490	3 670	76	2	22	2
Havre	279 800	2 270	2 440	78	2	22	2
Höstvete	364 100	2 710	2 730	60	3	25	3
Vårvete	47 300	360	230	58	7	21	7
Rågvete	44 700	250	520	69	4	25	4
Höstråg	24 400	170	70	51	9	19	5
Blandsäd (stråsåd)	25 200	110	340	72	6	25	5
Höstraps	23 400	170	140	55	9	24	7
Vårraps	26 700	330	120	75	6	23	6
Höstrybs	800
Vårrybs	7 700	110	..	88	5	21	8
Kok- och foderärter	24 900	180	100	42	9	27	5
Konservärter	9 100	140	27	9
Åkerbönor m.m.	4 800
Oljelin	3 700
Matpotatis	21 900	830	210	94	3	50	2
Stärkelsepotatis	8 600	110	240	95	6	42	5
Sockerbetor	50 100	570	600	69	6	34	5
Frövall	12 300	70	15	8
Slåttervall	769 200	2 720	8 650	68	1	22	2
Betesvall	164 100	160	190	16	7	13	5
Energiskog	14 300
Grönsaksodl.	4 600	120	30	86	5	38	4
Övr trädgårdsväxter	5 800	90	..	63	12	31	9
Grönf. & ensilagev.	31 800	40	640	74	3	29	3
Andra växtslag	1 900
Betesmark	420 000	40	..	2	18	11	14

1) mf = Medelfel i procent

2.5 forts. Förbrukning av fosfor i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03

Enskilda åkergrödor	Areal gödsblad med fosfor										
	Endast från handelsgödsel			Endast från stallgödsel			Både från handels- och stallgödsel				
							Handelsgödsel			Stallgödsel	
	Gödsblad areal			Gödsblad areal			Gödsblad areal				
	%	kg/ha	mf ¹	%	kg/ha	mf ¹	%	kg/ha	mf ¹	kg/ha	mf ¹
Höstkorn	12	36	38	12	1
Vårkorn	41	15	2	28	28	2	7	13	8	33	10
Havre	48	15	2	23	30	3	7	14	6	26	7
Höstvete	36	20	3	21	30	4	3	15	13	33	14
Vårvete	42	17	5	14	31	15	3
Rågvete	26	18	5	38	27	5	5	19	14	23	9
Höstråg	39	17	5	10	25	8	2
Blandsäd (stråsäd)	21	16	11	41	27	5	9
Höstraps	33	19	11	16	29	7	6
Vårrops	62	18	4	9	3
Höstrybs	-	-	-
Vårrysbs	78	18	4	8	2
Kok- och foderärter	30	24	6	11	35	8	0
Konservärter	..	26	8
Åkerbönor m.m.	-	-	-	-	-
Oljelin	-	-	-	-	-
Matpotatis	64	49	2	11	34	8	20	33	7	29	8
Stärkelsepotatis	12	48	34	5	35
Socketbetor	35	27	6	27	36	6	7	27	20	31	9
Frövall	..	14	8	-	-	-	-	-
Slåttervall	17	14	3	42	23	2	9	13	3	16	7
Betesvall	8	11	6	8	14	7	1
Energiskog	-	-	-	-	-	-	-	-
Grönsaksodl.	70	36	4	11	36	6	5
Övr trädgårdsväxter	49	28	8	10	4
Grönf. & ensilagev.	5	14	16	65	29	4	4
Andra växtslag
Betesmark	1	9	11	1	-	-	-	-	-

1) mf = Medelfel i procent

2.6 Andel av grödareal och genomsnittlig fosforgiva på växtodlings- respektive djurgårdar 2003

Shares of crop area and mean phosphorus application on plant production respectively animal farms in 2003

Hektargivorna avser totala grödarealen

Samtliga åkergrödor	Växtodlingsföretag ¹			Djurföretag ¹		
	total gröd- areal, %	Fosfor		total gröd- areal, %	Fosfor	
		Kg/ha	ton		Kg/ha	ton
Hela riket 2003	28	11	7 330	72	16	27 810
2001	29	11	7 220	71	17	28 490
Produktionsområden						
Götalands s:a slättbygder	39	12	1 410	61	18	3 420
Götalands mellanbygder	11	13	400	89	17	4 500
Götalands n:a slättbygder	41	13	1 970	59	17	3 880
Svealands slättbygder	41	11	2 310	59	14	4 190
Götalands skogsbygder	13	11	600	87	18	6 990
Mell. Sveriges skogsbygder	28	10	450	72	14	1 640
Nedre Norrland	11	7	110	89	14	1 730
Övre Norrland	14	8	110	86	18	1 460
Län						
Stockholms	35	6	160	65	9	390
Uppsala	41	8	440	59	12	920
Södermanlands	42	12	540	58	16	1 000
Östergötlands	33	12	700	67	15	1 800
Jönköpings	8	11	80	92	19	1 490
Kronobergs	9	91	22	960
Kalmar	10	9	100	90	17	1 740
Gotlands	15	12	140	85	19	1 260
Blekinge	4	96	19	550
Skåne	31	12	1 550	69	17	4 820
Hallands	12	10	120	88	20	1 870
Västra Götalands	34	12	1 690	66	17	4 740
Värmlands	26	15	350	74	15	1 000
Örebro	49	13	580	51	15	700
Västmanlands	44	11	480	56	15	850
Dalarnas	23	9	100	77	15	610
Gävleborgs	17	8	90	83	14	710
Västernorrlands	9	91	12	470
Jämtlands	12	88	16	540
Västerbottens	12	8	60	88	18	930
Norrbottens	16	84	18	450
Storleksgrupper, ha åker						
2,1-20,0 hektar	39	8	750	61	13	2 050
20,1-50,0 hektar	30	10	1 490	70	16	5 380
50,1-100,0 hektar	25	12	1 940	75	17	7 820
> 100,0 hektar	27	12	3 190	73	17	12 340

1) Till djurgårdar räknas de med minst 0,10 djurenheter per hektar åker och de som anskaffat stallgödsel.

Övriga gårdar räknas som växtodlingsföretag

3.1 Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03

Samtliga åkergrödor	Grödareal LBR 2003 ha	Totalförbrukning		Areal gödslad med kalium			
		Handels- gödsel ton	Stall- gödsel ton ²	Från handels- och/ eller stallgödsel			
				Gödslad areal %	mf ¹	kg/ha ²	mf ¹
Hela riket 2003	2 339 600	28 780	100 440	62	1	89	1
2001	2 352 900	30 090	91 340	61	..	84	1
1999	2 410 100	35 400	88 620	65	..	80	..
1997	2 530 800	38 690	86 780	64	..	75	..
1995	2 386 900	35 840	81 820	60	..	80	..
Produktionsområden							
Götalands s:a slättbygder	308 900	6 530	7 280	64	3	70	3
Götalands mellanbygder	289 900	4 020	15 910	68	2	101	3
Götalands n:a slättbygder	386 400	5 610	11 560	59	3	75	3
Svealands slättbygder	514 700	4 660	12 990	50	2	69	4
Götalands skogsbygder	441 000	4 240	31 990	73	1	113	2
Mell. Sveriges skogsbygder	163 500	1 880	6 470	63	4	81	6
Nedre Norrland	138 100	860	8 710	59	4	117	4
Övre Norrland	96 300	1 000	5 560	67	4	102	7
Län							
Stockholms	70 300	530	1 150	36	8	66	9
Uppsala	127 500	650	2 670	42	6	62	6
Södermanlands	106 800	760	4 000	53	6	84	7
Östergötlands	176 700	2 050	5 860	54	4	82	5
Jönköpings	85 400	650	7 940	77	3	130	4
Kronobergs	46 900	460	4 680	85	2	129	5
Kalmar	113 600	620	7 700	66	3	111	4
Gotlands	78 000	1 450	4 400	80	3	94	5
Blekinge	29 400	250	2 000	68	4	113	5
Skåne	418 000	7 900	13 140	62	2	81	3
Hallands	103 300	1 750	5 640	76	3	94	3
Västra Götalands	411 700	5 680	16 740	64	2	85	3
Värmlands	92 600	1 160	4 050	67	4	84	7
Örebro	90 300	1 420	1 870	66	5	56	5
Västmanlands	100 200	920	2 180	48	7	64	14
Dalarnas	52 700	720	2 650	67	5	95	9
Gävleborgs	61 700	620	3 110	67	5	91	7
Västernorrlands	43 800	100	2 400	48	8	118	7
Jämtlands	38 400	..	3 150	58	7	146	7
Västerbottens	59 800	550	3 330	64	6	101	8
Norrbottens	30 200	430	1 750	74	6	97	8
Storleksgrupper, ha åker							
2,1-20,0 hektar	255 000	2 460	7 970	53	6	77	8
20,1-50,0 hektar	486 100	6 060	20 600	63	2	87	2
50,1-100,0 hektar	626 100	7 560	31 730	65	2	96	2
> 100,0 hektar	972 000	12 580	39 310	61	2	88	2

1) mf = Medelfel i procent

2) Ökningen 2003 kan till en del bero på ändrad beräkning av näringsinnehållet i stallgödsel, se avsnittet *Jämförbarhet av resultaten 1988-2003*

3.1 forts. Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03

Samtliga åkergrödor	Areal gödselad med kalium										
	Endast från handelsgödsel			Endast från stallgödsel			Både från handels- och stallgödsel				
							Handelsgödsel			Stallgödsel	
	Gödselad areal		mf ¹	Gödselad areal		mf ¹	Gödselad areal		mf ¹	kg/ha ²	
%	kg/ha	%		kg/ha ²	%		kg/ha	kg/ha		mf ¹	
Hela riket 2003	27	37	1	28	126	1	7	33	3	110	3
2001	28	38	1	26	120	1	7	33	3	103	3
1999	30	40	..	24	115	..	10	30	..	90	..
1997	32	40	..	24	110	..	9	35	..	100	..
1995	28	40	..	23	110	..	10	40	..	95	..
Produktionsområden											
Götalands s:a slättbygder	38	49	4	19	92	4	7	40	11	87	8
Götalands mellanbygder	21	45	4	37	120	3	10	45	8	106	5
Götalands n:a slättbygder	32	40	4	22	113	4	5	36	11	93	11
Svealands slättbygder	29	28	3	18	119	5	3	28	8	134	7
Götalands skogsbygder	19	32	3	41	140	2	13	28	4	117	5
Mell. Sveriges skogsbygder	34	28	3	22	145	6	7	29	9	110	6
Nedre Norrland	15	30	6	37	143	4	7	26	9	130	8
Övre Norrland	24	34	6	35	139	7	8	28	8	119	12
Län											
Stockholms	23	30	12	11	113	9	2
Uppsala	20	22	4	19	94	9	2
Södermanlands	24	26	8	26	129	8	3
Östergötlands	29	38	6	23	135	5	2
Jönköpings	13	33	9	53	148	4	11	29	9	126	12
Kronobergs	11	34	9	53	140	6	21	29	9	122	10
Kalmar	11	35	10	49	123	4	6	26	15	123	8
Gotlands	36	43	4	31	135	7	13	26	14	112	8
Blekinge	10	51	8	49	124	6	9	36	12	85	7
Skåne	32	46	4	22	107	4	8	49	8	94	8
Hallands	25	49	8	37	107	4	14	34	9	101	8
Västra Götalands	30	37	4	26	122	3	8	32	7	106	7
Värmlands	35	30	4	24	144	8	8	26	14	118	10
Örebro	47	31	5	15	107	7	4
Västmanlands	33	26	7	13	144	19	2
Dalarnas	33	31	6	22	172	10	12	31	10	98	9
Gävleborgs	29	25	6	26	139	5	11
Västernorrlands	5	41	125	6	2
Jämtlands	7	50	159	7	2
Västerbottens	23	34	7	36	138	9	6
Norrbottnens	30	34	7	33	127	9	11
Storleksgrupper, ha åker											
2,1-20,0 hektar	18	32	7	21	103	9	9	30	12	106	6
20,1-50,0 hektar	28	34	2	26	130	3	8	32	5	104	4
50,1-100,0 hektar	26	38	3	31	132	2	8	31	5	114	4
> 100,0 hektar	24	39	3	28	124	3	6	39	7	114	6

1) mf = Medelfel i procent

2) Ökningen 2003 kan till en del bero på ändrad beräkning av näringsinnehållet i stallgödsel, se avsnittet *Jämförbarhet av resultaten 1988-2003*

3.2 Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03

Spannmål	Grödareal LBR 2003 ha	Totalförbrukning		Areal gödslad med kalium			
		Handels- gödsel ton	Stall- gödsel ton ²	Från handels- och/ eller stallgödsel			
				Gödslad areal %	mf ¹	kg/ha ²	mf ¹
Hela riket 2003	1 153 900	13 680	34 600	64	1	65	1
2001	1 174 300	13 960	32 710	63	..	63	1
1999	1 151 800	15 870	32 100	68	..	60	..
1997	1 269 400	16 260	35 610	67	..	60	..
1995	1 099 300	13 820	35 190	61	..	75	..
Produktionsområden							
Götalands s:a slättbygder	194 600	3 020	3 670	64	4	54	3
Götalands mellanbygder	132 700	1 430	5 400	67	3	77	3
Götalands n:a slättbygder	258 000	3 170	5 570	61	3	55	4
Svealands slättbygder	322 200	2 730	5 880	51	3	53	5
Götalands skogsbygder	133 400	1 680	7 880	83	2	87	3
Mell. Sveriges skogsbygder	63 800	1 080	2 220	83	3	62	6
Nedre Norrland	27 500	280	2 380	93	4	104	6
Övre Norrland	21 700	270	1 670	98	5	92	6
Län							
Stockholms	37 700	210	480	33	11	55	10
Uppsala	82 800	380	1 190	39	8	48	7
Södermanlands	62 500	440	1 430	54	8	56	10
Östergötlands	102 900	1 080	2 250	57	6	57	6
Jönköpings	20 700	230	1 680	88	3	105	8
Kronobergs	11 600	110	1 020	94	2	103	6
Kalmar	42 200	250	2 420	72	4	88	4
Gotlands	33 600	620	1 380	84	4	72	5
Blekinge	10 800	50	490	52	8	96	9
Skåne	231 700	3 350	4 820	60	4	58	3
Hallands	52 500	700	2 420	83	4	72	3
Västra Götalands	228 000	3 120	6 490	68	3	62	3
Värmlands	36 000	630	1 270	87	3	61	7
Örebro	55 800	940	1 030	73	5	48	6
Västmanlands	71 500	560	1 360	48	8	56	16
Dalarnas	20 600	390	920	90	4	70	7
Gävleborgs	21 400	280	1 280	90	6	81	9
Västernorrlands	6 800	..	740	95	6	119	12
Jämtlands	2 600	115	10
Västerbottens	15 800	200	1 170	99	6	88	7
Norrbottnens	5 800	..	480	95	2	99	12
Storleksgrupper, ha åker							
2,1-20,0 hektar	74 700	1 050	2 470	71	4	67	6
20,1-50,0 hektar	204 700	2 980	6 210	70	2	64	3
50,1-100,0 hektar	300 500	3 480	10 170	66	2	69	2
> 100,0 hektar	574 000	5 990	15 740	60	2	63	3

1) mf = Medelfel i procent

2) Ökningen 2003 kan till en del bero på ändrad beräkning av näringsinnehållet i stallgödsel, se avsnittet *Jämförbarhet av resultaten 1988-2003*

3.2 forts. Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03

Spannmål	Areal gödselad med kalium										
	Endast från handelsgödsel			Endast från stallgödsel			Både från handels- och stallgödsel				
							Handelsgödsel			Stallgödsel	
	Gödselad areal		mf ¹	Gödselad areal		mf ¹	Gödselad areal		mf ¹	kg/ha ²	
%	kg/ha	%		kg/ha ²	%		kg/ha	kg/ha		mf ¹	
Hela riket 2003	35	30	1	24	103	2	6	26	4	93	4
2001	35	30	2	23	102	2	5	24	3	87	4
1999	38	30	..	22	100	..	8	20	..	80	..
1997	36	30	..	23	95	..	7	25	..	85	..
1995	30	35	..	23	105	..	8	30	..	100	..
Produktionsområden											
Götalands s:a slättbygder	39	36	4	18	77	5	6	26	7	74	9
Götalands mellanbygder	26	37	4	35	98	4	6	23	9	97	6
Götalands n:a slättbygder	37	30	3	21	93	5	4	33	17	64	20
Svealands slättbygder	33	24	3	15	98	7	3	26	10	122	9
Götalands skogsbygder	31	29	3	38	118	3	14	27	5	104	7
Mell. Sveriges skogsbygder	54	27	3	20	129	6	9	26	9	95	8
Nedre Norrland	27	25	6	51	141	4	14
Övre Norrland	33	31	6	55	122	6	10
Län											
Stockholms	21	22	7	10	105	7	2
Uppsala	22	20	4	16	80	11	1
Södermanlands	31	21	7	21	96	10	2
Östergötlands	37	28	5	20	106	6	1
Jönköpings	23	31	6	49	122	4	17	24	10	128	26
Kronobergs	18	59	122	6	17	26	15	88	7
Kalmar	14	29	8	50	97	4	9	23	12	101	6
Gotlands	45	37	5	29	110	5	9	21	12	100	14
Blekinge	11	37	110	9	4
Skåne	36	36	4	19	87	5	6	29	6	74	8
Hallands	30	34	6	40	84	4	14	23	10	92	7
Västra Götalands	38	31	3	23	100	4	6	31	12	80	12
Värmlands	55	29	4	23	120	10	8
Örebro	57	27	5	12	108	8	5
Västmanlands	32	23	5	14	119	20	3
Dalarnas	50	28	5	22	129	7	17
Gävleborgs	45	23	5	32	161	4	13
Västernorrlands	14	77	124	9	4
Jämtlands
Västerbottens	31	57	110	8	11
Norrbottnens	37	51	151	7	7
Storleksgrupper, ha åker											
2,1-20,0 hektar	30	27	5	19	107	6	12	28	8	111	12
20,1-50,0 hektar	40	31	3	22	110	4	7	27	6	86	5
50,1-100,0 hektar	34	30	3	26	109	2	6	25	5	95	6
> 100,0 hektar	28	29	2	24	97	3	4	27	8	90	10

1) mf = Medelfel i procent

2) Ökningen 2003 kan till en del bero på ändrad beräkning av näringsinnehållet i stallgödsel, se avsnittet *Jämförbarhet av resultaten 1988-2003*

3.3 Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03

Slättervall	Grödareal LBR 2003 ha	Totalförbrukning		Areal gödslad med kalium			
		Handels- gödsel ton	Stall- gödsel ton ²	Från handels- och/ eller stallgödsel			
				Gödslad areal %	mf ¹	kg/ha ²	mf ¹
Hela riket 2003	769 200	6 910	57 340	68	1	122	2
2001	750 200	7 570	48 780	67	..	112	2
1999	760 200	8 610	47 850	70	..	105	..
1997	746 900	9 740	40 990	70	..	95	..
1995	733 900	11 190	36 200	72	..	90	..
Produktionsområden							
Götalands s:a slättbygder	27 800	230	2 410	73	6	131	7
Götalands mellanbygder	93 800	930	8 130	75	3	128	4
Götalands n:a slättbygder	68 100	780	5 240	66	5	134	6
Svealands slättbygder	117 800	1 290	6 490	62	4	106	7
Götalands skogsbygder	244 500	2 140	22 680	78	2	130	3
Mell. Sveriges skogsbygder	73 100	590	3 940	59	7	104	9
Nedre Norrland	83 800	440	5 230	55	6	123	6
Övre Norrland	60 400	550	3 260	61	6	104	11
Län							
Stockholms	21 400	82	16
Uppsala	26 600	160	1 330	58	10	96	12
Södermanlands	29 000	..	2 350	66	8	134	12
Östergötlands	46 200	340	3 340	59	7	136	8
Jönköpings	52 700	330	5 970	82	3	145	5
Kronobergs	31 000	310	3 600	90	3	140	6
Kalmar	55 800	260	4 890	71	5	130	6
Gotlands	32 200	420	2 550	82	4	112	9
Blekinge	12 500	..	1 190	139	8
Skåne	66 200	730	5 710	76	4	128	6
Hallands	31 700	380	2 780	83	4	121	6
Västra Götalands	122 500	1 320	9 280	69	3	125	4
Värmlands	39 200	360	2 570	66	7	113	11
Örebro	21 500	240	..	60	10	71	13
Västmanlands	16 200	98	31
Dalarnas	23 100	240	1 600	63	10	127	15
Gävleborgs	29 900	290	..	60	9	99	12
Västernorrlands	28 000	118	10
Jämtlands	28 400	..	2 450	154	9
Västerbottens	35 400	..	1 730	55	10	102	14
Norrbottnens	19 800	95	15
Storleksgrupper, ha åker							
2,1-20,0 hektar	139 800	1 070	4 990	53	4	82	5
20,1-50,0 hektar	205 000	2 020	12 980	67	3	110	4
50,1-100,0 hektar	225 500	2 060	19 340	74	2	129	3
> 100,0 hektar	199 000	1 730	19 140	73	3	143	4

1) mf = Medelfel i procent

2) Ökningen 2003 kan till en del bero på ändrad beräkning av näringsinnehållet i stallgödsel, se avsnittet *Jämförbarhet av resultaten 1988-2003*

3.3 forts. Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03

Slättervall	Areal gödselad med kalium										
	Endast från handelsgödsel			Endast från stallgödsel			Både från handels- och stallgödsel				
							Handelsgödsel			Stallgödsel	
	Gödselad areal			Gödselad areal			Gödselad areal				
	%	kg/ha	mf ¹	%	kg/ha ²	mf ¹	%	kg/ha	mf ¹	kg/ha ²	mf ¹
Hela riket 2003	17	34	3	40	151	2	11	29	4	129	3
2001	19	36	3	38	138	2	11	32	4	120	4
1999	20	35	..	35	135	..	16	30	..	105	..
1997	24	35	..	32	125	..	14	35	..	110	..
1995	27	35	..	30	120	..	15	35	..	90	..
Produktionsområden											
Götalands s:a slättbygder	15	32	14	44	150	7	14
Götalands mellanbygder	15	36	6	46	149	5	15	31	12	122	7
Götalands n:a slättbygder	14	53	11	40	155	7	12	32	11	128	9
Svealands slättbygder	26	36	7	31	150	9	6
Götalands skogsbygder	14	33	6	49	152	3	15	28	6	123	6
Mell. Sveriges skogsbygder	24	25	8	29	155	9	6
Nedre Norrland	13	27	8	35	147	6	7
Övre Norrland	23	28	6	29	147	12	9
Län											
Stockholms
Uppsala	16	36	6
Södermanlands	15	46	162	13	6
Östergötlands	14	43	14	40	171	8	5
Jönköpings	9	63	159	5	10
Kronobergs	9	56	148	8	25
Kalmar	10	55	144	6	6
Gotlands	26	35	8	37	152	10	19
Blekinge	161	8
Skåne	14	30	8	44	147	6	18	38	13	124	13
Hallands	17	40	22	47	139	6	19
Västra Götalands	17	37	8	37	151	5	15	29	7	128	7
Värmlands	25	28	9	33	9
Örebro	31	33	12	25	4
Västmanlands
Dalarnas	23	29	11
Gävleborgs	25	22	14
Västernorrlands
Jämtlands	166	9
Västerbottens	22	28	6
Norrbottens
Storleksgrupper, ha åker											
2,1-20,0 hektar	13	29	8	26	100	5	9	29	11	103	9
20,1-50,0 hektar	19	30	5	34	144	4	12	31	6	114	6
50,1-100,0 hektar	15	35	7	45	153	3	13	29	6	131	5
> 100,0 hektar	14	40	6	48	169	4	9	25	9	166	6

1) mf = Medelfel i procent

2) Ökningen 2003 kan till en del bero på ändrad beräkning av näringsinnehållet i stallgödsel, se avsnittet *Jämförbarhet av resultaten 1988-2003*

3.4 Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03

Övriga grödor ¹	Grödareal LBR 2003 ha	Totalförbrukning		Areal gödslad med kalium			
		Handels- gödsel ton	Stall- gödsel ton ³	Från handels- och/ eller stallgödsel			
				Gödslad areal %	mf ²	kg/ha ³	mf ²
Hela riket 2003	416 600	8 200	8 500	43	2	92	2
2001	428 500	8 570	9 850	46	..	93	2
1999	498 100	10 920	8 680	49	..	80	..
1997	514 500	12 690	10 170	49	..	90	..
1995	553 700	10 830	10 430	42	..	90	..
Produktionsområden							
Götalands s:a slättbygder	86 500	3 280	1 200	60	5	86	5
Götalands mellanbygder	63 400	1 670	2 390	59	4	108	5
Götalands n:a slättbygder	60 300	1 660	750	43	7	93	7
Svealands slättbygder	74 700	650	630	28	8	61	8
Götalands skogsbygder	63 200	420	1 440	31	6	94	5
Mell. Sveriges skogsbygder	26 600	210	310	25	14	78	16
Nedre Norrland	26 900	140	1 100	38	8	121	6
Övre Norrland	14 200	190	630	44	9	130	8
Län							
Stockholms	11 200	45	17
Uppsala	18 100	47	13
Södermanlands	15 300	27	15	76	17
Östergötlands	27 700	630	270	36	10	90	10
Jönköpings	12 000	90	290	35	13	90	12
Kronobergs	4 400	110	20
Kalmar	15 600	..	390	30	11	105	7
Gotlands	12 200	410	470	63	7	113	10
Blekinge	6 000	..	330	80	5	81	7
Skåne	120 100	3 820	2 610	59	4	91	4
Hallands	19 100	670	440	47	8	123	7
Västra Götalands	61 200	1 240	970	39	7	92	7
Värmlands	17 500	170	210	26	15	83	20
Örebro	13 000	250	..	42	18	74	17
Västmanlands	12 500	40	25
Dalarnas	8 900	98	21
Gävleborgs	10 400	..	320	37	14	98	9
Västernorrlands	9 100	..	370	36	16	119	9
Jämtlands	7 400	..	430	47	13	132	9
Västerbottens	8 600	..	420	39	12	147	10
Norrbottnens	4 600	107	14
Storleksgrupper, ha åker							
2,1-20,0 hektar	40 500	350	510	24	12	88	8
20,1-50,0 hektar	76 400	1 070	1 400	36	6	90	5
50,1-100,0 hektar	100 100	2 020	2 220	44	4	96	4
> 100,0 hektar	199 100	4 860	4 440	50	3	94	4

1) Övriga grödor = Samtliga åkergrödor utom Spannmål, Slättervall, Träda, Annan obrukad åker och Ospecificerad åkermark

2) mf = Medelfel i procent

3) Förändringar 2003 relativt tidigare år kan till en del bero på ändrad beräkning av näringsinnehållet i stallgödsel, se avsnittet Jämförbarhet av resultaten 1988-2003

3.4 forts. Förbrukning av kalium i handels- och stallgödning 2002/03

Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03

Övriga grödor ¹	Areal gödsel med kalium										
	Endast från handelsgödning			Endast från stallgödning			Både från handels- och stallgödning				
							Handelsgödning			Stallgödning	
	Gödsel areal			Gödsel areal			Gödsel areal				
	%	kg/ha	mf ²	%	kg/ha ³	mf ²	%	kg/ha	mf ²	kg/ha ³	mf ²
Hela riket 2003	24	69	2	16	109	3	4	85	9	85	7
2001	25	68	3	17	115	4	4	69	8	86	9
1999	29	60	..	13	100	..	6	65	..	70	..
1997	30	70	..	14	105	..	6	70	..	95	..
1995	24	65	..	13	105	..	6	75	..	95	..
Produktionsområden											
Götalands s:a slättbygder	42	80	6	13	76	7	5	90	20	67	11
Götalands mellanbygder	21	74	10	27	105	5	11	96	11	85	9
Götalands n:a slättbygder	31	85	9	10	106	13	2
Svealands slättbygder	20	41	9	7	100	10	2
Götalands skogsbygder	12	44	13	17	117	4	3	55	30	118	23
Mell. Sveriges skogsbygder	17	46	14	8	138	17	1
Nedre Norrland	7	58	21	29	133	6	1
Övre Norrland	15	80	16	28	156	8	1
Län											
Stockholms	-	-	-	-	-
Uppsala	-	-	-	-	-
Södermanlands	15	10	2
Östergötlands	27	82	13	8	109	11	0
Jönköpings	12	18	104	11	5
Kronobergs
Kalmar	5	23	101	8	2
Gotlands	35	77	10	22	150	17	6
Blekinge	7	63	75	8	11
Skåne	35	71	6	17	92	5	8	93	12	83	8
Hallands	22	116	13	16	113	7	9
Västra Götalands	24	76	10	13	108	11	3
Värmlands	16	51	22	8	2
Örebro	30	60	18	9	2
Västmanlands
Dalarnas
Gävleborgs	9	27	112	7	1
Västernorrlands	5	29	128	9	2
Jämtlands	6	40	143	8	1
Västerbottens	10	29	165	11	0
Norrbottens
Storleksgrupper, ha åker											
2,1-20,0 hektar	13	64	15	9	114	9	2	62	24	104	16
20,1-50,0 hektar	19	63	7	14	114	6	3	67	19	102	18
50,1-100,0 hektar	25	79	7	17	112	5	3	85	16	81	12
> 100,0 hektar	24	70	6	17	106	5	5	90	13	85	10

1) Övriga grödor = Samtliga åkergrödor utom Spannmål, Slättevall, Träda, Annan obrukad åker och Ospecificerad åkermark

2) mf = Medelfel i procent

3) Förändringar 2003 relativt tidigare år kan till en del bero på ändrad beräkning av näringsinnehållet i stallgödning, se avsnittet Jämförbarhet av resultaten 1988-2003

3.5 Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03

Enskilda grödor	Grödareal LBR 2003 ha	Totalförbrukning		Areal gödslad med kalium			
		Handels- gödsel ton	Stall- gödsel ton ²	Från handels- och/ eller stallgödsel			
				Gödslad areal %	mf ¹	kg/ha ²	mf ¹
Höstkorn	6 300	..	200	52	12	70	11
Vårkorn	362 100	4 680	13 330	72	2	69	2
Havre	279 800	3 650	9 230	70	2	66	4
Höstvete	364 100	3 800	7 490	55	4	57	3
Vårvete	47 300	490	630	47	9	50	8
Rågvete	44 700	470	1 950	68	4	79	6
Höstråg	24 400	360	230	54	9	44	7
Blandsäd (stråsäd)	25 200	190	1 550	72	6	96	7
Höstraps	23 400	290	370	54	10	53	9
Vårraps	26 700	400	250	56	8	43	8
Höstrybs	800
Vårrybs	7 700	160	41	19
Kok- och foderärter	24 900	370	310	44	8	61	7
Konservärter	9 100	400	66	7
Åkerbönor m.m.	4 800
Oljelin	3 700
Matpotatis	21 900	3 440	620	94	3	196	3
Stärkelsepotatis	8 600	440	740	93	7	147	6
Sockerbetor	50 100	1 180	1 450	70	5	75	5
Frövall	12 300	130	30	12
Slättervall	769 200	6 910	57 340	68	1	122	2
Betesvall	164 100	350	1 190	16	7	57	6
Energiskog	14 300
Grönsaksodl.	4 600	570	70	86	5	160	5
Övr trädgårdsväxter	5 800	350	..	62	13	108	9
Grönf. & ensilagev.	31 800	70	3 230	74	3	141	4
Andra växtslag	1 900
Betesmark	420 000	110	..	3	17	58	12

1) mf = Medelfel i procent

2) Förändringar 2003 relativt tidigare år kan till en del bero på ändrad beräkning av näringsinnehållet i stallgödsel, se avsnittet Jämförbarhet av resultaten 1988-2003

3.5 forts. Förbrukning av kalium i handels- och stallgödsel 2002/03

Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03

Enskilda grödor	Areal gödselad med kalium										
	Endast från handelsgödsel			Endast från stallgödsel			Både från handels- och stallgödsel				
							Handelsgödsel		Stallgödsel		
	Gödselad areal			Gödselad areal			Gödselad areal				
	%	kg/ha	mf ¹	%	kg/ha ²	mf ¹	%	kg/ha	mf ¹	kg/ha ²	mf ¹
Höstkorn	14	35	83	12	3
Vårkorn	37	30	3	27	107	3	7	24	4	102	5
Havre	40	27	2	23	114	5	7	28	6	99	9
Höstvete	30	31	3	21	86	4	4	28	11	71	11
Vårvete	31	30	6	13	85	13	3
Rågvete	25	35	5	37	104	7	7	27	16	79	10
Blandsäd (stråsåd)	21	26	9	41	128	6	10
Höstraps	32	35	9	16	82	16	6
Vårraps	44	32	5	9	3
Höstrybs	-	-	-	-	-
Vårrybs	..	31	7
Kok- och foderärter	33	45	6	11	99	10	0
Konservärter	..	66	7
Åkerbönor m.m.	-	-	-	-	-
Oljelin	-	-	-	-	-
Matpotatis	64	197	3	9	119	13	22	142	6	83	10
Stärkelsepotatis	10	46	105	10	37	105	12	99	12
Sockerbetor	36	55	7	28	89	8	6	63	14	64	15
Frövall	..	24	11
Slättervall	17	34	3	40	151	2	11	29	4	129	3
Betesvall	8	23	5	7	90	7	1
Energiskog	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grönsaksodl.	70	163	6	9	8
Övr trädgårdsväxter	48	107	8	9	5
Grönf. & ensilagev.	5	35	21	66	149	4	3
Andra växtslag
Betesmark	1	20	10	1	0

1) mf = Medelfel i procent

2) Förändringar 2003 relativt tidigare år kan till en del bero på ändrad beräkning av näringsinnehållet i stallgödsel, se avsnittet Jämförbarhet av resultaten 1988-2003

4 Spridning av stallgödsel, tusen ton, 2002/03

Consumption of different kind of animal manure in 2002/03, 1 000 tons

	Fast- gödsel 1 000 ton	Klet- gödsel 1 000 ton	Djup strö 1 000 ton	Urin 1 000 ton	Flyt- gödsel 1 000 ton	Totalt 1 000 ton
Nötkreatur						
Hela riket 2003	3 670	560	670	1 850	10 650	17 400
2001	3 890	620	490	1 680	10 150	16 830
1999	4 720	600	290	1 840	8 860	16 310
1997	4 880	800	330	2 180	7 700	15 900
Produktionsområden						
Götalands s:a slättbygd	260	100	650	1 040
Götalands mellanbygd	610	280	1 770	2 760
Götalands n:a slättbygd	320	..	100	240	1 110	1 850
Svealands slättbygd	430	..	130	310	1 230	2 200
Götalands skogsbygd	1 330	170	170	630	3 570	5 880
Mell. Sveriges skogsbygd	220	670	1 110
Nedre Norrland	240	..	60	130	1 100	1 570
Övre Norrland	270	580	1 010

Svin, Övriga djurslag och Samtliga djurslag

	Svin						Övriga djurslag	Samtliga djurslag
Hela riket 2003	400	2 150	2 700	530	20 630
2001	380	1 880	2 500	590	19 910
1999	550	2 130	2 930	680	19 930
1997	760	340	2 450	3 630	640	20 180
Produktionsområden								
Götalands s:a slättbygder	150	-	520	700	90	1 820
Götalands mellanbygder	50	..	-	-	460	530	100	3 390
Götalands n:a slättbygder	..	-	400	470	130	2 460
Svealands slättbygder	..	-	370	450	50	2 710
Götalands skogsbygder	40	-	270	350	90	6 320
Mell. Sveriges skogsbygder	-	-	..	40	30	1 180
Nedre Norrland	..	-	60	40	1 660
Övre Norrland	..	-	-	-	..	90	..	1 110

5.1 Spridningstidpunkt¹ för stallgödsel 2002/03

Spreading time for animal manure in 2002/03

	Samtliga åkergrödor										Spannmål									
	Stallgödsblad areal										Stallgödsblad areal									
	Tidig höst		Sen höst		Vinter	Vårbruk		Sommar		Tidig höst		Sen höst		Vinter	Vårbruk		Sommar			
	% mf ²		% mf ²		% mf ²	% mf ²		% mf ²		% mf ²		% mf ²		% mf ²	% mf ²		% mf ²			
Hela riket 2003	4	5	6	4	0	25	20	2	5	5	8	12	3	18	0	68	19	8	0	43
2001	4	4	7	4	0	-	22	2	4	5	7	4	4	6	0	-	18	3	0	-
1999	5	..	6	..	0	..	23	..	4	..	7	..	4	..	0	..	21	..	0	..
1997	6	..	5	..	0	..	21	..	3	..	9	..	4	..	0	..	18	..	0	..
1995	0	..	17	..	3	0	..	21	..	0	..
Produktionsområden³																				
GSS	7	13	3	14	0	63	14	6	2	18	10	12	1	15	0	0	14	8	0	30
GMB	7	11	9	7	0	46	27	4	4	19	14	10	5	11	0	80	23	4	0	46
GNS	5	11	3	13	0	55	14	5	4	14	8	26	3	25	0	95	14	10	0	97
SS	3	11	3	12	0	95	10	6	3	13	5	48	3	25	0	0	11	8	0	0
GSK	3	10	10	7	0	47	37	3	10	8	8	53	7	32	0	93	38	8	0	0
MSK	2	22	6	18	0	87	14	9	6	23	3	28	5	37	0	0	21	21	0	50
NN	3	23	11	13	0	0	27	7	6	26	3	29	10	34	0	0	57	15	0	57
NÖ	5	28	6	22	0	93	25	9	6	25	3	22	4	27	0	0	58	16	0	55
Län																				
Stockholms	2	32	1	37	0	0	6	16	3	37	3	17	2	23	0	0	6	15	1	50
Uppsala	4	27	2	23	0	0	12	11	3	26	5	25	2	16	0	0	12	8	0	95
Södermanlands	4	20	5	21	0	0	13	11	6	21	8	23	3	42	0	95	13	7	0	0
Östergötlands	4	15	4	16	0	0	11	9	5	16	9	17	4	15	0	0	9	7	0	81
Jönköpings	1	25	9	15	0	0	52	4	13	15	4	14	18	24	0	0	45	12	0	0
Kronobergs	3	30	18	16	1	87	51	7	14	21	9	19	3	42	0	0	64	15	0	0
Kalmar	5	16	16	10	1	67	31	6	5	22	13	15	12	22	0	90	35	8	0	67
Gotlands	6	16	7	18	0	96	29	9	5	52	11	14	4	39	0	68	24	7	0	57
Blekinge	7	21	11	21	0	0	40	7	8	28	20	13	2	16	0	56	20	6	0	59
Skåne	6	13	4	9	0	49	18	4	3	13	11	31	1	30	0	0	13	13	0	92
Hallands	8	13	5	17	0	63	31	5	6	17	14	28	1	29	0	0	38	16	1	0
V:a Götalands	4	11	4	11	0	49	20	4	6	11	7	28	3	33	0	0	20	19	0	58
Värmlands	3	25	6	21	0	0	14	13	8	25	6	56	5	38	0	95	20	13	0	0
Örebro	2	28	3	26	0	95	10	12	2	38	3	61	4	74	0	0	10	12	0	0
Västmanlands	3	26	3	32	0	0	7	15	2	36	4	82	4	41	0	0	9	9	0	0
Dalarnas	2	30	4	32	1	87	21	11	4	38	1	70	7	40	0	0	32	19	0	0
Gävleborgs	2	41	6	29	0	0	24	10	5	46	2	70	2	32	0	0	42	10	0	0
Västernorrland	4	37	9	24	0	0	24	13	5	64	5	81	14	0	0	94	75	15	0	0
Jämtlands	3	45	20	18	0	0	29	14	10	34
Västerbottens	4	36	4	29	0	0	27	11	4	40	2	12	7	12	0	49	60	5	0	66
Norrbottens	7	49	7	40	0	93	23	16	12	32
Storleksgrupper, ha åker																				
2,1-20,0 ha	2	19	5	13	0	95	18	6	2	19	5	9	4	13	0	69	21	5	0	32
20,1-50,0 ha	3	10	6	8	0	41	21	4	5	11	6	15	4	35	0	67	20	8	0	62
50,1-100,0 ha	4	8	8	6	0	42	23	3	6	8	7	12	5	13	0	90	20	7	0	63
> 100,0 ha	6	8	5	8	0	50	18	4	5	9	9	12	2	18	0	68	18	8	0	43

1) För län 01-19 gäller: tidig höst=månad 08-09, sen höst=månad 10-12, vinter=månad 01-02, vårbruk=månad 03-05, sommar=månad 06-07

För län 20-25 gäller: tidig höst=månad 08-09, sen höst=månad 10-11, vinter=månad 12-03, vårbruk=månad 04-06, sommar=månad 07

2) mf = Medelfel i procent

3) Produktionsområden, se sid 16

5.2 Spridningstidpunkt¹ för stallgödsel 2002/03

Spreading time for animal manure in 2002/03

	Slättervall					Övriga grödor ⁴				
	Stallgödsblad areal					Stallgödsblad areal				
	Tidig höst	Sen höst	Vinter	Vår- bruk	Som- mar	Tidig höst	Sen höst	Vinter	Vår- bruk	Som- mar
	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²
Hela riket 2003	2 11	12 6	0 30	34 3	17 5	1 13	2 7	0 69	8 4	0 28
2001	2 16	12 5	0 -	32 3	12 5	2 23	5 8	0 -	15 6	0 -
1999	4 ..	12 ..	1 ..	32 ..	13 ..	2 ..	4 ..	0 ..	15 ..	0 ..
1997	3 ..	10 ..	0 ..	31 ..	9 ..	2 ..	4 ..	0 ..	15 ..	0 ..
1995	0 ..	31 ..	10 -	- ..	6 ..	0 ..
Produktionsområden³										
GSS	4 43	17 21	1 96	29 14	22 18	2 26	3 19	0 0	10 13	0 60
GMB	2 32	19 11	1 49	43 7	14 18	2 25	6 13	0 96	19 7	0 80
GNS	0 33	6 25	1 67	33 10	23 13	1 29	1 27	0 0	4 17	0 46
SS	3 28	6 23	0 95	19 12	16 13	1 48	1 25	0 0	2 18	1 71
GSK	1 21	14 9	0 55	50 4	20 8	1 45	2 18	0 95	8 10	0 53
MSK	2 35	10 25	0 0	16 19	15 22
NN	4 26	15 16	0 0	23 12	11 26	1 41	3 23	0 0	16 11	0 96
NÖ	8 32	8 29	0 0	21 17	12 25	1 56	2 35	0 0	11 14	0 0
Län										
Stockholms
Uppsala
Södermanlands	2 47	15 30	0 0	24 21	26 20
Östergötlands	0 38	9 30	0 0	27 14	23 16
Jönköpings	0 41	7 28	0 0	69 5	23 14	1 66	4 37	0 0	11 21	0 0
Kronobergs	2 50	27 16	1 94	57 9	22 21
Kalmar	2 56	25 13	1 67	41 9	10 23	1 60	5 27	0 0	8 18	0 0
Gotlands	4 41	10 29	1 96	45 12	12 50	1 47	5 26	0 0	10 16	0 94
Blekinge	0 97	23 26	0 0	55 12	20 28	0 0	8 29	0 0	42 7	0 0
Skåne	0 36	16 14	1 57	44 8	18 14	2 22	4 13	0 73	13 8	0 51
Hallands	3 47	15 21	1 96	39 11	20 18	2 42	2 36	0 0	12 13	0 71
Västra Götalands	0 31	10 15	1 68	35 7	21 11	2 29	1 27	0 0	5 15	0 45
Värmlands
Örebro
Västmanlands
Dalarnas
Gävleborgs
Västernorrlands	0 76	3 46	0 0	16 20	0 0
Jämtlands	1 61	12 27	0 0	22 18	0 0
Västerbottens
Norrbottens
Storleksgrupper, ha åker										
2,1-20,0 ha	2 33	7 16	0 95	26 8	5 19	0 62	1 32	0 0	4 13	0 0
20,1-50,0 ha	2 19	10 10	0 67	33 5	12 11	1 33	1 17	0 69	7 9	0 56
50,1-100,0 ha	2 19	15 9	1 43	38 5	19 8	1 23	3 13	0 0	8 7	0 46
> 100,0 ha	3 19	14 11	0 58	33 7	27 9	1 17	3 12	0 0	9 7	0 41

1) För län 01-19 gäller: tidig höst=månad 08-09, sen höst=månad 10-12, vinter=månad 01-02, vårbruk=månad 03-05, sommar=månad 06-07

För län 20-25 gäller: tidig höst=månad 08-09, sen höst=månad 10-11, vinter=månad 12-03, vårbruk=månad 04-06, sommar=månad 07

2) mf = Medelfel i procent

3) Produktionsområden, se sid 16

4) Övriga grödor = Samtliga åkergrödor utom Spannmål, Slättervall, Träda, Annan obrukad åker och Ospecifierad åkermark

5.3 Spridningstidpunkt¹ för stallgödsel 2002/03

Spreading time for animal manure in 2002/03

Enskilda grödor	Stallgödselad areal, andel av total grödareal									
	Tidig höst		Sen höst		Vinter		Vårbruk		Sommar	
	%	mf ²	%	mf ²	%	mf ²	%	mf ²	%	mf ²
Höstkorn
Vårkorn	1	25	4	10	0	52	29	4	0	43
Havre	1	29	5	12	0	94	24	5	0	49
Höstvete	17	7	1	18	0	90	7	12	0	32
Vårvete	1	41	3	37	0	95	13	16	0	96
Rågvete	29	9	4	24	0	94	13	15	0	56
Höstråg
Blandsäd (stråsäd)	3	36	9	28	1	95	39	11	0	0
Höstraps	20	17	0	95	0	0	2	38	0	56
Vårrips
Höstrybs
Vårrys
Kok- och foderärter	1	43	4	29	0	0	7	23	0	96
Konservärter
Åkerbönor m.m.
Oljelin
Matpotatis	0	46	4	33	0	97	27	12	0	0
Stärkelsepotatis	0	0	10	29	0	0	75	6	0	0
Socketbetor	1	44	11	13	0	0	23	12	0	96
Frövall
Slåttervall	2	11	12	6	0	30	33	3	17	5
Betesvall	0	49	2	16	0	95	5	14	0	44
Energiskog
Grönsaksodl.
Övr trädgårdsväxter
Grönf. & ensilagev.	2	0	8	0	0	0	61	0	2	0
Andra växtslag

1) För län 01-19 gäller: tidig höst=månad 08-09, sen höst=månad 10-12, vinter=månad 01-02, vårbruk=månad 03-05, sommar=månad 06-07

För län 20-25 gäller: tidig höst=månad 08-09, sen höst=månad 10-11, vinter=månad 12-03, vårbruk=månad 04-06, sommar=månad 07

2) mf = Medelfel i procent

5.4 Spridningstidpunkt¹ för flytgödsel 2002/03

Andel av spannmålsarealen på djurgårdar² som tillförts flytgödsel

Spreading time for animal manure in 2002/03

Share of grain area on animal farms which has been treated with liquid manure

	Höstsådd spannmål					Vårsådd spannmål				
	Areal gödslad med flytgödsel					Areal gödslad med flytgödsel				
	Tidig höst	Sen höst	Vin- ter	Vår- bruk	Som- mar	Tidig höst	Sen höst	Vin- ter	Vår- bruk	Som- mar
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Hela riket 2003	15	1	0	11	0	0	2	0	20	0
2001	15	2	0	10	0	1	3	0	17	1
Produktionsområden										
Götalands s:a slättbygder	17	0	0	13	0	0	0	0	19	1
Götalands mellanbygder	15	4	0	8	0	0	2	0	20	0
Götalands n:a slättbygder	16	1	0	10	0	1	2	0	19	0
Svealands slättbygder	12	0	0	11	0	0	2	0	13	0
Götalands skogsbygder	21	1	0	12	0	0	3	0	24	0
Mell. Sveriges skogsbygder
Nedre Norrland	1	8	0	36	0
Övre Norrland
Storleksgrupper, ha åker										
2,1-20,0 hektar
20,1-50,0 hektar	1	2	0	10	0
50,1-100,0 hektar	13	2	0	7	0	0	3	0	20	0
> 100,0 hektar	18	1	0	13	0	0	2	0	25	0

Enskilda spannmålsgrödor

	Areal gödslad med flytgödsel				
	Tidig höst	Sen höst	Vin- ter	Vår- bruk	Som- mar
Höstsådd spannmål	%	%	%	%	%
Höstkorn
Höstvete	14	1	0	11	0
Rågvete	22	3	0	13	0
Höstråg
Vårsådd spannmål					
Vårkorn	0	3	0	23	0
Havre	0	2	0	16	0
Vårvete
Blandsäd (stråsäd)

1) För län 01-19 gäller: tidig höst=månad 08-09, sen höst=månad 10-12, vinter=månad 01-02, vårbruk=månad 03-05, sommar=månad 06-07

För län 20-25 gäller: tidig höst=månad 08-09, sen höst=månad 10-11, vinter=månad 12-03, vårbruk=månad 04-06, sommar=månad 07

2) Till djurgårdar räknas de med minst 0,10 djurenheter per hektar åker och de som anskaffat stallgödsel

5.5 Spridning av stallgödsel före sådd och i växande gröda, samtliga grödor, 2002/03

Spreading animal manure before sowing and in growing crops 2002/03

Gröda: Samtliga åkergrödor

	Åkerareal gödslad med stallgödsel ¹	
	Före sådd %	I växande gröda %
Hela riket 2003	16	19
2001	15	19
1999	16	19
1997	17	16
Produktionsområden		
Götalands s:a slättbygder	18	9
Götalands mellanbygder	24	23
Götalands n:a slättbygder	15	13
Svealands slättbygder	11	11
Götalands skogsbygder	17	37
Mell. Sveriges skogsbygder	12	17
Nedre Norrland	18	27
Övre Norrland	18	24

1) Medelfel, se tabell 15.1 i MI30SM0202

5.6 Spridning av stallgödsel före sådd och i växande gröda, enskilda grödor, 2002/03

Spreading animal manure before sowing and in growing crops 2002/03

	Grödareal gödslad med stallgödsel ¹	
	Före sådd %	I växande gröda %
Enskilda grödor		
Vårkorn	34	1
Havre	29	1
Höstvete	18	7
Vårvete	13	3
Rågvete	32	14
Blandsäd (stråsäd)	48	3
Höstraps	20	3
Kok- och foderärter	12	0
Matpotatis	30	0
Stärkelsepotatis	83	0
Socketbetor	34	0
Slåttervall	0	51
Betesvall	0	8
Grönf. & ensilagev.	67	2

1) Medelfel, se tabell 15.1 i MI30SM0202

6.1 Gödslingsintensitet för växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel 2002/03

Manured crop area by intensity classes for plant available nitrogen in fertilizers and animal manure in 2002/03

Samtliga grödor

	Andel av total areal gödslad med respektive gödselslag														
	Handels- och/el stallgödsel					Endast handelsgödsel					Både handels- o stallgödsel				
	Växttillgängligt kväve kg/ha					Växttillgängligt kväve kg/ha					Växttillgängligt kväve kg/ha				
	1- 50 %	51- 80 %	81- 110 %	111- 140 %	> 140 %	1- 50 %	51- 80 %	81- 110 %	111- 140 %	> 140 %	1- 50 %	51- 80 %	81- 110 %	111- 140 %	> 140 %
Hela riket 2003¹	16	19	25	17	23	10	21	31	18	20	3	13	21	22	41
2001	16	18	24	18	25	9	20	30	19	21	4	10	18	21	46
1999	18	19	27	16	20	14	22	33	17	15	6	14	23	20	37
1997	18	18	27	16	20	15	21	33	16	15	7	14	22	20	38
1995	15	21	26	13	24	31	5	17	23
Produktionsområden²															
GSS	5	7	27	22	40	3	7	31	22	37	1	5	19	23	51
GMB	12	18	24	20	26	10	26	32	17	16	2	10	20	25	42
GNS	9	12	22	24	32	4	13	27	26	30	2	9	15	24	50
SS	11	20	34	18	17	6	23	40	18	14	2	11	24	26	37
GSK	28	21	20	11	20	22	28	27	12	10	5	16	23	16	39
MSK	29	35	22	7	8	20	48	25	4	2	7	21	27	17	28
NN	36	33	14	10	8	29	49	10	6	5	4	25	27	22	21
NÖ	36	29	13	13	8	35	34	10	16	6	9	24	26	19	22
Län															
Stockholms	12	21	34	20	13	4	24	38	22	11
Uppsala	13	19	34	18	15	7	21	39	18	15	1	14	30	32	23
Södermanlands	16	20	22	18	24	7	23	28	23	18	0	12	17	15	56
Östergötlands	11	15	22	24	29	7	15	24	27	27	2	9	18	24	48
Jönköpings	32	21	16	13	18	37	29	14	12	9	4	16	26	22	33
Kronobergs	31	12	19	11	27	34	20	36	4	6	8	13	19	18	43
Kalmar	19	20	18	19	24	18	27	27	18	10	2	13	17	25	43
Gotlands	16	23	26	21	14	13	35	33	12	7	6	10	22	35	27
Blekinge	13	20	24	18	25	6	23	30	18	23	4	17	24	22	33
Skåne	8	9	26	19	37	4	9	31	21	34	3	8	18	18	53
Hallands	14	16	25	18	26	13	19	34	17	17	3	12	22	24	39
V:a Götalands	15	16	24	17	27	8	19	30	20	23	3	12	21	18	46
Värmlands	21	28	29	9	13	14	40	34	5	7	4	11	31	22	32
Örebro	16	22	34	15	13	11	25	39	14	11	0	21	24	27	28
Västmanlands	6	21	42	16	15	3	23	50	13	11	0	6	14	40	39
Dalarnas	24	37	18	10	11	15	57	17	5	6	6	21	26	22	25
Gävleborgs	35	38	17	5	5	33	53	11	2	1
Västernorrlands	45	29	12	8	5
Jämtlands	35	34	12	9	9
Västerbottens	39	28	12	12	9	40	31	11	10	8
Norrbottens	29	31	14	17	9	25	37	8	29	2
Storleksgrupper, ha åker															
2,1-20,0 ha	42	27	17	7	8	30	34	23	6	6	17	26	21	16	20
20,1-50,0 ha	24	24	25	13	14	17	29	29	14	10	6	20	26	18	31
50,1-100,0 ha	16	21	26	15	22	9	25	33	15	18	3	13	24	21	39
> 100,0 ha	8	13	25	23	30	4	14	31	25	26	1	8	18	25	49

1) Beträffande medelfelens storlek se Tabell 6 i MI 30 SM 0202

2) Produktionsområden, se sid 16

6.2 Gödslingsintensitet för växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel 2002/03

Manured crop area by intensity classes for plant available nitrogen in fertilizers and animal manure in 2002/03

Spannmål	Andel av total grödareal gödslad med respektive gödselslag														
	Handels- och/el stallgödsel					Endast handelsgödsel					Både handels- o stallgödsel				
	Växttillgängligt kväve kg/ha					Växttillgängligt kväve kg/ha					Växttillgängligt kväve kg/ha				
	1- 50 %	51- 80 %	81- 110 %	111- 140 %	> 140 %	1- 50 %	51- 80 %	81- 110 %	111- 140 %	> 140 %	1- 50 %	51- 80 %	81- 110 %	111- 140 %	> 140 %
Hela riket 2003¹	11	19	31	18	22	6	20	35	18	21	5	16	26	24	29
2001	10	18	30	18	23	6	19	35	18	22	6	14	24	24	32
1999	12	20	36	15	17	7	21	41	15	15	7	17	28	22	26
1997	13	20	34	16	18	10	21	39	15	15	7	17	26	21	29
1995	11	24	34	7	24	39	5	23	28
Produktionsområden²															
GSS	4	6	30	20	41	2	6	33	19	40	2	7	22	24	45
GMB	9	22	32	18	19	6	27	38	15	15	4	15	27	26	28
GNS	7	10	25	26	31	4	11	28	27	31	3	9	21	26	41
SS	7	19	39	19	15	4	21	44	18	14	1	12	28	31	27
GSK	26	28	28	11	7	19	32	36	10	3	8	27	31	17	15
MSK	21	43	26	7	2	15	52	26	5	2	9	31	38	18	4
NN	40	37	16	5	2	32	59	8	0	0
NÖ	37	50	10	3	0
Län															
Stockholms	7	22	35	24	12	2	24	37	25	12
Uppsala	9	18	38	21	15	6	20	40	18	16	2	3	40	41	13
Södermanlands	8	21	24	24	22	5	22	28	26	18	0	16	15	25	43
Östergötlands	8	12	24	27	28	6	12	26	30	27	3	11	21	21	44
Jönköpings	35	30	24	8	3	32	41	21	4	2	8	26	44	17	5
Kronobergs	35	26	19	9	10	14	30	25	15	16
Kalmar	15	24	27	21	13	13	34	34	15	4	3	18	27	30	22
Gotlands	11	26	35	18	9	5	34	42	11	7	8	15	29	34	14
Blekinge	9	23	34	16	18	3	27	40	17	13	6	20	30	16	28
Skåne	5	10	29	17	39	2	9	33	17	38	3	12	20	17	47
Hallands	12	14	33	23	18	12	16	41	20	12	3	12	30	29	26
V:a Götalands	11	15	29	20	25	5	16	32	21	25	4	15	25	24	32
Värmlands	11	30	41	8	10	6	37	47	3	7	2	16	41	20	20
Örebro	9	22	42	14	12	7	22	46	14	12	1	28	30	20	21
Västmanlands	6	19	49	15	12	3	21	57	10	9
Dalarnas	16	52	19	9	4	9	74	13	2	2
Gävleborgs	35	46	18	2	0	30	59	11	0	0
Västernorrlands	50	27	14	5	5
Jämtlands
Västerbottens	44	39	13	5	0
Norrbottens	22	74	4	0	0
Storleksgrupper, ha åker															
2,1-20,0 ha	29	33	25	7	6	19	40	27	6	7	22	25	34	12	7
20,1-50,0 ha	19	27	31	14	10	12	29	35	14	10	9	31	29	19	13
50,1-100,0 ha	12	22	35	14	17	6	23	39	13	18	6	19	35	21	19
> 100,0 ha	5	12	29	24	30	2	12	34	24	28	1	9	20	29	41

1) Beträffande medelfelens storlek se Tabell 6 i MI 30 SM 0202

2) Produktionsområden, se sid 16

6.3 Gödslingsintensitet för växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel 2002/03

Manured crop area by intensity classes for plant available nitrogen in fertilizers and animal manure in 2002/03

	Andel av total grödareal gödslad med respektive gödselslag														
	Handels- och/el stallgödsel					Endast handelsgödsel					Både handels- o stallgödsel				
	Växttillgängligt kväve kg/ha					Växttillgängligt kväve kg/ha					Växttillgängligt kväve kg/ha				
	1- 50 %	51- 80 %	81- 110 %	111- 140 %	> 140 %	1- 50 %	51- 80 %	81- 110 %	111- 140 %	> 140 %	1- 50 %	51- 80 %	81- 110 %	111- 140 %	> 140 %
Hela riket 2003¹	24	19	16	13	28	21	29	20	14	17	3	10	17	18	53
2001	24	16	14	13	33	20	24	19	17	20	3	7	12	16	62
1999	26	18	17	13	26	29	27	17	14	14	5	12	20	17	46
1997	25	18	17	13	26	28	24	21	12	15	6	11	17	18	48
1995	22	20	18	26	27	19	5	13	20
Produktionsområden²															
GSS	11	11	11	11	57	17	22	21	13	26	0	2	5	10	83
GMB	16	15	15	19	35	21	27	21	16	15	1	7	13	23	55
GNS	11	15	15	15	43	7	19	29	10	34	0	8	6	21	65
SS	22	22	18	11	26	13	30	23	14	20	2	9	19	15	56
GSK	27	16	16	12	29	23	23	20	15	18	4	10	19	16	51
MSK	37	25	17	6	16	29	44	21	2	4
NN	28	33	15	13	12	22	48	11	10	8
NÖ	33	20	15	20	13	36	22	12	22	8
Län															
Stockholms	23	20	33	4	19
Uppsala	25	28	18	12	17	13	27	28	20	13
Södermanlands	34	20	12	4	30
Östergötlands	15	18	17	14	37	11	19	20	11	39
Jönköpings	30	16	13	16	26	2	11	20	24	43
Kronobergs	28	6	19	12	35	5	6	16	19	53
Kalmar	21	17	13	17	33	21	21	23	20	15	0	9	10	21	60
Gotlands	23	20	13	24	20
Blekinge	13	19	11	17	40
Skåne	20	10	17	11	42	19	15	29	19	17	3	4	12	9	71
Hallands	17	21	12	9	40	3	14	11	13	60
V:a Götalands	22	16	18	10	34	14	29	26	12	19	2	7	17	11	63
Värmlands	29	24	16	12	19
Örebro	34	20	9	19	17
Västmanlands	2	33	18	10	37
Dalarnas	27	19	18	13	23
Gävleborgs	29	32	18	10	11
Västernorrlands
Jämtlands
Västerbottens	33	23	12	18	14
Norrbottens
Storleksgrupper, ha åker															
2,1-20,0 ha	51	22	11	7	9	43	28	18	5	6	14	28	12	19	27
20,1-50,0 ha	29	22	19	11	19	27	33	20	11	8	4	13	23	17	44
50,1-100,0 ha	20	18	16	14	32	14	30	22	15	20	1	8	17	19	55
> 100,0 ha	13	16	15	17	40	10	22	20	20	28	1	6	13	19	62

1) Beträffande medelfelens storlek se Tabell 6 i MI 30 SM 0202

2) Produktionsområden, se sid 16

6.4 Gödslingsintensitet för växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel 2002/03

Manured crop area by intensity classes for plant available nitrogen in fertilizers and animal manure in 2002/03

Övriga grödor¹

	Andel av total grödareal gödslad med respektive gödselslag														
	Handels- och/el stallgödsel					Endast handelsgödsel					Både handels- o stallgödsel				
	Växttillgängligt kväve kg/ha					Växttillgängligt kväve kg/ha					Växttillgängligt kväve kg/ha				
	1- 50 %	51- 80 %	81- 110 %	111- 140 %	> 140 %	1- 50 %	51- 80 %	81- 110 %	111- 140 %	> 140 %	1- 50 %	51- 80 %	81- 110 %	111- 140 %	> 140 %
Hela riket 2003²	21	17	21	22	19	12	19	25	26	18	1	10	20	29	40
2001	21	17	18	25	18	13	20	23	29	15	4	6	17	32	40
1999	23	17	19	25	17	22	18	20	27	12	3	12	20	28	37
1997	21	14	19	26	19	17	16	22	29	16	5	9	18	29	38
1995	18	15	19	12	17	22	6	7	19
Produktionsområden³															
GSS	6	5	27	32	31	4	5	29	32	30	0	5	21	36	39
GMB	14	14	19	25	27	11	20	22	27	19	1	6	21	29	43
GNS	14	22	15	28	22	6	24	17	33	19
SS	21	21	29	22	6	9	24	36	25	5
GSK	43	26	16	9	6	35	31	19	10	5	3	27	28	23	18
MSK	40	30	20	7	2	24	37	26	9	3
NN	67	24	6	3	0	58	36	6	0	0
NÖ	60	29	9	0	2
Län															
Stockholms	20	20	23	31	7
Uppsala	29	19	35	13	5
Södermanlands	22	14	38	16	10
Östergötlands	14	30	19	26	11	9	31	20	29	11
Jönköpings	47	38	7	6	2
Kronobergs
Kalmar	29	19	6	20	26
Gotlands	13	17	32	21	17	10	26	43	13	9
Blekinge	21	17	29	22	10	4	9	37	35	16
Skåne	9	7	23	31	30	5	8	26	34	28	0	4	22	31	43
Hallands	19	13	20	22	26	11	15	31	18	25	1	7	12	39	41
V:a Götalands	22	21	15	20	21	11	25	19	25	20	1	17	11	13	57
Värmlands	35	35	19	5	5
Örebro	26	27	28	14	5
Västmanlands	17	19	23	38	4
Dalarnas	53	37	10	0	0
Gävleborgs	61	29	8	1	0
Västernorrlands	65	20	7	7	1
Jämtlands	66	27	6	1	0
Västerbottens	63	23	11	0	3
Norrbottnens
Storleksgrupper, ha åker															
2,1-20,0 ha	44	21	16	12	8	34	28	18	13	7
20,1-50,0 ha	32	21	17	13	17	22	24	20	16	18	3	17	24	20	36
50,1-100,0 ha	24	19	18	22	17	11	21	24	26	19	1	18	15	32	34
> 100,0 ha	15	14	23	27	21	8	16	28	31	17	0	6	21	29	44

1) Övriga grödor = Samtliga åkergrödor utom Spannmål, Slåttervall, Träda, Annan obrukad åker och Ospecifierad åkermark

2) Beträffande medelfelens storlek se Tabell 6 i MI 30 SM 0202

3) Produktionsområden, se sid 16

6.5 Gödslingsintensitet för växttillgängligt kväve i handels- och stallgödsel 2002/03

Manured crop area by intensity classes for plant available nitrogen in fertilizers and animal manure in 2002/03

Enskilda grödor¹

	Andel av total grödareal gödslad med respektive gödselslag														
	Handels- och/el stallgödsel					Endast handelsgödsel					Både handels- o stallgödsel				
	Växttillgängligt kväve kg/ha					Växttillgängligt kväve kg/ha					Växttillgängligt kväve kg/ha				
	1- 50 %	51- 80 %	81- 110 %	111- 140 %	> 140 %	1- 50 %	51- 80 %	81- 110 %	111- 140 %	> 140 %	1- 50 %	51- 80 %	81- 110 %	111- 140 %	> 140 %
Höstkorn	5	17	31	19	28
Vårkorn	13	27	44	14	3	7	29	52	11	1	8	22	38	26	7
Havre	17	28	42	11	3	10	31	51	8	1	6	26	35	23	10
Höstvete	4	4	10	26	56	3	4	11	29	54	1	4	10	19	66
Vårvete	9	11	22	25	34	2	11	25	25	37	0	7	12	38	43
Rågvete	10	17	26	32	15	7	20	36	31	5	1	11	16	39	33
Höstråg	7	20	44	24	5	5	21	47	23	4
Blandsäd (stråsåd)	33	26	20	14	8	14	42	19	18	8	13	21	33	19	13
Höstraps	3	6	2	21	68	1	7	2	24	66
Vårtraps	2	7	30	47	13	2	8	32	50	8
Höstrybs
Vårtrybs	3	14	50	18	16	0	10	56	20	14
Kok- & foderärter	78	15	7	0	1
Konservärter
Åkerbönor m.m.	-	-	-	-	-
Oljelin
Matpotatis	11	19	24	21	26	8	23	28	19	23	2	8	18	31	40
Stärkelsepotatis	6	14	18	22	40	2	8	17	23	49
Socketbetor	2	3	35	40	20	1	2	42	40	15	0	3	24	42	31
Frövall	2	37	28	30	3	2	39	27	29	2
Slättervall	24	19	16	13	28	21	29	20	14	17	3	10	17	18	53
Betesvall	44	32	13	7	4	37	37	15	7	4	1	39	24	20	16
Energiskog	-	-	-	-	-
Grönsaksodl.	12	14	18	18	38	7	15	20	21	37
Öv trädgårdsväxter	33	29	11	10	17	33	31	11	12	14
Grönf. & ensilagev.	65	20	8	4	3	6	26	31	16	20
Andra växtslag

1) Beträffande medelfelens storlek se Tabell 6 i MI 30 SM 0202

7 Myllningstidpunkt för stallgödsel 2002/03

Arable land manured with solid dung, liquid dung and urine by time period between spreading and mulching in 2002/03

Fastgödsel

	Gödselad grödareal med myllning										Uppgift saknas ²	
	Omedelbart		Inom 4 tim		Inom 5-24 tim		Efter mer än 24 tim eller ingen myllning alls					
							på osådd mark		i växande gröda			
	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹		
Hela riket 2003	34	5	10	10	12	8	11	9	33	5	1	26
2001	20	6	16	7	20	6	8	8	36	6	2	16
1999	13	..	18	..	23	..	9	..	36	..	1	..
1997	12	..	17	..	26	2	..
Produktionsområden												
Götalands s:a slättbygder	58	9	15	22	14	27	0	-	13	25	1	71
Götalands mellanbygder	49	8	14	28	6	23	7	36	24	13	0	71
Götalands n:a slättbygder	25	19	4	40	20	22	35	14	15	35	1	72
Svealands slättbygder	35	14	6	34	12	26	28	16	20	24	1	67
Götalands skogsbygder	19	11	8	14	13	12	5	18	56	4	1	44
Mell. Sveriges skogsbygder	22	24	18	27	17	25	14	28	28	25	4	67
Nedre Norrland	46	13	14	30	9	46	1	69	30	20	0	-
Övre Norrland

Flytgödsel

Hela riket 2003	21	5	6	9	6	11	4	18	63	2	1	26
2001	14	6	9	7	11	6	3	9	62	2	2	11
1999	14	..	12	..	10	..	4	..	59	..	2	..
1997	14	..	12	..	14	3	..
Produktionsområden												
Götalands s:a slättbygder	31	13	20	15	8	29	0	90	41	8	3	55
Götalands mellanbygder	39	8	4	22	2	29	0	57	55	5	1	57
Götalands n:a slättbygder	21	17	4	40	9	28	15	29	51	7	1	55
Svealands slättbygder	15	21	6	26	12	28	5	33	62	6	2	71
Götalands skogsbygder	12	10	5	14	5	15	2	22	75	1	1	70
Mell. Sveriges skogsbygder	9	31	7	35	6	53	2	52	76	5	2	92
Nedre Norrland	18	17	5	28	3	45	3	35	70	4	2	50
Övre Norrland

Urin

Hela riket 2003	3	24	2	30	1	38	2	37	93	1	0	95
2001	2	23	2	35	1	29	0	-	95	3	2	16
1999	1	..	3	..	4	..	2	..	90	..	1	..
1997	3	..	4	..	5	1	..
Produktionsområden												
Götalands s:a slättbygder	10	42	4	53	4	58	0	-	81	5	0	-
Götalands mellanbygder	6	44	1	93	1	91	0	-	93	3	0	-
Götalands n:a slättbygder	1	73	1	94	1	96	8	43	89	4	0	-
Svealands slättbygder	4	62	0	-	1	96	5	75	91	4	0	-
Götalands skogsbygder	0	-	0	50	1	80	1	75	99	1	0	95
Mell. Sveriges skogsbygder
Nedre Norrland
Övre Norrland

1) mf = Medelfel i procent

2) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

8.1 Spridningsteknik för flytgödsel och urin 2002/03

Spreading methods for liquid manure and urine in all crops in 2002/03

Samtliga åkergrödor

	Flytgödsel								Urin											
	Spridningsmetod ³								Upp- gift saknas ³	Spridningsmetod ³								Upp- gift saknas ³		
	Bred- spridning	Släp- slang	Myllnings- aggregat	Annan metod		Bred- spridning	Släp- slang	Myllnings- aggregat		Annan metod										
% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹				
Hela riket 2003	63	2	35	4	1	28	2	43	4	16	75	3	22	10	1	76	3	43	5	22
2001	67	2	31	5	1	28	2	38	6	13	77	4	21	9	0	-	2	45	14	15
1999	72	..	28	..	-	-	0	-	8	..	77	..	19	..	-	-	4	..	16	..
1997	77	..	22	..	-	-	0	-	3	..	86	..	12	..	-	-	1	..	14	..
Produktionsområden²																				
GSS	30	12	70	5	0	69	0	-	8	27
GMB	62	6	35	10	2	27	3	65	3	28	63	10	36	18	0	-	0	95	1	69
GNS	45	9	54	8	1	68	1	-	0	-	70	9	25	22	1	98	5	95	4	55
SS	55	8	44	10	1	64	1	-	3	58	92	4	8	41	0	-	0	-	2	87
GSK	80	3	19	11	2	35	2	-	1	38	86	4	11	23	0	-	3	60	4	40
MSK	74	9	26	23	0	-	0	-	3	63
NN	82	7	13	27	2	90	5	57	7	38
NÖ	66	16	34	25	0	-	0	-	14	33

8.2 Spridningsteknik för flytgödsel och urin 2002/03

Spreading methods for liquid manure and urine in individual crops in 2002/03

Enskilda grödor

	Flytgödsel								Urin											
	Spridningsmetod ³								Upp- gift saknas ³	Spridningsmetod ³								Upp- gift saknas ³		
	Bred- spridning	Släp- slang	Myllnings- aggregat	Annan metod		Bred- spridning	Släp- slang	Myllnings- aggregat		Annan metod										
% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	
Vårkorn	69	4	29	9	1	49	2	55	5	26
Havre	67	6	32	13	0	96	1	71	3	67
Höstvete	36	10	64	6	0	70	0	-	3	48
Rågvete	50	11	49	11	0	95	1	98	3	53
Matpotatis	46	18	49	17	4	63	5	73	6	71
Stärkelsepotatis	42	18	51	14	7	51	7	-	0	-
Socketbetor	35	18	57	12	7	41	7	-	1	93
Slättervall	70	3	28	7	1	44	2	68	4	23	76	3	20	11	1	76	3	45	5	25
Betesvall	68	11	32	24	0	-	0	-	1	96
Grönf. & ensilage	70	22	26	20	3	-	4	-	5	51

1) mf = Medelfel i procent

2) Produktionsområden, se sid 16

3) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

9.1 Stallgödsblad areal fördelad på gödselslag 2002/03

Manured area of all crops by different kind of dung in 2002/03

Samtliga åkergrödor

	Fast-gödsel		Klet-gödsel		Djup-strö		Urin		Flyt-gödsel		Summa stallgödsblad areal		Gödsel-giva	
	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	ton/ha	mf ¹
Hela riket 2003	10	3	1	11	2	8	4	5	19	2	35	1	25	3
2001	11	3	1	10	1	11	4	5	17	3	33	1	25	1
1999	13	..	1	..	1	..	5	..	16	..	34	..	24	..
1997	12	..	2	..	1	..	5	..	14	..	33	..	24	..
Produktionsområden														
Götalands s:a slättbygder	8	10	1	46	1	30	2	16	15	6	26	4	23	8
Götalands mellanbygder	14	7	1	51	1	25	5	12	27	4	47	3	25	8
Götalands n:a slättbygder	7	9	1	19	2	20	4	12	15	6	27	4	23	8
Svealands slättbygder	6	9	1	28	1	19	3	14	11	6	21	4	25	8
Götalands skogsbygder	18	5	2	18	3	14	8	9	28	4	54	2	27	4
Mell. Sveriges skogsbygder	8	12	1	25	3	28	2	28	15	12	29	7	25	12
Nedre Norrland	9	12	1	39	3	18	5	18	29	7	45	5	27	8
Övre Norrland	12	14	2	37	2	32	4	28	23	11	43	7	27	11
Län														
Stockholms	5	21	1	59	1	50	3	37	5	22	14	9	24	20
Uppsala	10	15	1	78	1	37	4	26	7	18	21	8	20	15
Södermanlands	6	18	2	43	2	33	4	25	17	11	29	7	27	15
Östergötlands	5	15	1	33	1	38	2	29	16	7	25	5	27	13
Jönköpings	17	12	5	27	3	28	7	22	38	6	64	4	28	8
Kronobergs	28	11	1	65	3	36	13	21	38	9	74	3	27	15
Kalmar	12	11	1	59	1	33	3	26	38	5	55	4	26	11
Gotlands	13	11	0	-	2	45	6	22	24	12	44	6	25	18
Blekinge	26	11	1	95	2	63	10	24	25	10	58	5	25	14
Skåne	12	-	1	-	1	-	4	-	14	-	30	-	23	-
Hallands	12	7	1	41	1	20	4	12	34	5	52	3	25	9
Västra Götalands	10	10	2	33	2	50	6	22	16	5	34	3	24	8
Värmlands	3	7	0	16	3	16	1	10	25	6	32	3	26	7
Örebro	8	-	1	-	2	-	2	-	7	-	19	-	22	-
Västmanlands	3	-	2	-	2	-	2	-	9	-	15	-	29	-
Dalarnas	9	22	1	53	5	32	7	65	14	10	34	8	25	14
Gävleborgs	10	18	1	35	3	38	7	36	19	17	38	8	25	16
Västernorrlands	8	25	1	47	2	44	3	36	29	13	43	9	26	32
Jämtlands	7	20	1	45	2	36	3	26	40	16	51	8	31	21
Västerbottens	13	17	3	57	3	32	4	21	20	15	42	8	28	13
Norrbottnens	13	20	0	69	1	39	5	48	27	13	44	9	26	13

1) mf = Medelfel i procent

9.2 Stallgödsblad areal fördelad på gödselslag 2002/03

Manured area of all crops by different kind of dung in 2002/03

Spannmål

	Fast- gödsel %	Klet- gödsel %	Djup- strö %	Urin %	Flyt- gödsel %	Summa stallgöds- blad areal %	Gödsel- giva ton/ha
Hela riket 2003	12	1	2	1	15	30	22
2001	12	1	1	1	13	28	23
1999	14	1	1	1	13	30	22
1997	13	2	1	1	13	30	23
Produktionsområden							
Götalands s:a slättbygder	8	1	1	1	14	25	20
Götalands mellanbygder	18	2	1	1	21	41	22
Götalands n:a slättbygder	8	1	2	1	13	24	20
Svealands slättbygder	7	1	2	1	8	18	22
Götalands skogsbygder	23	2	4	0	24	52	23
Mell. Sveriges skogsbygder	15	3	2	1	10	29	23
Nedre Norrland	23	1	6	2	35	66	26
Övre Norrland	29	2	5	1	29	65	27

Slåttervall

Hela riket 2003	9	2	2	11	31	51	28
2001	11	2	1	10	27	49	27
1999	13	2	1	12	24	50	26
1997	12	2	1	13	20	46	25
Produktionsområden							
Götalands s:a slättbygder	8	2	0	13	36	58	31
Götalands mellanbygder	8	0	1	14	40	61	28
Götalands n:a slättbygder	4	3	2	16	28	52	29
Svealands slättbygder	4	3	1	10	22	37	29
Götalands skogsbygder	18	2	2	13	36	64	29
Mell. Sveriges skogsbygder	5	0	4	4	23	36	27
Nedre Norrland	4	1	1	6	32	42	28
Övre Norrland	6	2	1	6	24	38	27

Övriga grödor¹

Hela riket 2003	7	1	2	1	10	20	23
2001	9	0	1	2	10	21	25
1999	8	1	0	2	9	19	23
1997	9	1	1	3	9	20	25
Produktionsområden							
Götalands s:a slättbygder	7	1	1	1	10	19	21
Götalands mellanbygder	15	0	1	1	23	39	24
Götalands n:a slättbygder	4	0	1	1	7	12	22
Svealands slättbygder	2	0	1	0	5	8	20
Götalands skogsbygder	7	1	2	2	8	19	23
Mell. Sveriges skogsbygder	22
Nedre Norrland	11	2	5	5	12	31	23
Övre Norrland	11	5	4	0	10	29	28

1) Övriga grödor = Samtliga grödor utom Spannmål, Slåttervall, Träda, Annan obrukad åker och Ospecificerad åkermark

9.3 Stallgödsled areal fördelad på gödselslag 2002/03

Manured area of all crops by different kind of dung in 2002/03

Enskilda grödor	Fastgödsel		Kletgödsel		Djupströ		Urin		Flytgödsel		Summa stallgödsled areal		Gödselgiva	
	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	ton/ha	mf ¹
Höstkorn	21	23
Vårkorn	13	5	1	24	2	15	1	25	18	5	35	3	23	5
Havre	14	6	2	23	3	18	1	34	11	8	30	4	21	7
Höstvete	8	11	1	53	1	22	1	30	14	7	25	6	21	9
Vårvete	7	28	1	44	0	58	1	57	7	18	16	15	20	16
Rågvete	13	13	2	56	2	39	1	40	28	9	44	7	23	12
Höstråg	19	23
Blandsäd (stråsäd)	26	14	3	38	3	41	3	58	18	18	50	9	24	12
Höstraps	4	36	1	96	1	50	1	96	15	19	22	15	20	22
Våraps	19	26
Höstrybs
Vårrys
Kok- och foderärter	6	26	0	-	0	56	0	-	6	21	12	16	22	6
Konservärter
Åkerbönor m.m.
Oljelin
Matpotatis	13	21	0	47	1	41	0	96	16	14	30	11	22	12
Stärkelsepotatis	28	18	0	-	2	67	2	76	55	12	83	8	27	17
Socketbetor	14	13	2	64	1	40	0	69	19	13	34	9	23	8
Frövall
Slåttervall	9	6	2	19	2	17	11	6	31	3	51	2	28	5
Betesvall	2	26	0	57	0	49	2	18	3	15	8	11	18	7
Energiskog
Grönsaksodl.	21	16
Övr trädgårdsväxter
Grönf. & ensilagev.	25	10	5	27	12	17	2	49	29	8	69	4	26	4
Andra växtslag

1) mf = Medelfel i procent

10.1 Hanteringssätt för stallgödsel från nötkreatur och svin 2003

Manure management systems for total animal-units in 2003

Antal djurenheter¹

	Hanteringssätt för stallgödsel																Uppgift saknas ⁴			
	Fastgödsel		Kletgödsel		Flytgödsel-behållare				Urin-behållare		Djupströ		Annan metod							
	Platta med stödmur % mf ²	Platta utan stödmur % mf ²	% mf ²	% mf ²	Med täckning % mf ²	Utan täckning % mf ²	Med täckning % mf ²	Utan täckning % mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²								
Hela riket 2003	33	3	3	10	3	12	41	3	5	10	29	4	4	11	14	5	1	42	5	9
2001	35	3	4	9	3	10	39	2	4	10	29	3	5	8	12	5	1	17	1	7
1999	42	..	5	..	3	..	31	..	10	..	27	..	12	..	8	..	1	..	3	..
1997	44	..	6	..	4	..	28	..	9	..	20	..	13	..	8	..	1	..	4	..
Produktionsområden³																				
GSS	36	10	3	42	0	51	54	7	1	74	37	13	1	86	7	22	0	0	5	30
GMB	35	7	2	38	0	83	49	5	0	87	36	9	1	62	14	12	0	0	3	25
GNS	23	10	6	19	3	30	48	7	2	53	24	13	6	24	13	16	4	0	5	31
SS	34	8	4	21	3	32	36	9	3	31	29	12	7	25	18	12	1	96	9	18
GSK	37	5	2	21	4	19	41	4	3	24	30	7	2	21	14	10	0	98	4	20
MSK	35	12	3	50	5	42	31	15	7	36	22	21	12	29	20	20	0	0	11	34
NN	27	12	3	36	3	47	29	13	21	15	15	20	4	36	17	26	0	45	5	30
NÖ	35	11	2	49	4	40	39	12	10	26	16	23	3	51	9	32	0	0	4	36

10.2 Hanteringssätt för stallgödsel för olika djurslag 2003

Manure management systems for different kind of animals in 2003

Mjölkkor	Hanteringssätt för stallgödsel																Uppgift saknas ⁴			
	Fastgödsel		Kletgödsel		Flytgödsel-behållare				Urin-behållare		Djupströ		Annan metod							
	Platta med stödmur % mf ²	Platta utan stödmur % mf ²	% mf ²	% mf ²	Med täckning % mf ²	Utan täckning % mf ²	Med täckning % mf ²	Utan täckning % mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²								
Hela riket 2003	31	4	3	15	4	15	56	2	6	11	28	6	4	12	1	48	1	0	4	16
2001	35	4	2	16	5	11	53	2	5	11	31	4	6	10	0	-	1	28	0	-
1999	41	..	3	..	3	..	39	..	13	..	28	..	13	..	1	..	0	..	1	..
1997	46	..	4	..	5	..	33	..	11	..	21	..	18	..	1	..	0	..	1	..
Produktionsområden³																				
GSS	26	18	0	0	0	93	68	8	3	81	25	23	0	0	4	70	0	0	3	71
GMB	31	10	2	45	0	0	67	5	0	0	32	13	1	66	1	91	0	0	1	57
GNS	31	12	5	29	5	36	53	8	2	68	30	16	8	30	0	80	4	0	6	42
SS	37	11	5	33	5	42	44	10	8	32	36	16	8	28	0	0	1	0	8	29
GSK	30	7	1	34	4	25	61	4	4	27	28	10	3	25	0	98	0	0	3	33
MSK	30	19	3	69	7	44	48	14	10	40	22	28	14	34	1	0	0	0	6	57
NN	26	15	4	47	4	49	38	13	27	17	14	25	6	38	1	0	0	0	6	44
NÖ	34	14	3	58	5	42	43	13	12	28	17	26	3	58	2	0	0	0	2	63

1) I beräkningarna ingår nötkreatur och svin

2) mf = Medelfel i procent

3) Produktionsområden se sid 16

4) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

10.2 forts. Hanteringssätt för stallgödsel för olika djurslag 2003

Manure management systems for different kind of animals in 2003

Övriga nötkreatur	Hanteringssätt för stallgödsel exkl. uppgift saknas																Uppgift saknas ³			
	Fastgödsel		Kletgödsel		Flytgödsel-behållare				Urin-behållare		Djupströ		Annan metod							
	Platta med stödmur % mf ¹	Platta utan stödmur % mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	Med täckning % mf ¹	Utan täckning % mf ¹	Med täckning % mf ¹	Utan täckning % mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹	% mf ¹						
Hela riket 2003	38	3	4	12	3	15	24	4	3	12	32	5	4	13	27	5	1	71	6	13
2001	38	3	6	10	3	13	24	4	3	11	29	4	5	10	23	5	2	20	1	23
1999	47	..	7	..	3	..	20	..	6	..	27	..	13	..	16	..	1	..	4	..
1997	45	..	7	..	4	..	21	..	6	..	19	..	13	..	14	..	2	..	4	..
Produktionsområden²																				
GSS	52	9	5	52	0	93	28	14	0	70	52	16	2	96	16	19	0	0	7	46
GMB	42	7	2	30	1	94	27	9	0	94	44	10	0	57	28	11	0	0	4	44
GNS	24	13	9	24	5	29	27	13	2	66	26	16	7	27	28	14	6	0	6	48
SS	35	10	5	23	3	38	16	13	2	37	28	14	7	28	37	11	2	95	11	25
GSK	42	5	3	24	4	24	26	6	2	26	32	8	2	26	23	9	0	98	3	23
MSK	37	14	3	44	3	41	16	22	5	37	20	22	11	35	36	18	0	0	15	41
NN	28	13	3	36	2	42	17	17	18	18	16	24	3	34	32	24	0	97	4	32
NÖ	40	12	2	63	4	42	29	15	7	33	14	23	4	53	18	31	0	0	6	50
Suggor																				
Hela riket 2003	45	8	3	41	2	70	38	11	0	77	49	13	2	78	11	25	0	0	5	30
2001	47	5	6	17	1	43	28	7	2	27	48	4	3	26	12	12	0	-	3	23
1999	58	..	5	..	3	..	22	..	4	..	43	..	10	..	7	..	1	..	4	..
1997	55	..	9	..	1	..	17	..	6	..	38	..	11	..	11	..	2	..	6	..
Produktionsområden²																				
GSS	62	12	5	70	0	93	28	25	0	0	67	24	1	97	6	57	0	0	1	50
GMB	44	20	1	96	0	94	42	24	0	0	47	29	0	0	13	41	0	0	6	41
GNS
SS
GSK
MSK
NN
NÖ
Slaktsvin																				
Hela riket 2003	10	15	1	34	0	92	86	2	2	46	10	16	0	51	1	46	0	0	6	19
2001	11	15	2	38	0	-	81	3	5	28	10	13	2	69	1	28	0	-	5	18
1999	15	..	2	..	0	..	61	..	19	..	12	..	2	..	1	..	1	..	7	..
1997	15	..	2	..	0	..	61	..	20	..	9	..	3	..	2	..	0	..	11	..
Produktionsområden²																				
GSS	12	25	2	55	0	93	87	4	0	0	13	27	0	98	0	0	0	0	5	33
GMB	10	28	0	94	0	0	88	3	1	93	10	31	0	0	2	61	0	0	5	37
GNS	2	47	1	58	0	0	90	5	5	69	3	45	0	96	0	0	1	0	3	55
SS	11	46	1	75	0	0	86	6	0	97	10	56	1	94	2	72	0	0	5	44
GSK	15	33	0	0	0	0	85	6	0	0	15	37	0	0	0	99	0	0	15	46
MSK
NN
NÖ

1) mf = Medelefel i procent

2) Produktionsområden se sid 16

3) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

11.1 Påfyllningsmetod för flytgödsel- och urinbehållare 2003. Antal djurenheter¹

Liquid manure and urine tanks without covering. Number of animal-units by method of filling up in 2003

Behållare utan täckning

	Flytgödselbehållare					Urinbehållare						
	Påfyllning sker ³				Upp- gift saknas ⁴	Påfyllning sker ³				Upp- gift saknas ³		
	Under ytan		Ovanför ytan			Under ytan		Ovanför ytan				
	%	mf ²	%	mf ²	%	mf ²	%	mf ²	%	mf ²		
Hela riket 2003	79	7	21	21	3	55	60	9	40	17	2	97
2001	89	2	12	16	0	-	61	5	38	8	6	21
1999	79	..	21	..	4	..	49	..	52	..	7	..
1997	71	..	29	..	9	..	45	..	55	..	16	..

11.2 Påfyllningsmetod för flytgödsel- och urinbehållare 2003. Antal djurenheter¹

Liquid manure and urine tanks without covering. Number of animal-units by method of filling up in 2003

Flytgödselbehållare med täckning

	Påfyllning sker ³				Upp- gift saknas ⁴	Täckningsmetod ³				Upp- gift saknas ³				
	Under ytan		Ovanför ytan			Tak	Sväm- täcke		Annan metod					
	%	mf ²	%	mf ²	%		mf ²	%		mf ²				
	%	mf ²	%	mf ²	%	mf ²	%	mf ²	%	mf ²				
Hela riket 2003	96	1	4	16	18	7	4	16	95	1	1	33	6	12
2001	91	1	9	9	2	21	5	13	93	1	2	19	2	21
1999	86	..	14	..	4	..	7	..	91	..	2	..	4	..
1997	85	..	15	..	12	..	8	..	90	..	1	..	8	..
Produktionsområden														
Götalands s:a slättbygder	100	0	0	92	23	18	2	66	97	1	1	77	3	47
Götalands mellanbygder	96	2	4	46	38	11	3	47	96	2	2	46	6	28
Götalands n:a slättbygder	97	2	3	55	4	36	10	36	88	5	3	45	10	24
Svealands slättbygder	95	2	5	32	5	38	8	32	90	3	2	84	3	37
Götalands skogsbygder	95	1	5	33	20	14	2	37	98	2	0	-	6	27
Mell. Sveriges skogsbygder
Nedre Norrland	91	5	9	40	4	45	10	37	86	6	4	67	3	61
Övre Norrland	92	4	8	40	6	43	5	49	95	5	0	-	9	40

Urinbehållare med täckning

Hela riket 2003	90	2	10	17	29	6	29	7	59	4	12	12	9	12
2001	85	1	15	7	1	30	31	4	59	3	12	8	2	24
1999	81	..	19	..	5	..	43	..	42	..	15	..	12	..
1997	79	..	21	..	9	..	47	..	39	..	13	..	11	..
Produktionsområden														
Götalands s:a slättbygder	94	5	6	56	39	15	24	30	63	9	13	30	10	32
Götalands mellanbygder	93	2	7	31	31	13	25	17	62	7	13	18	6	27
Götalands n:a slättbygder	90	3	10	66	9	56	14	45	70	10	15	39	10	44
Svealands slättbygder	87	6	13	34	33	11	25	20	59	9	16	27	11	26
Götalands skogsbygder	89	2	11	37	28	14	32	12	58	8	11	30	8	29
Mell. Sveriges skogsbygder	90	15	10	59	40	18	25	32	62	14	13	46	2	96
Nedre Norrland	80	10	20	41	27	33	84	17	6	73	10	55	16	41
Övre Norrland	92	9	8	58	28	39	51	31	45	24	3	-	33	29

1) I beräkningarna ingår nötkreatur och svin 2) mf=Medelfel i procent

3) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

12.1 Lagringskapacitet, I månader, för stallgödsel 2003

Storing capacity, in month, for manure from cattle in 2003

	Mjölkkor					Övriga nötkreatur ¹					Uppgift saknas ⁴
	Antal djur efter lagringskapacitet i månader, exkl uppgift saknas				Uppgift saknas ⁴	Antal djur efter lagringskapacitet i månader, exkl uppgift saknas				Uppgift saknas ⁴	
	<6	6-7	8-9	10-		<6	6-7	8-9	10-		
	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	
Hela riket 2003	3 18	11 8	35 4	51 3	9 9	3 14	7 8	26 4	64 2	10 6,97	
2001	3 13	12 6	46 3	39 3	4 9	3 12	10 6	38 3	49 3	6 7	
1999	4 ..	12 ..	44 ..	40 ..	1 ..	3 ..	10 ..	37 ..	49 ..	3 ..	
1997	1 ..	8 ..	44 ..	47 ..	1 ..	2 ..	9 ..	38 ..	51 ..	4 ..	
Produktionsområden³											
GSS	0 -	3 68	20 23	76 7	7 46	0 -	4 62	18 24	79 5	10 29,1	
GMB	1 67	2 58	32 12	64 6	4 30	3 38	1 56	21 11	76 3	7 22,2	
GNS	5 36	19 17	34 12	42 10	8 31	3 31	10 18	31 15	56 6	9 26,1	
SS	2 51	20 18	40 11	37 12	15 20	2 33	12 18	30 12	55 6	14 15,4	
GSK	5 25	12 14	38 7	46 6	8 17	3 21	8 13	26 7	63 3	8 13	
MSK	0 -	17 29	44 16	39 18	9 41	4 49	11 27	31 17	54 9	21 23,9	
NN	0 95	14 25	35 15	50 11	14 26	6 60	7 25	28 16	59 7	12 18,2	
NÖ	4 61	6 44	20 24	71 7	17 24	2 58	5 44	19 24	74 5	18 20,1	

12.2 Lagringskapacitet, i månader, för stallgödsel 2003

Storing capacity, in month, for manure from sows and boars and from fattening pigs in 2003

	Suggor och galtar					Slaktsvin					Uppgift saknas ⁴
	Antal djur efter lagringskapacitet i månader, exkl uppgift saknas				Uppgift saknas ⁴	Antal djur efter lagringskapacitet i månader, exkl uppgift saknas				Uppgift saknas ⁴	
	<6	6-7	8-9	10-		<6	6-7	8-9	10-		
	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	% mf ²	
Hela riket 2003	0 94	2 75	21 19	77 5	11 19	0 94	5 31	20 14	75 4	12 24	
2001	1 48	3 20	27 8	69 4	6 11	0 -	7 26	26 13	66 6	8 17	
1999	1 ..	4 ..	18 ..	77 ..	4 ..	1 ..	5,4 ..	23 ..	71 ..	7 ..	
1997	1 ..	6 ..	21 ..	71 ..	6 ..	1 ..	3 ..	18 ..	77 ..	11 ..	
Produktionsområden³											
GSS	0 -	0 -	16 49	84 7	11 46	0 -	6 66	10 39	83 7	17 48,8	
GMB	0 -	0 -	17 47	83 5	12 34	0 -	2 67	12 41	86 6	10 31,8	
GNS	0 -	5 64	26 28	69 11	3 53,4	
SS	0 -	10 42	28 27	62 13	15 44,6	
GSK	1 96	2 92	31 35	66 16	20 32,6	
MSK	
NN	
NÖ	

1) Nötkreatur exkl mjölkkor

2) mf = Medelfel i procent

3) Produktionsområden se sid 16

4) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

12.3 Lagringskapacitet, I månader, för urin 2003

Storing capacity, in month, for urine from cattle in 2003

	Mjölkkor								Övriga nötkreatur ¹							
	Antal djur efter lagringskapacitet i månader								Antal djur efter lagringskapacitet i månader							
	<6		6-7		8-9		10-		<6		6-7		8-9		10-	
	% mf ²		% mf ²		% mf ²		% mf ²		% mf ²		% mf ²		% mf ²		% mf ²	
Hela riket 2003	3	27	15	11	32	7	50	5	4	18	12	11	23	7	61	3
2001	7	13	15	6	40	3	38	3	5	12	14	6	33	3	48	2
1999	4	..	14	..	42	..	41	..	3	..	12	..	38	..	47	..
1997	4	..	10	..	43	..	43	..	4	..	10	..	35	..	50	..
Produktionsområden³																
GSS	4	86	9	56	21	27	66	10
GMB	0	-	1	95	28	17	72	7	1	95	1	56	19	16	79	5
GNS	3	68	22	23	42	15	33	18	8	39	18	24	30	16	44	14
SS	1	95	31	20	31	19	38	17	4	57	26	21	21	20	50	12
GSK	7	31	16	18	31	12	47	9	5	25	14	17	24	11	57	6
MSK	6	81	13	39	23	26	58	15
NN	5	58	8	54	23	28	65	14
NÖ	0	-	5	68	21	53	74	16

12.4 Lagringskapacitet, I månader, för urin 2003

Storing capacity, in month, for urine from sows and boars and from fattening pigs in 2003

	Suggor och galtar								Slaktsvin							
	Antal djur efter lagringskapacitet i månader								Antal djur efter lagringskapacitet i månader							
	<6		6-7		8-9		10-		<6		6-7		8-9		10-	
	% mf ²		% mf ²		% mf ²		% mf ²		% mf ²		% mf ²		% mf ²		% mf ²	
Hela riket 2003	0	68	4	68	18	22	77	6	0	94	4	52	14	36	82	8
2001	3	48	6	20	24	8	67	3	1	61	5	26	23	13	71	6
1999	3	..	12	..	14	..	71	..	1	..	11	..	19	..	69	..
1997	2	..	9	..	17	..	72	..	1	..	3	..	19	..	77	..
Produktionsområden³																
GSS	0	-	2	67	4	54	94	3
GMB
GNS
SS
GSK
MSK
NN
NÖ

1) Nötkreatur exkl mjölkkor

2) mf = Medelfel i procent

3) Produktionsområden se sid 16

13.1 Stallperiod för nötkreatur 2003

Stable-period for cattle in 2003

Mjölkkor

	Antal djur med stallperiod ³										Upp-		Genom-	
	<5 mån		5-6 mån		7-8 mån		9-11 mån		Hela året		gift saknas ³		snittlig stallperiod ¹	
	%	mf ²	%	mf ²	%	mf ²	%	mf ²	%	mf ²	%	mf ²	mån	mf ²
Hela riket 2003	2	21	19	6	68	2	10	9	1	31	2	23	7.4	1
2001	1	27	8	9	80	1	10	7	1	26	1	27	7,6	1
1999	0	-	7	..	81	..	10	..	2	..	2	..	7,7	..
1997	1	..	7	..	80	..	8	..	3	..	1	..	7,7	..

Produktionsområden

Götalands s:a slättbygder
Götalands mellanbygder	1	54	34	10	60	6	5	36	0	90	2	50	6.9	1
Götalands n:a slättbygder	1	96	14	26	79	5	6	35						
Svealands slättbygder	0	-	18	17	74	5	6	37						
Götalands skogsbygder	2	36	14	12	76	3	8	20	0	93	1	38	7.3	1
Mell. Sveriges skogsbygder	2	67	7	41	81	6	9	46	0	-	2	91	7.5	2
Nedre Norrland	3	50	6	34	72	7	18	23	0	-	2	92	7.7	2
Övre Norrland	2	68	2	68	34	15	53	10	9	34	0	-	9.1	2

Amkor

Hela riket 2003	34	7	41	6	20	9	2	38	4	25	9	12	5.3	2
2001	25	8	43	5	30	7	1	44	1	37	2	26	5,6	1
1999	20	..	42	..	35	..	1	..	1	..	4	..	5,8	..
1997	24	..	36	..	34	..	2	..	4	..	11	..	6,2	..

Produktionsområden

Götalands s:a slättbygder	5.7	6
Götalands mellanbygder	47	13	46	13	6	40	0	-	1	53	11	27	4.5	4
Götalands n:a slättbygder	45	20	20	35	25	29	5	94	5	75	11	41	5.4	9
Svealands slättbygder	39	15	41	14	18	24	1	92	1	64	11	29	5.0	4
Götalands skogsbygder	24	14	50	8	21	14	1	60	4	47	7	24	5.5	3
Mell. Sveriges skogsbygder	31	27	20	40	41	24	4	80	3	65	14	39	5.9	6
Nedre Norrland	34	23	20	35	35	21	0	-	10	40	9	39	6.1	7
Övre Norrland

Kvigor

Hela riket 2003	11	10	41	7	42	6	3	21	2	6	9	8	6.4	1
2001	8	-	44	-	43	-	4	-	1	-	3	-	6,4	-

Produktionsområden

Götalands s:a slättbygder	9	54	63	26	25	43	3	42	0	22	10	24	5.9	8
Götalands mellanbygder	13	29	63	14	21	22	0	91	3	11	12	18	5.8	4
Götalands n:a slättbygder	5	32	33	34	57	16	1	72	4	19	7	25	6.8	5
Svealands slättbygder	21	23	35	16	37	16	5	58	2	20	10	17	6.1	4
Götalands skogsbygder	8	21	42	10	47	10	1	36	1	12	8	13	6.3	2
Mell. Sveriges skogsbygder	15	30	25	35	50	18	7	71	3	34	12	28	6.7	6
Nedre Norrland	18	23	13	33	58	15	8	69	2	30	9	28	6.7	5
Övre Norrland	10	42	15	35	46	27	22	44	8	21	8	29	7.7	6

1) Stallperioden har antagits vara 4 månader för djur med <5 månaders stallperiod vid beräkning av genomsnittlig stallperiod

2) mf = Medelfel i procent

3) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

13.1 forts. Stallperiod för nötkreatur 2003

Stable-period for cattle in 2003

Tjurar/stutar	Antal djur med stallperiod ³										Uppgift saknas ³		Genomsnittlig stallperiod ¹	
	<5 mån		5-6 mån		7-8 mån		9-11 mån		Hela året					
	%	mf ²	%	mf ²	%	mf ²	%	mf ²	%	mf ²	mån	mf ²		
Hela riket 2003	10	7	26	3	31	3	4	14	31	20	11	7	7.9	1
2001	9	11	23	7	30	6	6	17	29	6	4	20	8,1	1
1999	10	..	24	..	34	..	5	..	27	..	6	..	7,9	..
1997	11	..	16	..	34	..	5	..	34	..	15	..	8,5	..
Produktionsområden														
Götalands s:a slättbygder	15	29	25	9	15	18	10	61	35	93	19	24	8.1	3
Götalands mellanbygder	7	16	36	5	11	11	2	-	44	44	8	15	8.5	2
Götalands n:a slättbygder	10	31	17	12	38	7	1	79	34	63	15	23	8.2	3
Svealands slättbygder	13	15	27	10	31	10	2	34	28	61	16	17	7.7	3
Götalands skogsbygder	7	14	31	5	32	5	4	39	26	35	9	13	7.9	1
Mell. Sveriges skogsbygder	13	28	8	20	47	12	5	48	27	70	10	30	8.1	4
Nedre Norrland	23	25	14	21	44	8	5	33	14	43	12	22	7.0	3
Övre Norrland	14	33	11	29	30	12	13	20	33	33	12	31	8.5	3

Kalvar

Hela riket 2003	8	9	25	5	35	4	14	7	18	6	15	5	7.9	1
2001	6	9	21	5	45	3	17	5	10	9	6	10	7,7	1
Produktionsområden														
Götalands s:a slättbygder	4	38	22	20	29	24	15	26	30	18	16	20	8.6	3
Götalands mellanbygder	10	21	37	10	17	14	6	24	30	11	15	12	7.9	3
Götalands n:a slättbygder	6	30	18	20	37	11	22	20	16	25	12	19	8.2	3
Svealands slättbygder	12	18	34	13	28	12	12	21	14	26	24	12	7.3	3
Götalands skogsbygder	7	16	26	8	43	5	12	11	12	12	12	10	7.6	1
Mell. Sveriges skogsbygder	13	26	9	32	50	13	16	25	13	34	24	15	7.8	3
Nedre Norrland	15	27	10	22	45	10	13	20	17	22	10	23	7.8	3
Övre Norrland	8	42	6	37	26	19	29	15	30	16	12	24	9.2	3

1) Stallperioden har antagits vara 4 månader för djur med <5 månaders stallperiod vid beräkning av genomsnittlig stallperiod

2) mf = Medelfel i procent

3) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

13.2 Mjölkornas nattvistelse under betesperioden 2003

Milkcows stay during nights when out grazing in 2003

	Andelen av mjölkarna som under betesperioden tillbringar natten			Uppgift saknas ¹ %
	inne	ute	eget val	
	%	%	%	
Hela riket 2003	39	60	2	4
Produktionsområden				
Götalands s:a slättbygder	53	43	4	1
Götalands mellanbygder	53	45	2	1
Götalands n:a slättbygder	19	81	0	5
Svealands slättbygder	23	76	1	4
Götalands skogsbygder	36	62	1	4
Mell. Sveriges skogsbygder	28	71	2	2
Nedre Norrland	35	61	4	5
Övre Norrland	83	14	3	10

1) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

14 Anskaffning och leverans av stallgödsel 2002/03

Number of farms who delivered or obtained animal manure in 2002/03

	Andel företag som levererat stallgödsel					Andel företag som anskaffat stallgödsel						
	Totalt	Därav			Levererad mängd		Totalt	Därav			Anskaffad mängd	
		Nöt-göd-sel	Svin-göd-sel	An-nan-göd-sel	1 000 ton Ej justerad	1 000 ton Justerad ¹		Nöt-göd-sel	Svin-göd-sel	An-nan-göd-sel	1 000 ton Ej justerad	1 000 ton Justerad ¹
Hela riket 2003	5	3	1	1	843	1 320	8	4	2	3	1 072	1 405
2001	4	2	1	1	8	5	2	2
1999	4	2	1	1	8	5	2	2
1997	4	2	1	2	10	5	3	3
Produktionsområden												
Götalands s:a slättbygd	9	4	4	1	15	4	8	4
Götalands mellanbygd	8	6	1	1	16	11	5	3
Götalands n:a slättbygd	5	7
Svealands slättbygd	5	3	1	1	7
Götalands skogsbygd	3	2	0	1	7	4	1	3
Mell. Sv. skogsbygd
Nedre Norrland
Övre Norrland
Storleksgrupper, ha åker												
2,1-20,0 hektar	4	8	5	1	3
20,1-50,0 hektar	4	2	1	1	7	4	2	2
50,1-100,0 hektar	6	4	1	1	9	5	3	3
> 100,0 hektar	8	4	2	2	13	3	5	6

1) Justering för företag som inte angett mängd, utan bara anskaffning/leverans, under antagande om samma genomsnittliga mängd per företag som för företag som uppgivit mängd

15 Spridningsfrekvens för stallgödsel

Arable land manured during a 10-year time-period

	Åkerareal som stallgödslas		Uppgift
	under ett 10 års intervall	med mer än 10 års intervall eller aldrig	saknas
	%	%	%
Hela riket 2003	67	33	11
Produktionsområden			
Götalands s:a slättbygder	59	41	14
Götalands mellanbygder	83	17	17
Götalands n:a slättbygder	56	44	8
Svealands slättbygder	50	50	11
Götalands skogsbygder	82	18	10
Mell. Sveriges skogsbygder	76	24	13
Nedre Norrland	87	13	6
Övre Norrland	87	13	6
Storleksgrupper, ha åker			
2,1-20,0 hektar	64	36	10
20,1-50,0 hektar	68	32	11
50,1-100,0 hektar	69	31	10
> 100,0 hektar	66	34	12

16 Andel slåttervallsareal med baljväxter 2003

Area of ley for hay with leguminous plants in 2003

	Slåttervalls- areal, ha	Andel av slåttervallsarealen ¹		Uppgift
		utan baljväxter	med baljväxter	saknas ¹
		%	%	%
Hela riket 2003	769 200	53	47	3
Produktionsområden				
Götalands s:a slättbygder	27 800	54	46	4
Götalands mellanbygder	93 800	56	44	3
Götalands n:a slättbygder	68 100	33	67	0
Svealands slättbygder	117 800	45	55	1
Götalands skogsbygder	244 500	55	45	2
Mell. Sveriges skogsbygder	73 100	46	54	2
Nedre Norrland	83 800	70	30	2
Övre Norrland	60 400

1) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

17 Skördetidpunkt för första skörd av slåttervall 2003

Harvest-time for first cut of ley for hay in 2003

	Slåttervalls- areal ha	Andel av slåttervallsarealen där första skörden skördades under ¹						Skörde- tidpunkt saknas ¹ %	Medel- skörde- datum månad/dag
		Maj	1-15 juni	16-30 juni	1-15 juli	16-31 juli	Efter 31 juli		
		%	%	%	%	%	%		
Hela riket 2003	769 200	5	38	37	16	3	1	9	06.18
Götalands s:a slåttbygder	27 800
Götalands mellanbygder	93 800	14	59	19	5	1	1	8	06.10
Götalands n:a slåttbygder	68 100	5	48	36	10	2	0	5	06.15
Svealands slåttbygder	117 800	4	40	42	13	1	0	11	06.18
Götalands skogsbygder	244 500	3	48	31	14	3	0	12	06.15
Mell. Sveriges skogsbygder	73 100	0	27	41	29	2	2	5	06.24
Nedre Norrland	83 800	0	9	54	29	7	0	7	06.27
Övre Norrland	60 400	1	5	60	25	7	2	3	06.26

1) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

18 Grödareal fördelad på förfrukter 2003

Crop area by preceding crop in 2003

Vårkorn	Vår- korn %	Havre %	Höst- vete %	Socket- betor %	Övriga grödor %	Uppgift saknas %
Hela riket 2003	30	20	13	11	25	3
2001	23	27	14	11	23	2
Produktionsområden						
Götalands s:a slättbygder	16	7	13	42	21	2
Götalands mellanbygder	35	4	12	18	31	2
Götalands n:a slättbygder	15	31	28	0	26	3
Svealands slättbygder	26	34	22	0	18	5
Götalands skogsbygder	33	30	5	1	32	1
Mell. Sveriges skogsbygder	43	39	2	0	15	1
Nedre Norrland	61	3	0	0	36	4
Övre Norrland	55	2	0	0	43	2

Havre	Vår- korn %	Havre %	Höst- vete %	Slätter- vall %	Övriga grödor %	Uppgift saknas %
Hela riket 2003	28	23	23	11	14	3
2001	31	24	19	10	12	4
Produktionsområden						
Götalands s:a slättbygder	42	2	30	7	19	2
Götalands mellanbygder	35	6	17	8	34	5
Götalands n:a slättbygder	19	29	34	4	14	2
Svealands slättbygder	33	17	27	8	14	4
Götalands skogsbygder	26	33	9	23	9	2
Mell. Sveriges skogsbygder	33	26	10	17	14	3
Nedre Norrland	18	39	0	32	10	3
Övre Norrland

Höstvete	Höst- vete %	Havre %	Vår- korn %	Träda %	Övriga grödor %	Uppgift saknas %
Hela riket 2003	18	18	18	10	36	3
2001	21	16	16	12	30	6
Produktionsområden						
Götalands s:a slättbygder	11	10	28	1	50	3
Götalands mellanbygder	12	7	38	3	39	3
Götalands n:a slättbygder	24	24	5	10	36	2
Svealands slättbygder	20	20	15	19	26	4
Götalands skogsbygder	23	23	15	11	29	2
Mell. Sveriges skogsbygder
Nedre Norrland

18 forts. Grödareal fördelad på förfrukter 2003

Crop area by preceding crop in 2003

Vårvete	Havre %	Socket- betor %	Vår- korn %	Höst- vete %	Övriga grödor %	Uppgift saknas %
Hela riket 2003	18	17	17	10	38	10
2001	19	20	16	9	26	10
Produktionsområden						
Götalands s:a slättbygder	7	57	6	4	26	14
Götalands mellanbygder	5	33	21	7	34	5
Götalands n:a slättbygder	31	0	8	20	41	11
Svealands slättbygder	23	0	27	13	38	9
Götalands skogsbygder
Mell. Sveriges skogsbygder
Nedre Norrland
Höstraps	Vår- korn %	Träda %	Höst- vete %	Slätter- vall %	Övriga grödor %	Uppgift saknas %
Hela riket 2003	52	16	8	6	17	18
2001	37	18	10	5	19	11
Produktionsområden						
Götalands s:a slättbygder	70	5	6	5	14	10
Götalands mellanbygder
Götalands n:a slättbygder	23	38	12	6	22	20
Svealands slättbygder
Götalands skogsbygder
Mell. Sveriges skogsbygder
Matpotatis	Vår- korn %	Havre %	Mat- potatis %	Höst- vete %	Övriga grödor %	Uppgift saknas %
Hela riket 2003	26	16	14	12	32	16
2001	22	8	14	5	26	25
Produktionsområden						
Götalands s:a slättbygder	20	7	3	22	48	12
Götalands mellanbygder	37	1	23	12	27	15
Götalands n:a slättbygder
Svealands slättbygder
Götalands skogsbygder
Mell. Sveriges skogsbygder
Nedre Norrland	9	13	30	0	48	20
Övre Norrland
Socketbetor	Höst- vete %	Vår- korn %	Vår- vete %	Råg- vete %	Övriga grödor %	Uppgift saknas %
Hela riket 2003	62	18	3	2	14	6
2001	68	12	2	6
Produktionsområden						
Götalands s:a slättbygder	71	17	3	0	9	5
Götalands mellanbygder	43	20	5	7	24	7
Götalands skogsbygder

19.1 Brytningstidpunkt för förfrukter till vårsådda grödor 2003

Time of ploughing the preceding crop of spring sown crops in 2003

Vårkorn	Andel av förfruktsarealen som bröts i ¹						Uppgift saknas ¹ %
	mars/ april %	maj %	augusti/ september %	okto- ber %	november/ december %	övriga månader %	
Hela riket 2003	17	3	26	37	16	2	5
2001	15	12	22	31	19	1	7
Produktionsområden							
Götalands s:a slättbygder	23	0	5	22	46	2	4
Götalands mellanbygder	34	1	10	30	24	1	4
Götalands n:a slättbygder	17	0	11	61	5	5	6
Svealands slättbygder	1	1	47	47	3	0	6
Götalands skogsbygder	34	2	14	33	15	2	3
Mell. Sveriges skogsbygder	9	6	35	45	1	3	2
Nedre Norrland	0	14	45	40	1	0	7
Övre Norrland	0	16	75	7	0	1	7
Havre							
Hela riket 2003	17	3	25	44	10	1	5
2001	19	11	26	35	10	0	6
Produktionsområden							
Götalands s:a slättbygder	37	0	13	23	25	2	3
Götalands mellanbygder	36	2	15	22	24	1	12
Götalands n:a slättbygder	23	1	15	53	8	1	4
Svealands slättbygder	4	1	41	49	5	1	5
Götalands skogsbygder	27	5	12	37	19	1	3
Mell. Sveriges skogsbygder	10	14	28	45	2	2	3
Nedre Norrland	1	10	40	48	0	0	3
Övre Norrland
Vårvete							
Hela riket 2003	16	3	23	32	24	2	13
2001	22	10	22	24	22	1	13
Produktionsområden							
Götalands s:a slättbygder	13	0	20	13	54	0	22
Götalands mellanbygder	28	1	4	30	37	0	7
Götalands n:a slättbygder	21	0	12	44	19	4	17
Svealands slättbygder	3	2	41	41	9	4	9
Götalands skogsbygder
Mell. Sveriges skogsbygder
Nedre Norrland
Sockerbetor							
Hela riket 2003	20	1	18	26	34	1	7
2001	16	0	14	32	38	0	6
Produktionsområden							
Götalands s:a slättbygder	16	1	23	23	35	2	7
Götalands mellanbygder	31	0	5	33	30	1	8
Götalands skogsbygder

1) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

19.2 Brytningstidpunkt för förfrukter till höstsådda grödor 2003

Time of ploughing the preceding crop of autumn sown crops in 2003

Höstvete	Andel av förfruktsarealen som bröts i ¹					Uppgift saknas ¹ %
	juli %	augusti %	september %	oktober %	övriga månader %	
Hela riket 2003	5	35	54	5	1	6
2001	2	33	55	7	2	7
Produktionsområden						
Götalands s:a slättbygder	0	29	64	5	2	6
Götalands mellanbygder	2	16	63	13	6	6
Götalands n:a slättbygder	7	45	42	5	0	4
Svealands slättbygder	8	37	54	2	0	8
Götalands skogsbygder	3	34	54	8	1	6
Mell. Sveriges skogsbygder
Nedre Norrland
Höstraps						
Hela riket 2003	8	80	7	0	5	19
2001	15	75	8	1	0	12
Produktionsområden						
Götalands s:a slättbygder	2	88	9	0	1	12
Götalands mellanbygder
Götalands n:a slättbygder	23	76	1	0	0	20
Svealands slättbygder
Götalands skogsbygder
Mell. Sveriges skogsbygder

1) I redovisningen har antagits att partiella bortfallet har samma fördelning som övriga företag

20.1 Träda, ålder och typ 2003

Age and type of fallow in 2003

	Ettårig träda								Flerårig träda							
	Andel av trädesarealen med								Andel av trädesarealen med							
	Stubb % mf ¹		Grön- gödsling % mf ¹		Annan typ % mf ¹		Uppgift saknas % mf ¹		Stubb % mf ¹		Grön- gödsling % mf ¹		Annan typ % mf ¹		Uppgift saknas % mf ¹	
Hela riket 2003	29	5	15	7	0	13	1	27	3	18	50	4	1	8	2	21
Produktionsområden																
Götalands s:a slättbygd	11	23	14	24	0	83	1	50	1	96	68	12	0	12	7	45
Götalands mellanbygd	14	19	14	16	0	38	0	94	2	41	66	8	0	18	7	33
Götalands n:a slättbygd	41	8	13	16	0	44	0	67	1	71	40	10	0	30	0	79
Svealands slättbygd	41	7	12	15	0	40	1	68	3	29	41	7	0	27	1	86
Götalands skogsbygd	15	15	22	16	0	29	1	30	1	56	57	9	2	16	2	31
Mell. Sv. skogsbygd	19	23	13	22	0	97	2	46	5	47	62	10	0	38	3	47
Nedre Norrland	7	45	27	33	0	32	2	95	6	39	57	14	0	32	1	87
Övre Norrland	7	33	20	41	0	24	1	68	8	46	63	20	0	18	5	45

	Trädesålder saknas								Träda totalt							
	Andel av trädesarealen med								Andel av trädesarealen med							
	Stubb % mf ¹		Grön- gödsling % mf ¹		Annan typ % mf ¹		Uppgift saknas % mf ¹		Stubb % mf ¹		Grön- gödsling % mf ¹		Annan typ % mf ¹		Uppgift saknas % mf ¹	
Hela riket 2003	1	39	2	22	0	96	1	35	32	5	67	3	1	7	4	15
Produktionsområden																
Götalands s:a slättbygd	1	65	3	55	0	-	1	56	14	21	85	10	0	12	9	35
Götalands mellanbygd	0	-	3	41	0	-	1	48	17	17	82	6	0	17	8	28
Götalands n:a slättbygd	2	56	4	34	0	-	1	98	43	8	56	7	0	25	1	51
Svealands slättbygd	0	69	2	44	0	-	1	63	45	7	55	6	0	25	3	42
Götalands skogsbygd	0	-	0	-	0	-	1	97	17	14	80	6	3	14	4	21
Mell. Sv. skogsbygd	0	-	0	-	0	-	0	-	24	20	76	7	0	35	5	33
Nedre Norrland	0	-	0	-	0	-	3	-	13	29	86	10	0	21	6	66
Övre Norrland	0	-	0	-	0	-	1	83	16	28	84	18	0	12	8	34

1) mf = Medelfel i procent

20.2 Antal putsningar på trädor av olika ålder 2003

Number of trimmings for fallows of different age in 2003

Ettårsträda, av total areal träda							Flerårsträda, av total areal träda											
Antal putsningar				Puts- nings- uppgift saknas %	Antal putsningar				Puts- nings- uppgift saknas %									
En gång % mf ¹	Två gånger % mf ¹	Tre gånger % mf ¹	Fyra gånger % mf ¹		En gång % mf ¹	Två gånger % mf ¹	Tre gånger % mf ¹	Fyra gånger % mf ¹										
Hela riket 2003																		
22	6	6	12	1	26	0	81	14	34	4	12	8	1	23	0	65	6	
Produktionsområden²																		
GSS	13	20	6	42	2	55	0	-	5	37	12	28	14	2	42	1	86	2
GMB	15	14	6	24	1	67	0	-	7	38	9	20	14	2	47	0	67	8
GNS	26	12	5	24	2	42	0	98	21	24	14	10	20	1	36	1	86	4
SS	24	11	7	22	2	45	0	-	20	29	9	10	18	1	70	0	-	5
GSK	24	13	6	28	1	58	1	97	7	41	9	12	20	1	57	0	-	7
MSK	17	22	4	33	0	-	0	-	11	52	10	7	40	0	97	0	-	8
NN	25	23	3	73	0	-	0	-	7	47	14	6	43	0	-	0	-	12
NÖ	17	23	4	47	0	93	0	-	6	51	12	4	70	0	-	0	-	17

Trädesålder saknas, av total areal träda							Träda totalt												
Antal putsningar				Puts- nings- uppgift saknas %	Antal putsningar				Puts- nings- uppgift saknas %	därav an- gett "Ingen putsning" ³ %									
En gång % mf ¹	Två gånger % mf ¹	Tre gånger % mf ¹	Fyra gånger % mf ¹		En gång % mf ¹	Två gånger % mf ¹	Tre gånger % mf ¹	Fyra gånger % mf ¹											
Hela riket 2003																			
2	..	0	..	0	..	0	..	0	57	23	19	34	3	55	1	-	21	(9)	
Produktionsområden²																			
GSS	2	..	0	..	0	..	0	..	2	51	55	35	-	4	93	1	-	8	(1)
GMB	2	..	0	..	0	..	0	..	0	55	40	26	94	3	68	0	-	15	(6)
GNS	3	..	1	..	0	..	0	..	0	54	37	16	38	4	-	1	-	25	(8)
SS	1	..	0	..	0	..	0	..	0	54	42	17	97	3	-	0	-	26	(14)
GSK	0	..	0	..	0	..	0	..	0	65	97	19	83	2	-	1	-	14	(5)
MSK	0	..	0	..	0	..	0	..	0	70	-	11	-	0	-	0	-	19	(11)
NN	0	..	0	..	0	..	0	..	0	72	-	9	-	0	-	0	-	19	(4)
NÖ	0	..	0	..	0	..	0	..	1	67	-	8	-	0	-	0	-	24	(14)

1) mf = Medelfel i procent

2) Produktionsområden, se sid 16

3) Uppgift om 'Ingen putsning' har inte aktivt efterfrågats men ändå angivits för totalt 9 procent av trädesarealen. Bland övriga som inte angivit antal putsningar, dvs. andel 'Uppgift saknas' minus andel 'Ingen putsning', kan antas att huvuddelen inte genomfört någon putsning. Bland 'Uppgift saknas' ingår också de som ev. 'glömt' besvara frågan.

20.3 Tidpunkter för putsning vid olika antal putsningar av trädan 2003

Time for and number of trimmings of fallow in 2003

En putsning	Andel av trädesarealen, med en putsning, som putsades i									
	April- Maj		Juni		Juli		Augusti		Puts- nings-	
	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹
Hela riket 2003	2	25	26	7	46	4	15	10	11	11
Produktionsområden										
Götalands s:a slättbygd	2	61	34	17	53	12	6	35	5	44
Götalands mellanbygd	3	48	26	14	52	9	8	39	11	23
Götalands n:a slättbygd	0	70	29	15	49	11	9	23	14	29
Svealands slättbygd	3	42	29	13	39	10	21	17	9	23
Götalands skogsbygd	2	50	28	17	47	10	13	23	10	20
Mell. Sveriges skogsbygd	0	96	19	34	42	17	22	23	17	31
Nedre Norrland	0	-	5	51	42	19	32	23	21	31
Övre Norrland	0	-	4	71	68	10	20	30	8	39

Minst två putsningar	Andel av trädesarealen, med minst två putsningar, som putsades									
	1:sta putsning		April-Juni		April-Juni		Juli-Aug		Juli-Aug	
2:dra putsning	Juni-Juli		Augusti		Sep-Nov		Augusti		Sep-Nov	
	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹	%	mf ¹
Hela riket 2003	28	10	23	11	22	12	8	26	19	12
Produktionsområden										
Götalands s:a slättbygd	24	23	36	20	34	21	0	71	7	38
Götalands mellanbygd	19	23	31	18	26	19	3	46	21	31
Götalands n:a slättbygd	42	16	15	28	16	34	7	42	20	25
Svealands slättbygd	33	19	15	27	15	35	16	38	22	22
Götalands skogsbygd	15	28	26	26	32	26	2	49	24	25
Mell. Sveriges skogsbygd
Nedre Norrland
Övre Norrland

1) mf = Medelfel i procent

Fakta om statistiken

Fakta om statistiken

1988 inleddes SCB:s gödselundersökningar som sedan återkommit i stort sett vartannat år. Övergripande mål är att undersökningen skall täcka hela landet, omfatta såväl handels- som stallgödsel och ge sådan information regionalt och för enskilda grödor att de kan användas som underlag för rådgivning inom växt-näringsområdet, som underlag för näringsläckageberäkningar till luft och vatten och för uppföljning av uppsatta mål i fråga om jordbrukets miljöpåverkan.

Syftet med undersökningen är dels att få regionala data om gödselmedelsanvändningen i olika grödor, dels få detaljerad information om hantering, lagring och spridning av stallgödsel från olika djurslag. Även några aktuella närliggande miljöfrågor belyses som till exempel användning av träda, förfrukter m.m. Växtnäringsstatistiken ger även underlag för internationell rapportering till olika konventioner och till EU.

Planering, uppläggning och utvärdering av undersökningarna har skett efter samrådiskontakter med Jordbruksverket, Naturvårdsverket, Lantbruksuniversitetet, Lantbrukarnas Riksförbund och JTI – Institutet för jordbruks- och miljöteknik.

Detta omfattar statistiken

Lantbruksregistret utgör ram för urvalet. T.o.m. 1995 insamlades årligen areal- och djuruppgifter till SCB:s Lantbruksregister (LBR) från samtliga jordbruksföretag. Efter Sveriges EU-inträde i mitten av 1990-talet har Jordbruksverket byggt upp det s.k. IAKS-registret (Integrerat administrations- och kontrollsystem) med arealuppgifter från jordbrukarnas årliga ansökningar om EU-bidrag. IAKS-registret utgör en viktig del i det nya Lantbruksregistret. Här saknas dock uppgifter om djurhållningen. Genom att komplettera företagsuppgifter i IAKS med aktuella djuruppgifter från de årliga djurinventeringarna (för svin), centrala nötkreatursregistret, CDB (för nöt) kan ett Lantbruksregister skapas för varje år. Uppgifterna i lantbruksregistret vid urvalstillfället avser emellertid förhållandena året före undersökningsåret varför en viss över- respektive undertäckning föreligger i förhållande till undersökningspopulationen.

Rampopulationen är de jordbruksföretag, med mer än 400 standardarbetstimmar/år, som ingår i det nya lantbruksregistret och objekten är jordbruksföretag.

Statistiska mått som redovisas är summor och medelvärden för olika växtnäringsämnen, andel gödslad grödareal, gödslingsintensitet, andel djur med olika hanteringssätt och lagringssätt, spridningssätt och -teknik för stallgödsel m.m.

I denna rapport redovisas uppgifter om jordbrukets användning 2002/03 av kväve, fosfor och kalium i handels- och stallgödsel. Redovisning sker för län, produktionsområden, storleksgrupper av gårdar samt för hela riket. Redovisning sker dels för enskilda grödor enligt indelningen hos lantbruksregistret, dels mer detaljerat på fyra grödgrupper (samtliga grödor, spannmål, slåttervall och övriga grödor). Redovisning sker, där så är relevant, för olika slag av husdjur, såsom mjölkkor, övriga nötkreatur, suggor och galtar samt slaktsvin.

Statistik som handlar om gödselanvändning avser ett gödselår. Med gödselår menas den tidsperiod under vilken gödsling sker till de grödor som skördas under aktuellt år. Det börjar med gödslingen inför höstsådden, och sedan ingår all gödsling fram till skörden sommaren/hösten följande år. För hanteringssätt

och lagringskapacitet gäller uppgifterna för juni 2003, dvs. samma datum som för redovisning av uppgifter till 2003 års djurräkning. Referenstiden för stallperiod är 1 juli 2002 – 30 juni 2003.

I undersökningen ingick samtliga grödor på åkermark med undantag för frukt- och bärödling. Dessutom ingick uppgifter om gödselanvändningen på betesmark utanför åkermark.

Uppgiftsinsamlingens omfattning och innehåll framgår närmare av den intervjublankett som användes för gödselundersökningen. Se bilaga 1.

Information om följande delar samlas in:

- För handelsgödselmedel:
 - alla använda gödselmedel under den aktuella tidsperioden
 - gödselgiva i kg/ha av varje använt gödselmedel
 - gröda och fältareal.
- För stallgödsel:
 - djurslag för använd stallgödsel under den aktuella tidsperioden, nöt-, svin-, fjäderfä-, häst- och fårgödsel
 - gödseltyp för använd stallgödsel: djupströ, fast-, klet-, flytgödsel och urin
 - gödselgiva i ton/ha av varje använt gödselslag och gödseltyp
 - spridningstidpunkt, år och månad, för varje gödselgiva
 - myllningstidpunkt för varje gödselgiva: omedelbart, inom 4 timmar, inom 5-24 timmar, efter 24 timmar/ingen myllning
 - spridningsteknik för urin och flytgödsel: bredspridning, släp-slangsramp
 - antalet djur av olika slag med olika hanteringssätt och lagringskapacitet för stallgödsel samt fyllnings- och täckningsmetoder för flytgödsel- och urinbehållare
 - stallperiod för nötkreatur
- Träda – ålder, typ och putsning
- Anskaffning/ leverans av stallgödsel, användning av andra organiska gödselmedel
- Uppgifter om ålder, baljväxtinblandning och skördetidpunkt för första skörden av slåttervall
- Förfrukt till vissa grödor och första bearbetningstidpunkt efter skörd för dessa.

Definitioner och förklaringar

Handelsgödselns näringsinnehåll

Uppgifter om kväve, fosfor och kalium i handelsgödseln tas från tillverkare och leverantörer. Kväveinnehållet i handelsgödseln har justerats för ammoniakförluster i samband med spridningen av gödseln.

Stallgödselns näringsinnehåll

Kväve-, fosfor- och kaliuminnehållet i stallgödsel beror på flera faktorer, bl.a. hur gödseln lagras och sprids. Grundläggande betydelse har näringsinnehållet i det foder djuren utfodras med. Innehållet av näringsämnen varierar också kraftigt mellan olika djurslag och efter hur gödseln hanteras; djupströ, fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel och urin. Under lagring, hantering och spridning av stall-

gödseln sker betydande förluster av kväve. Däremot anses inga förluster drabba fosfor- och kaliuminnehåll.

Värderingen av stallgödselns näringsinnehåll är komplicerad. För undersökningen har, i samråd med Jordbruksverket, Lantbruksuniversitetet och JTI, växtnäringsinnehållet angivits som det som gäller omedelbart efter spridningen. En uppdatering av beräkningsunderlaget har tillsammans med Jordbruksverket gjorts för 2003 års beräkningar, se *tablå 7* för resultat avseende län 01-19. Hän-syn har därigenom tagits till alla förluster av ammoniak under gödselns hantering från bruttonivån då gödseln lämnar djuren fram till den tidpunkt då gödseln ligger på åkermarken.

Tablå 7 Näringsinnehåll i stallgödsel, efter förluster vid olika spridnings-tidpunkter¹, kg per ton stallgödsel 2002/03 (gäller södra Sverige, län 01-19)

Total NH₄-nitrogen, phosphorus and potassium in animal manure at different spreading times, kg per ton of animal manure 2002/03 (figures valid in southern Sweden, for counties 01-19)

	Totalkväve, kg/ton stallgödsel					Ammoniumkväve, kg/ton stallgöds.					Fosfor kg/ton stall- gödsel	Kalium kg/ton stall- gödsel
	Vår- vinter	Vår- bruk	Som- mar	Tidig höst	Sen höst	Vår- vinter	Vår- bruk	Som- mar	Tidig höst	Sen höst		
Nöt												
fastgödsel	4,3	4,0	3,5	4,0	4,2	0,9	0,6	0,1	0,6	0,9	1,4	4,6
urin	2,4	2,6	1,9	2,4	2,8	2,1	2,2	1,6	2,0	2,5	0,0	5,4
kletgödsel	3,7	3,1	2,5	3,2	3,6	1,3	0,7	0,2	0,8	1,2	0,9	4,1
flytgödsel	3,8	3,8	2,9	3,7	3,9	2,0	2,0	1,1	1,9	2,1	0,8	5,1
djupströ	5,0	4,8	4,6	4,9	5,0	0,4	0,2	0,1	0,3	0,4	1,5	10,6
Svin												
fastgödsel	7,8	7,5	6,4	7,5	7,9	1,7	1,3	0,2	1,3	1,7	4,4	3,2
urin	1,2	1,4	1,3	1,2	1,3	1,0	1,2	1,1	1,1	1,1	0,8	4,3
kletgödsel	5,9	5,5	3,6	5,7	5,9	2,6	2,2	0,3	2,4	2,6	2,6	2,7
flytgödsel	3,0	3,4	2,9	3,3	3,6	1,9	2,2	1,8	2,2	2,5	1,2	1,7
djupströ	4,3	4,2	4,0	4,3	4,4	0,4	0,3	0,0	0,3	0,4	2,0	4,3
Höns												
fastgödsel	10,9	9,1	5,7	8,8	11,1	6,0	4,1	0,7	3,8	6,2	4,5	5,0
kletgödsel	9,5	8,6	5,0	8,9	10,1	5,2	4,3	0,6	4,5	5,8	3,9	4,4
flytgödsel	4,0	4,3	3,1	4,5	3,9	2,8	3,1	1,9	3,3	2,6	1,7	1,9
djupströ	31,5	24,6	21,9	27,4	31,5	10,9	4,1	1,4	6,8	10,9	8,6	15,7
Häst												
fastgödsel	6,6	6,0	5,4	6,0	6,6	1,4	0,8	0,2	0,8	1,3	1,8	11,7
djupströ	5,4	5,3	5,0	5,2	5,4	0,4	0,3	0,1	0,3	0,4	1,8	11,7
Får												
fastgödsel	12,0	11,1	9,8	11,0	11,8	2,5	1,6	0,3	1,6	2,4	2,5	16,3
djupströ	9,8	9,3	9,1	9,5	9,8	0,8	0,3	0,1	0,5	0,8	2,5	16,3

1) Vårvinter=1/1-31/3, vårbruk=1/4-31/5, sommar=1/6-31/7, tidig höst=1/8-30/9, sen höst=1/10-31/12

Totalkväve – Totalkväve är summan av organiskt bundet kväve och ammoniumkväve (NH₄-N) i stallgödsel. Mängden totalkväve i stallgödseln som är angivet i tabellerna har reducerats för ammoniakförluster som skett under gödselns hantering, dvs. under lagring, hantering och spridning.

Organiskt bundet kväve – Det organiskt bundna kvävet i stallgödseln frigörs långsamt genom mineralisering. Vid regelbunden stallgödning byggs en kvävereserv i marken upp som successivt kan utnyttjas av växterna. Inga förluster i det organiskt bundna kvävet anses inträffa under lagring, hantering och spridning av gödseln. I regel är mer än halva kvävemängden i fastgödsel men mindre än 10 procent i urinorganiskt bundet kväve.

Växttillgängligt kväve – är den lättlösliga delen av totalkvävet, dvs. ammoniumkväve, (NH₄-N). Detta är efter spridning direkt tillgängligt för växterna och har därför en betydande gödselverkan redan under gödselåret. Å andra sidan kan det omvandlas till ammoniak och avgå till luften. Ammoniumkvävet löses också i vatten och kan lakas ut till omgivningen. Ammoniakavdunstningen sker genom ventilationsförluster i stall och ladugårdar, genom avdunstning under lagring och hantering av gödseln och genom avdunstning i samband med spridning av gödseln. Spridningstidpunkten och spridningssättet har betydelse för förlusternas storlek.

Så görs statistiken

Undersökningen genomfördes under hösten 2003 som en telefonintervjuundersökning med ett urval lantbrukare fördelade över hela landet. Uppgiftsinsamlingen utfördes av intervjuare anställda av SCB. De bestod dels av före detta provtagare i skördeuppskattningen, dels av SCB:s ordinarie intervjuare. Till sitt förfogande hade de utförliga instruktioner. De fick dessutom utbildning under en kursdag.

Till 2003 års undersökning togs ett bruttourval på 4 200 gårdar ut. Av dessa ingick ca 150 i den undersökning av växtnärlösliga flöden i ekologisk odling som genomfördes 2003 på uppdrag av Jordbruksverket, varför uppgiftsinsamlingen samordnades med denna undersökning. Bortfall p.g.a. vägran och nedläggning av företaget resulterade i att nettourvalet omfattade ca 3 800 företag.

Vid urvalet av företag stratifieras lantbruksregistret i sex olika strata (urvalsgrupper) per län efter driftsriktning. Dessa strata är växtodling, mjölkkor, övrig nöt, svin, övrig djurhållning och blandad växtodling/ djurhållning. Urvals sannolikheten i varje strata är relaterad till antal standardarbetstimmar på företaget enligt beräkningar i lantbruksregistret utifrån driftsriktning och företagets storlek. Gränsen för att ingå i urvalsramen har för 2003 års urval satts till minst 400 standardarbetstimmar per år.

Urvalen för gödselmedelsundersökningen och SCB:s skördeundersökningar (SM serien JO 19) är fr.o.m. 2001 positivt samordnade. Detta innebär att med hjälp av statistisk teori har så många gårdar som möjligt tagits ut till båda undersökningarna samtidigt som man haft olika urvalskriterier i de båda undersökningarna. Av de cirka 4 000 företag som ingår i gödselundersökningen är över 1 800 även uttagna till skördeintervjuer. En beräkning av skörd i relation till gödslingsnivå planeras utifrån det samordnade urvalet.

I ett andra urvalssteg väljs ett fält för varje gröda som odlas på gården. Eftersom det inte är möjligt att vid en telefonintervju slumpmässigt ta ut ett fält har konsekvent uppgifter för största fältet av respektive gröda inhämtats.

Efter insändning till SCB skannas uppgiftsblanketten. Manuella kontroller av avvikande uppgifter genomförs. Bearbetningen av det skannade och kontrollerade materialet utförs sedan maskinellt i ett PC-baserat client-/serversystem.

Uppgiftslämnandet är frivilligt.

Primärdata för enskilda företag finns sparade för alla undersökningsår från och med 1988. Specialbearbetningar utförs på uppdragsbasis. Forskare, utredare, m.fl. kan få tillgång till avidentifierat material efter särskild prövning.

SCB har genomfört motsvarande undersökningar intermittent sedan 1988. Resultat från dessa har publicerats i serien Statistiska meddelanden Na/MI 30. Undersökningen beräknas i fortsättningen återkomma vartannat år, närmast 2005.

Statistikens tillförlitlighet

Olika feltyper

Undersökningen har genomförts som en urvalsundersökning genom telefonintervjuer med jordbrukarna. Uppgifterna har antecknats på blankett och skickats in till SCB. Resultaten kan vara behäftade med fel av olika slag.

Urvalsfel. Urvalsfelet i en skattning (en resultatuppgift) är det fel som uppstår därför att inte samtliga företag i registret ingår i undersökningen. Det som främst håller nere urvalsfelet är ett stort antal utvalda företag, men även variabeln i sig spelar roll för urvalsfelens storlek.

Fördelen med urvalsfel är att de kan beräknas. Ett vanligt mått på urvalsfelens storlek är så kallade **relativa medelfel**, som i detta SM redovisas tillsammans med resultatuppgifterna i flertalet tabeller. Man kan tolka medelfelet i termer av konfidensintervall. Om man utgår från resultatuppgiften och bildar ett intervall av värdet +/- dubbla medelfelet, så täcker detta intervall med 95 procents sannolikhet det sanna värde som man är ute efter att uppskatta. Ju större intervallet är, desto mindre säkert kan man skatta det sanna värdet.

Exempel. Gödselgivan av växttillgängligt kväve för hela riket 2003 är enligt **tabell 1.1** 104 kg/hektar med ett medelfel på 1 %. Ett 95-procentigt konfidensintervall bildas enligt följande:

$$104 \pm 2 \cdot 1\% \cdot 104 = 104 \pm 2,08,$$

vilket innebär efter avrundning att det sanna värdet med 95 % sannolikhet täcks av intervallet [102;106].

Exempel Forts. Gödselgivan av växttillgängligt kväve skattades för 2001 till 107 kg/hektar, och för 2003 till 104 kg/hektar. Kan man säga att minskningen på 3 kg/hektar är signifikant, eller skulle den uppmätta skillnaden kunna tillskrivas urvalsfelet i undersökningarna? Medelfelet var båda åren runt 1 %. Det går att beräkna ett medelfel i absoluta termer för ökningen på följande sätt:

$$\sqrt{(104 \cdot 1\%)^2 + (107 \cdot 1\%)^2} = 1,5 \text{ kg/ha. Ett 95-procentigt konfidensintervall för ökningen bildas då av:}$$

$$3 \pm 2 \cdot 1,5 = 3 \pm 3,$$

vilket innebär att den sanna skillnaden mellan åren med 95 % sannolikhet täcks av intervallet [0;6]. Intervallet är inte skilt från noll och vi har då kunnat fastställa att minskningen mellan åren inte är signifikant.

Täckningsfel. Täckningsfelet sammanhänger i denna undersökning främst med att urvalet dragits på basis av lantbruksregistrets arealuppgifter för år 2002 men undersökningen avser 2003 års förhållanden. Nyttillkomna företag har då inte ingått i urvalet och en undertäckning uppkommer. Undertäckningen beräknas vara i storleksordningen tre procent av företagspopulationen. Små företag med mindre än 400 standardarbetstimmar per år har inte varit med i urvalsramen.

Mätfel. Undersökningsresultaten grundar sig på jordbrukarnas uppgifter förmedlade av telefonintervjuare. Det mätfel som då kan uppkomma och som exempelvis beror på glömska, missförstånd, hörfel m.m. är mycket svårbedömt och kan troligen i enskilda fall vara stort. Speciellt uppgifter avseende stallgödsel är ofta osäkra beroende på att brukaren inte har någon exakt uppgift. Det

kan t.ex. gälla gödselgivans storlek, lagringskapaciteten för stallgödsel, stallperiod.

Bortfallsfel. Objektbortfallet i undersökningen uppgick till närmare 10 procent varav mindre än 7 procent berodde på vägran från jordbrukarnas sida att medverka i undersökningen. Häri ingår ett antal ofullständiga protokoll samt företag med ändrat ägarförhållande som ej kunnat utnyttjats i undersökningen. I databearbetningen har antagits att bortfallen har samma värde som genomsnittet för det inkomna materialet inom respektive stratum. Utöver bortfallet av hela företag tillkommer ett partiellt bortfall av enskilda uppgifter i varierande omfattning.

Storleken på detta anges i resp. tabell under ”uppgift saknas”.

Modellantaganden. Gödselundersökningens skattningar av mängd näringsämnen i stallgödseln (kväve, fosfor och kalium) som sprids på åker- och betesmark är modellberoende. Detta gäller dels de mängder som finns i träck och urin som lämnar djuren, dels de förluster som sker under ventilation, lagring och spridning. Uppgifter om näringsinnehåll i handelsgödsel av olika sorter kommer från innehållsdeklarationer enligt tillverkarna, och här är uppgifterna tämligen säkra. Kväveinnehållet i handelsgödseln har justerats för ammoniakförluster i samband med spridningen av gödseln.

Näringsinnehåll och omräkningsfaktorer som kommer från Jordbruksverkets STANK-modell bygger på mer eller mindre representativa försöksdata och försätter bland annat vissa foderstater och viss gödselhantering. Beräkningar av osäkerheten i dessa data saknas.

Bra att veta

Förändringar 2003

Inför 2003 års undersökning har mindre förändringar gjorts. Vallfrågorna har förenklats i denna undersökning då det för 2003 samlats in vallstatistik genom skördeuppskattningarna (SM serie JO 19). Frågor som utvecklats jämfört med 2001 års undersökning är uppgifter om trädan och förfrukter till vissa grödor.

Tidigare har en omfattande översyn gjorts inför 1997 års gödselundersökning samt en mindre inför gödselundersökningen 2001 i samråd med bl.a. Jordbruksverket, Lantbruksuniversitetet, JTI och Naturvårdsverket.

Inför 2003 års undersökning har en översyn av beräkningarna av näringsinnehåll i stallgödsel genomförts, se vidare under ”Jämförbarhet av resultaten 1988-2003”.

Jämförbarhet av resultat 1988 – 2003

Fr.o.m. 1995 års undersökning tillämpades en ny stratumindelning. Denna utgår ifrån företagets driftsinriktning enligt SCB:s Lantbruksregister. Urvalet har fördelats på 6-7 strata per län. Den äldre indelningen hade geografiskt sammanhängande strata som var uppbyggda av församlingar. Fr.o.m. 1995 års undersökning tas företagen ut med urvalssannolikheten proportionell mot antalet standardarbetstimmar, vilket innebar att företag med stora djurbesättningar har större urvalssannolikhet än såväl företag med mindre besättningar som företag utan djur. Före 1995 var urvalssannolikheten relaterad till grödarealen på resp. företag.

Fr.o.m. 2003 års undersökning har urvalsramen begränsats till företag med minst 400 standardarbetstimmar per år mot tidigare 150 timmar. På detta sätt har de minsta gårdarna utgått ur ramen, motsvarande 100 000 hektar, vilket är 3,8 procent av totala arealen i riket. Eftersom gödslingen är lägre på mindre

gårdar kan förändringen påverkat givorna uppåt. Dock torde denna effekt vara marginell.

Vidare har beräkningsmodellen och underliggande data för näringsinnehållet i stallgödsel reviderats återkommande. Ändringarna har föregåtts av kontakter med Lantbruksuniversitetet, JTI och Jordbruksverket. För 1997, 1999 och 2001 års undersökningar har stallgödseln dock fått samma näringsinnehåll.

Inför 2003 års undersökning har en justering av näringsinnehållet i olika typer av gödsel genomförts i samarbete med experter vid Jordbruksverket. Syftet har varit att använda samma schabloner för näringsinnehåll och olika typer av förluster som används vid Jordbruksverket (t.ex. i Jordbruksverket rådgivningsprogram för växtnäring, STANK) och vid andra beräkningar som ammoniakförluster. De nya näringsvärdena framgår av **tablå 7**. För att skatta vilken effekt de nya värdena haft på resultaten har parallella beräkningar gjorts dels med tidigare använt näringsinnehåll dels med det nya. Av nedanstående **tablå 8** framgår att nya näringsvärdet givit något lägre kvantitet växttillgängligt kväve medan skillnaden för totaltkväve, där den organiskt bundna delen ingår, är marginell. Störst är skillnaderna för kalium där de nya näringsvärdesberäkningarna i genomsnitt givit 6 procent högre kaliuminnehåll i stallgödseln än enligt tidigare års beräkningar. Uppgången för kalium från stallgödsel, se **tabell 3.1**, kan alltså huvudsakligen förklaras av omräknat kaliuminnehåll i gödseln.

Tablå 8 Förändringar, för 2003, av beräknade tillförda mängder näringsämnen (ton) pga. ändrat näringsinnehåll i producerad stallgödsel

Changes, for 2003, in estimated consumption of plant nutrients (tons) due to revised nutrient content in produced animal manure

Näringsämne	Total tillförd mängd näringsämnen 2003 med			
	2001 års näringsinnehåll	2003 års näringsinnehåll	Förändring	
	1 000 ton	1 000 ton	1 000 ton	%
Kväve,				
-växttillgängligt	34,3	33,0	-1,3	-3,8
-totalt	77,2	78,2	1,0	1,3
Fosfor	21,6	21,1	-0,5	-2,3
Kalium	95,1	100,4	5,3	5,6

Fr.o.m. 1997 års undersökning har vid beräkningen av hanteringsätt, lagringskapacitet samt fyllning och täckning av gödselbehållare även ingått s.k. stora djurhållare dvs. företag med mindre än 2,1 hektar åker men med mycket djur, främst fjäderfä och svin.

De i rapporten angivna resultaten från tidigare undersökningar har ej justerats med anledning av dessa ändringar i omfattning och beräkningsmodeller.

Jämförelse med annan statistik

Förbrukningen av handelsgödselmedel enligt gödselundersökningen har vid tidigare undersökningstillfälle i regel understigit försåld mängd enligt försäljningsstatistiken. En jämförelse mellan försäljningsstatistiken och användning enligt 2003 års undersökning visar att för kväve ligger försäljningen ca fem procent över användningen, för fosfor 15 procent över och för kalium 20 procent. Skillnaderna är i nivå med tidigare år utom för kväve där skillnaden är mindre. Försäljningsstatistikens kvantiteter är dock inte direkt överförbara till faktisk förbrukning. Viss överlagring mellan åren kan förekomma. En ytterligare förklaring till skillnaderna är att försäljningsstatistiken inkluderar användning

utanför jordbruket och på små jordbruksfastigheter (mindre än 400 standardarbetstimmar per år).

Näringsinnehållet i den gödsel som beräknas produceras från samtliga djurslag reducerat med ammoniakförlusterna t.o.m. spridningen på fältet och ev. stallgödselanvändning utanför jordbruket bör motsvara den gödsel som lantbrukarna spridit på åkrarna enligt gödselundersökningen. Tidigare gödselundersökningar har i regel givit en underskattning av kvävetillförseln med stallgödsel relativt skattad producerad mängd. Någon jämförelse mellan producerad gödsel och använd har inte gjorts för 2003 (görs i samband med beräkningar av växtnäringsbalanser, statistiskt meddelande MI 40 SM) men jämförelsen för 2001 visade, för både kväve och fosfor, i medeltal sex procent lägre producerad mängd än användningen enligt gödselmedelundersökningen. Emellertid är osäkerheten i såväl producerade som spridda gödselmängder betydande liksom uppskattningarna av t.ex. ammoniakförlusternas storlek, näringsinnehållet i stallgödseln och i gödselgivornas storlek. Detta medför att båda beräkningsmodellerna ger osäkra skattningar.

Publicering

I denna rapport redovisas lantbrukets användning av kväve, fosfor och kalium i stall- och handelsgödsel, enligt brukarens egna uppgifter. Motsvarande uppgifter för tidigare gödselundersökningar har publicerats av SCB i Statistiska meddelanden serie Na 30/MI 30. Gödselmedel har också redovisats för avrinningsområden i separata rapporter i samma serie.

Resultaten sprids i serien Statistiska meddelanden (MI 30 SM). På SCB:s hemsida och i statistiska databasen, som är fritt tillgänglig via Internet, finns tillgång till en kort presentation av undersökningen, samt även ett par tabeller och diagram.

I samlingspublikationen Naturmiljön i siffror (SCB och Naturvårdsverket), i Jordbruksstatistisk årsbok (Jordbruksverket och SCB) och i Miljöredovisning för svenskt jordbruk 2000 (SCB och LRF) finns sammanställningar av tidigare års resultat. I SM:ets tabellavdelning redovisas gödselgivor endast för samtliga grödor, spannmål, slåttervall och summan av övriga grödor. En tabellbilaga med mer detaljerad redovisning kan beställas från SCB.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild Beskrivning av statistiken på SCB:s webbplats, www.scb.se.

Annan statistik

Inom växtnäringsområdet publicerar SCB även annan statistik utöver redovisningen i denna rapport. Årligen publiceras regional statistik över försålda mängder växtnäring i handelsgödselmedel till jord- och trädgårdsbruket. Uppgifter för 2002/03 finns redovisade i MI 30 SM 0401.

1995 utgav SCB en uppdaterad sammanställning med långa regionala tidsserier över försäljningen av handelsgödsel och kalk samt produktionen av stallgödsel. Resultaten redovisas i Na 30 SM 9503, Handelsgödsel, stallgödsel och kalk i jordbruket.

Uppgifter om utsläpp till luft av ammoniak från bl.a. jordbruket har beräknats på uppdrag av Naturvårdsverket och redovisats löpande. Senast publicerade rapport grundas på uppgifter från 2001 års gödselundersökning och redovisas i MI 37 SM.

Våren 2003 publicerade SCB näringsbalanser för åkermark, avseende 2001 års förhållanden. I dessa beräkningar användes bl.a. uppgifter från 2000/01 års gödselundersökning. Resultaten finns redovisade i rapporten MI 40 SM 0301. Motsvarande uppgifter avseende 2003 kommer enligt planen att publiceras under 2005.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild Beskrivning av statistiken på SCB:s webbplats, www.scb.se.

In English

Summary

The use of nitrogen, phosphorus and potassium from fertilizers and animal manure in Swedish agriculture in 2002/03 is presented in this report. Data are given for counties and production areas, for farms of different size and for the whole country. Other related issues are also surveyed, such as management, storing and spreading of manure from different kind of animals. Some results are mentioned below. See the tables 1- 20 for all obtained results. The results are based on phone-interviews during the autumn 2003 with about 3 800 selected farmers.

In total about 203 thousand tons of nitrogen (NO₃/NH₄-nitrogen), 35 thousand tons of phosphorus and 130 thousand tons of potassium were applied to agricultural crops through commercial fertilizers and animal manure. Fertilizer application stood for about 85 per cent of the nitrogen application. However about 60 per cent of the phosphorus and 75 per cent of the potassium given the crops came from animal manure.

Over 80 per cent of the total crop area was treated with nitrogen and approximately one third of the total area was treated with nitrogen from animal manure. About 25 per cent of the total crop area was treated with nitrogen from both fertilizers and animal manure. Phosphorus and potassium were used on 60 per cent of the total crop area.

As a mean, for all crops, 104 kg/ha of nitrogen, 23 kg/ha of phosphorus and 89 kg/ha of potassium were used on the treated crop area.

Over 60 per cent of Swedish dairy cattle had liquid manure management systems while about 40 per cent had solid or semi-solid manure systems. Corresponding figures for fattening pigs were about 10 per cent solid manure systems and 90 per cent liquid manure systems. 90 per cent of the animal-units had covered urine and liquid manure tanks. Further on most of the urine and liquid manure tanks are filled under the surface. Two third of the liquid manure, and one third of the solid manure are spread to growing crops.

Approximately 85 per cent of the dairy cattle are situated on farms with a storing-capacity of more than 7 months while for fattening pigs close to 75 per cent had storing-capacity of more than 9 months.

Cattle have a mean stable period of 8 months and during the grazing period almost 40 per cent of the milking cows were stabled at night.

A tenth of the produced animal manure is not used on the farm but is delivered to other farms.

Almost half of the area of ley are grown with ley with leguminous plants. Around 45 per cent of the first ley harvest was carried out before 15 of June.

More than half of the fallow, which entitles subsidies, is older than one year. The dominant use is stubble or green manure. 80 per cent of the fallow is mown/cut and 60 per cent is cut once during the season whilst a fifth is cut at least twice.

List of tables

Explanation of symbols	16
Consumption of plant available (NO ₃ /NH ₄ -)nitrogen in fertilizers and animal manure and of total nitrogen in 2002/03	17

Consumption of plant available (NO ₃ /NH ₄ -)nitrogen in fertilizers and animal manure and total nitrogen in 2002/03	18
Consumption of plant available (NO ₃ /NH ₄ -)nitrogen in fertilizers and animal manure and of total nitrogen in 2002/03	19
Consumption of plant available (NO ₃ /NH ₄ -)nitrogen in fertilizers and animal manure and total nitrogen in 2002/03	20
Consumption of plant available (NO ₃ /NH ₄ -)nitrogen in fertilizers and animal manure and of total nitrogen in 2002/03	21
Consumption of plant available (NO ₃ /NH ₄ -)nitrogen in fertilizers and animal manure and total nitrogen in 2002/03	22
Consumption of plant available (NO ₃ /NH ₄ -)nitrogen in fertilizers and animal manure and of total nitrogen in 2002/03	23
Consumption of plant available (NO ₃ /NH ₄ -)nitrogen in fertilizers and animal manure and total nitrogen in 2002/03	24
Consumption of plant available (NO ₃ /NH ₄ -)nitrogen in fertilizers and animal manure and of total nitrogen in 2002/03	25
Consumption of plant available (NO ₃ /NH ₄ -)nitrogen in fertilizers and animal manure and total nitrogen in 2002/03	26
Share of crop area and mean nitrogen application on plant production respectively animal farms in 2003	27
Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03	28
Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03	29
Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03	30
Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03	31
Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03	32
Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03	33
Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03	34
Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03	35
Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03	36
Consumption of posphorus in fertilizers and animal manure 2002/03	37
Shares of crop area and mean phosporus application on plant production respectively animal farms in 2003	38
Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03	39
Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03	40
Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03	41
Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03	42
Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03	43
Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03	44
Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03	45
Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03	46
Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03	47
Consumption of potassium in fertilizers and animal manure 2002/03	48
Consumtion of different kind of animal manure in 2002/03, 1 000 tons	49
Spreading time for animal manure in 2002/03	50
Spreading time for animal manure in 2002/03	51
Spreading time for animal manure in 2002/03	52
Spreading time for animal manure in 2002/03	53
Spreading animal manure before sowing and in growing crops 2002/03	54

Spreading animal manure before sowing and in growing crops 2002/03	54
Manured crop area by intensity classes for plant available nitrogen in fertilizers and animal manure in 2002/03	55
Manured crop area by intensity classes for plant available nitrogen in fertilizers and animal manure in 2002/03	56
Manured crop area by intensity classes for plant available nitrogen in fertilizers and animal manure in 2002/03	57
Manured crop area by intensity classes for plant available nitrogen in fertilizers and animal manure in 2002/03	58
Manured crop area by intensity classes for plant available nitrogen in fertilizers and animal manure in 2002/03	59
Arable land manured with solid dung, liquid dung and urine by time period between spreading and mulching in 2002/03	60
Spreading methods for liquid manure and urine in all crops in 2002/03	61
Spreading methods for liquid manure and urine in individual crops in 2002/03	61
Manured area of all crops by different kind of dung in 2002/03	62
Manured area of all crops by different kind of dung in 2002/03	63
Manured area of all crops by different kind of dung in 2002/03	64
Manure management systems for total animal-units in 2003	65
Manure management systems for different kind of animals in 2003	65
Manure management systems for different kind of animals in 2003	66
Liquid manure and urine tanks without covering. Number of animal- units by method of filling up in 2003	67
Liquid manure and urine tanks without covering. Number of animal- units by method of filling up in 2003	67
Storing capacity, in month, for manure from cattle in 2003	68
Storing capacity, in month, for manure from sows and boars and from fattening pigs in 2003	68
Storing capacity, in month, for urine from cattle in 2003	69
Storing capacity, in month, for urine from sows and boars and from fattening pigs in 2003	69
Stable-period for cattle in 2003	70
Stable-period for cattle in 2003	71
Milkcows stay during nights when out grazing in 2003	72
Number of farms who delivered or obtained animal manure in 2002/03	72
Arable land manured during a 10-year time-period	73
Area of ley for hay with leguminous plants in 2003	73
Harvest-time for first cut of ley for hay in 2003	74
Crop area by preceding crop in 2003	75
Crop area by preceding crop in 2003	76
Time of ploughing the preceding crop of spring sown crops in 2003	77
Time of ploughing the preceding crop of autumn sown crops in 2003	78
Age and type of fallow in 2003	79
Number of trimmings for fallows of different age in 2003	80
Time for and number of trimmings of fallow in 2003	81

List of terms

Ammoniumkväve	ammonia
Am.kväve	ammonia
andra växtslag	other crops
annat djurslag	other kind of animal
antal företag	number of farms
Betesvall	pasture
blandsäd	mixed grain
brytningstidpunkt	time of ploughing
båda	both
Djurenhet	animal-unit
därav of,	there of
Ej	not
enbart	only
endast	only
Fabrikspotatis	potatoes for processing
fastgödsel	solid manure (farmyard manure)
fjäderfäködsel	poultry manure
flytgödsel	liquid manure
foderärtor	field peas
från	from
frövall	grass for seed
får	sheep
förbrukad mängd	consumed quantity
förfrukt	preceding crop in rotation
Gröda	crop
grönfoder	green fodder
gödsel	fertilizer and/or manure
gödselad	fertilized and/or manured
Handelsgödsel	commercial fertilizer
havre	oats
hela riket	whole country
hästgödsel	horse manure
hönsgödsel	poultry manure
hösten	autumn
höstoljevaxter	autumn sown oil crops
höstraps	winter rape
höstrybs	winter turnip rape

höstråg	winter rye
höstsäd	winter grain
höstvete	winter wheat
Kletgödsel	semi-liquid manure
klöverfrö	clover seed
kokärter	garden peas
korn	barley
kväve	nitrogen
Lagringskapacitet	storing capacity
län	county
Matpotatis	table potatoes
medelfel	mean error
mer more	more
månad, mån.	month
Nitratkväve	nitrate-nitrogen
nötgödsel	manure from cattle
nötkreatur	cattle
Och/eller	and/or
ogödslat	not fertilized or manured
Potatis	potatoes
produktionsområde	production area
Saknas	missing
samtliga åkergrödor	all arable crops
skördemetod	harvesting method
slåttervall	ley
sockerbetor	sugarbeets
sommaren	summer
spannmål	cereals
stallgödsel	manure, animal manure
storleksgrupp	size group by arable land
svin	pig
svingödsel	pig manure
särredovisade	published one by one
Totalförbrukning	total consumption
träda	fallow
trädgårdsväxter	horticultural plants
Uppgift	data
uppgift saknas	data missing

urin	urine
urinbrunn	liquid manure tank
utan	without
utsäde	seed
Vallålder	age of ley
vintern	winter
vår	spring
våroljeväxter	spring sown oil crops
vårraps	spring rape
vårrybs	spring turnip rape
vårsäd	spring grain
vårvete	spring wheat
växttillgängligt kväve	plant available nitrogen
Åkerbönor	broad bean
åkermark	arable land